

Meerjarenbeleidsplan 2013 - 2017

Colofon

Het Meerjarenbeleidsplan 2013 - 2017 is een uitgave van de gemeente Renkum

Inhoud en vormgeving
Gemeente Renkum

Druk
Huisdrukkerij gemeente Renkum

Oplage
92 exemplaren

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Bezuinigingsvoorstellen.....	6
Programma 01 Werk & inkomen.....	11
Programma 02 Zorg, educatie & maatschappelijke participatie	21
Programma 03 Ruimtelijke ontwikkeling, bouwen & wonen	47
Programma 04 Milieu, natuur & duurzaamheid.....	56
Programma 05 Veiligheid.....	73
Programma 06 Verkeer.....	79
Programma 07 Sport, kunst & cultuur	92
Programma 08 Bedrijvigheid, recreatie & toerisme.....	102
Programma 09 Burger, bestuur & organisatie	109
Bijlage 1 Welk beleid is voor handen?.....	116

Inleiding

Doel meerjarenbeleidsplan

In het coalitieakkoord 2010-2014 heeft de raad het beleidskader geformuleerd voor deze raadsperiode. In het meerjarenbeleidsplan 2010-2014 zijn de beleidsvoornemens nader uitgewerkt. Naast de realisatie van de voornemens uit het coalitieakkoord, betrof dit ook het continueren van het reguliere beleid en de maatregelen die genomen moeten worden als gevolg van externe ontwikkelingen die op ons af komen.

Het meerjarenbeleidsplan 2010-2014 vormt voor deze vier jaar de input van de beleids- en de begrotingscycli. Op basis van de voornemens die in het meerjarenbeleidsplan zijn verwoord, wordt beleid ontwikkeld, geïmplementeerd en geëvalueerd. Jaarlijks worden de voornemens voor dat jaar nader uitgewerkt in de begroting. Over de voortgang wordt u geïnformeerd middels de tussentijdse rapportages in de voor- en na-jarsnota en in de jaarstukken.

Het meerjarenbeleidsplan is geen statisch plan. Nieuwe ontwikkelingen en nieuwe inzichten maken het noodzakelijk het plan jaarlijks bij te stellen. Daarom bieden wij u elk jaar een geactualiseerd meerjarenbeleidsplan aan, dat de basis vormt voor de komende begroting. Dit meerjarenbeleidsplan 2013-2017 vormt de derde actualisatie van het meerjarenbeleidsplan 2010-2014. Met deze actualisatie willen wij enerzijds bereiken dat er een nieuw plan ligt als input voor de begroting 2014. Anderzijds gebruiken wij het geactualiseerde meerjarenbeleidsplan om u op de hoogte te brengen over de voortgang tot nu toe.

Nieuwe activiteiten en/of gewijzigde doelstellingen ten opzichte van hetgeen gerapporteerd is in het meerjarenbeleidsplan 2012-2016, de begroting 2013 en/ of de jaarstukken 2012 zijn geel gearceerd weergegeven.

Het merendeel van de wijzigingen is terug te vinden in programma 4. Oorzaak van deze wijzigingen ligt in het feit dat het milieuprogramma is verwerkt in het meerjarenbeleidsplan.

Bij een groot aantal effectindicatoren wordt verwezen naar een uit te voeren Klanttevredenheidsonderzoek (KTO). De benaming “KTO” gaat vervallen. In plaats daarvan zal worden gesproken over ‘waar staat je gemeente/ burgerrollen’. Het onderzoek spits zich toe op zeven thema’s. Onlangs zijn de VNG en TNS/Nipo gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat de huidige onderzoeksopzet niet geheel aan de verwachtingen voldoet. Naar verwachting is begin 2014 een nieuwe gevalideerde onderzoeksopzet beschikbaar. Dit houdt in dat dit onderzoek pas voorjaar 2014 gehouden zal worden. Korthedshalve hebben wij bij de desbetreffende effectindicatoren nog wel verwezen naar het “KTO 2014”.

Opzet en inhoud

De indeling van het meerjarenbeleidsplan komt overeen met de programma’s uit de begroting.

Per programma zijn de volgende onderdelen opgenomen in het meerjarenbeleidsplan:

Visie

Welk maatschappelijk effect wordt binnen het programma nagestreefd en wat is de aanpak op hoofdlijnen?

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Per product wordt weergegeven:

- Doelstellingen: wat willen wij bereiken?
- Effectindicatoren: hoe wordt gemeten dat doelstellingen zijn bereikt? Daar waar geen jaartal wordt genoemd, gaan we uit van het te behalen effect in 2014.
- Activiteiten: wat wordt hiervoor gedaan, in welk jaar en tegen welke kosten?

Wat zijn de kosten?

Totale kosten voor de realisatie van het programma, waarbij afzonderlijk is aangegeven welke extra middelen noodzakelijk zijn ten opzichte van de lopende begroting.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de kaderstellende beleidsnota’s die per programma door de raad zijn vastgesteld.

Uitkomsten

Uitgangspunt van het coalitieakkoord is dat overschotten in de meerjarenbegroting ten gunste van de “egalisereserve bestrijding gevolgen vermindering algemene uitkering” worden gebracht. Dit betekent dat geen nieuwe middelen beschikbaar zijn voor de realisatie van de voornemens uit het coalitieakkoord. Eventuele uitgaven moeten worden gedragen binnen bestaande budgetten, dan wel leiden tot ombuigingen. In het meerjarenbeleidsplan worden dan ook geen nieuwe budgetten aangevraagd. Het financiële kader voor de meerjarenbegroting is afkomstig uit de voorjaarsnota 2013 dat u in juni heeft vastgesteld.

Relatie met besturingsfilosofie

De gemeente Renkum gaat een besturingsfilosofie opstellen. Het uitgangspunt hierbij is dat de gemeente bestaat ‘voor en door de samenleving’.

Met een besturingsfilosofie beoogt de gemeente aan te geven hoe zij kan meebewegen of anticiperen op de veranderende samenleving. Hierbij wil de gemeente een balans zoeken in ‘het zich op afstand zetten’ van de samenleving en in ‘horizontaal verbinding zoeken’.

Beide vormen komen uiteraard nu ook voor, te vertalen naar ‘loslaten’ en ‘samenwerken’. Het zoeken naar balans betekent inhoud geven aan het begrip ‘regievoering’.

De afgelopen jaren heeft de gemeente een ‘besturingsfilosofische’ groei doorgemaakt. In 2007 een kerntaakdiscussie (Wagenaar en Hoes). Vanuit drie sporen; beleidsmatige keuzen, anders organiseren en verbetering van de bedrijfsvoering. Een groot aantal maatregelen zijn voorgesteld met aanzienlijke kostenbesparing. In 2008 de begrotingsscan middels de zogenaamde ‘interne vergelijking’ en vergelijking met een aantal gemeenten met overeenkomende kenmerken. Ook dit heeft geleid tot structurele besparingen.

In het ombuigingstraject dat in 2011 is gestart is gekeken naar maatregelen gericht op het vergroten van de interne efficiency, het afbouwen of geheel stopzetten van interne activiteiten en maatregelen waarbij een herbezinning noodzakelijk was. Via de thema’s ‘kracht van de samenleving’, ‘kennisdelen en samenwerken’, ‘vertrouwen’ en ‘differentiatie’ is de WMO kantelingsgedachte verder uitgewerkt en is de integraliteit van maatregelen bevorderd. Dit participatietraject heeft 24 maatregelen opgeleverd om te bezuinigen.

In het proces van ombuigingen vormt de wens om een besturingsfilosofie op te stellen dan ook een logische stap. De ontwikkeling hiervan is in volle gang en de betrokkenheid van uw raad, ons college en de ambtelijke organisatie is geborgd. Aanvullende bezuinigingsvoorstellen, alsook actuele ontwikkelingen in het kader van de decentralisaties en de intergemeentelijke samenwerking dienen opgehangen of in de geest te zijn van de ontwikkeling van de besturingsfilosofie. De komende periode staan we voor de opgave zowel bezuinigingsvoorstellen te doen en tegelijkertijd een visie te ontwikkelen. De dynamiek noopt ons op beide te richten.

Aanvullende bezuinigingsvoorstellen

De meerjarenbegroting inclusief meicirculaire laat tekorten zien voor 2013 en voor de jaren 2015 en verder. Daarnaast is in de meerjarenbegroting een nog nader in te vullen taakstelling van € 250.000 opgenomen. Verder verwachten wij dat de septembercirculaire zal leiden tot aanvullende tekorten. Anticiperend daarop is gerekend met een extra korting van € 750.000. In dit meerjarenbeleidsplan zijn voorstellen opgenomen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Inzet reserve ‘Goede tijden Slechte tijden’

Een aantal actuele ontwikkelingen spelen op dit moment om de gemeente naar de toekomst een passende plaats te geven binnen het openbaar bestel. Uiteraard de ontwikkeling van een visie op de besturingsfilosofie, maar daarnaast ook de intergemeentelijke samenwerking binnen de decentralisatietaken en de bedrijfsvoering. Tot slot is een versnelde ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie nodig om de taakstellingen waar te kunnen maken.

In de begroting 2014 zullen wij u voorstellen voor frictiekosten € 200.000 vanuit de ‘egalisereserve bestrijding effecten van een dalende algemene uitkering’, ook wel: ‘Goede tijden Slechte tijden’, beschikbaar te stellen voor de volgende onderwerpen.

De verdere ontwikkeling van de besturingsfilosofie zal de aanpak en werkwijze binnen een aantal beleidsvelden veranderen. Een overgang van een aanbodgedreven naar een vraaggedreven beleidsvoeringsproces bijvoorbeeld. De implementatie dus van de betekenis van vertrouwen versus waakzaamheid en samenwerken versus aanbesteden. Dit vergt een nadere uitwerking van proces-, programma-, verwachtings-, netwerk-

en samenwerkingsmanagement. Uiteindelijk bewegen wij naar een organisatie met minder leidinggevenden, meer coaches en zelfstandig functionerende medewerkers, een kwalitatieve groei. De zoektocht naar balans hierbij vergt medewerkers die naar buiten treden; netwerkers, medewerkers die verbinden; innovators, leergerigen met empathie en generalisten met een behoorlijk brede vakkennis. De ontwikkeling hiervan naast 'de winkel openhouden' maakt een beroep op extra middelen urgent. Voor de totstandkoming van de bestuursfilosofie stellen wij u voor € 30.000 beschikbaar te stellen voor de begeleiding van dit traject. Daarnaast voorzien wij een verander- en ontwikkelingstraject waarbij geïnvesteerd zal moeten worden in opleiding en ontwikkeling van zittende medewerkers van de gemeente. Wij verzoeken u hiervoor € 50.000 beschikbaar te stellen gedurende 2014-2015.

Om de ombuigingen op personeelsbudget/efficiency van de organisatie te kunnen realiseren worden een aantal maatregelen ingezet. Een daarvan is dat op basis van de strategische personeelsplanning de mogelijkheid bestaat om de komende jaren een aantal medewerkers versneld te laten uitstromen. Hiervoor moeten echter wel eenmalig frictiekosten worden gemaakt. Frictiekosten om medewerkers te stimuleren eerder uit te stromen en/of frictiekosten om tijdelijk werkzaamheden op te kunnen vangen. Tegenover deze eenmalige frictiekosten staan uiteraard wel (eerder te realiseren) structurele opbrengsten.

Daarnaast is het onze wens de digitale dienstverlening versneld in te voeren. Dit concentreert zich op de invoering van een digitale zaakgerichte werkwijze binnen de gehele organisatie. Om dit te kunnen vormgeven zijn tijdelijk extra middelen nodig om dit project te leiden.

Gelijktijdig zal een proces van organisatieontwikkeling worden ingezet dat leidt tot de invoering van programmamanagement op de onderwerpen decentralisaties/wijkgericht werken en dienstverlening (organisatiebreed) en een verdere logische clustering van de werkzaamheden in minder teams. Dit volgens het algemene organisatiebeginsel beleid, beheer en uitvoering. Voor deze transitie vragen wij u € 120.000 vrij te maken uit de reserve.

Beslispunten

Wij stellen uw raad voor het voorliggende meerjarenbeleidsplan 2013-2017 vast te stellen. Daarbij vragen wij u:

- in te stemmen met de nieuwe activiteiten ten opzichte van het meerjarenbeleidsplan 2012-2016, de begroting 2013 en de jaarstukken 2012;
- in te stemmen met de aanvullende bezuinigingsvoorstellen zoals weergegeven in het volgende hoofdstuk.

Bezuinigingsvoorstellen

Zoals aangegeven in de raadsbrief d.d. 11 juni 2013 (inboeknummer 121315), laat de meerjarenbegroting incl. meicirculaire de volgende uitkomsten zien:

	2013	2014	2015	2016	2017
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-784	0	65	39	256
Meicirculaire	-225	-156	-999	-1.481	-1.825
Stelpost voor risico's		400	400	700	700
OZB		PM	PM	PM	PM
Saldo	-1.009	244	-534	-742	-869

Inmiddels is bekend dat het Rijk met aanvullende bezuinigingen zal komen. De invloed hiervan op de algemene uitkering uit het gemeentefonds zal naar aanleiding van de septembercirculaire duidelijk worden. Op basis van prognoses gaan wij uit van een aanvullend nadeel van circa € 750.000 met ingang van 2014.

In de raadsbrief d.d. 9 juli 2013 (inboeknummer 121988) hebben wij voorstellen aangedragen om het tekort voor 2013 te beperken. Dit betrof de volgende voorstellen, die wij in de najaarsnota zullen verwerken in de begroting:

Maatregelen 2013	2013
Belastingopbrengsten	300
Stelposten	54
Inkomensvoorziening	375
Inkopen en investeringen	250
Totaal maatregelen 2013	979

In dit meerjarenbeleidsplan doen wij u voorstellen voor de jaren 2014 en verder. Daarbij wordt tevens invulling gegeven aan de nog openstaande taakstelling van € 250.000 voor 2015 en verdere jaren. Dit betekent dat de totale opgave als volgt wordt:

	2014	2015	2016	2017
Saldo meerjarenbegroting	244	-534	-742	- 869
Taakstelling nog in te vullen		-250	-250	- 250
Prognose septembercirculaire	-750	-750	-750	- 750
Totaal opgave	-506	-1.534	-1.742	-1.869

Wij stellen voor deze opgave in te vullen door middel van technische aanpassingen ter dekking van het tekort 2014, maatregelen ter invulling van de taakstelling van € 250.000 en ombuigingen om invulling te geven aan het resterende tekort.

Tekort 2014

Het tekort voor 2014 kan nagenoeg worden opgevangen middels een aantal “technische” aanpassingen van budgetten. Deze zullen worden meegenomen in de najaarsnota. Het betreft de volgende aanpassingen:

Aanpassingen begroting 2014 (te verwerken in de najaarsnota)	2014	2015	2016	2017
Stelposten	21	21	21	21
Bestemmingsplannen *)	70	70	70	70
Aanpassing rekenrente IHP	100	100	100	100
Uitstel besluit Mfc 3B4	200			
Gymzaal	85			
Totaal	476	191	191	191

*) M.i.v. 2018 betreft het een korting van € 55.000.

Stelposten

Nieuwe budgetten ivm taakmutaties binnen de algemene uitkering werden tot en met 2009 “geparkeerd” op een stelpost tot ze werden gebruikt. Op deze stelpost resteert nog een aantal kleinere posten die leiden tot een structureel totaal bedrag van € 21.000. Binnen de programma’s is in latere jaren ruimte gevonden en dit bedrag kan hier nu vrijvallen.

Bestemmingsplannen

Op dit moment is er jaarlijks € 70.000 beschikbaar voor het herzien van bestemmingsplannen. Tot en met 2013 is dit budget ingezet voor de inhaalslag van de wettelijke actualisatie van bestemmingsplannen. Op dit moment zijn al onze bestemmingsplannen maximaal tien jaar oud en is de inhaalslag afgerond. Het herzien van bestemmingsplannen is echter een continu proces, waarbij tenminste iedere tien jaar elk bestemmingsplan moet worden herzien.

Tekorten en overschotten op het budget bestemmingsplannen worden genivelleerd via de bestemmingsreserve 'bestemmingsplannen'. Ultimo 2012 was de stand van deze reserve € 215.000.

Voor de jaren 2014-2017 zal de reserve “bestemmingsplannen” worden ingezet en kan het structurele budget komen te vervallen. In deze periode zullen de actualisaties worden afgerond met de deelgebieden: Oosterbeek, Wolfheze, bedrijventerreinen en Buitengebied. Daarmee is het totale grondgebied voorzien van een actueel, digitaal bestemmingsplan.

Met ingang van 2018 is een budget van € 15.000 noodzakelijk voor het actueel houden van de digitale bestemmingsplannen. Deze bezuiniging betekent dat sprake is van een te beperkt budget, uitgaande van de huidige Wet ruimtelijke ordening. Op dit moment werkt het ministerie aan een nieuwe omgevingswet. Wanneer daarover meer duidelijkheid bestaat, zullen wij de eventuele financiële consequenties aan u voorleggen.

Aanpassing rekenrente IHP

We hebben een herberekening uitgevoerd op het IHP, waarbij rekening is gehouden met de aanpassing van de rekenrente van 5 naar 4%. Uitkomst van deze doorrekening is dat het mogelijk is om, bij gelijkblijvende activiteiten, een structurele kostenverlaging van € 100.000 te realiseren.

Uitstel besluit MFC 3B4

In augustus heeft het college besloten geen voorstel tot realisatie van het MFC 3b4 aan de gemeenteraad voor te leggen. Er zal een planning gemaakt worden voor het uitvoeren van het (uitgestelde) groot onderhoud van het centrum De Rijnkom en het zwembad Aquarijn. Deze gebouwen zouden met de komst van het MFC 3b4 vervangen worden. Uitstel van het besluit tot realisatie Mfc3B4 betekent dat de voor 2014 gereserveerde middelen maar gedeeltelijk zullen worden ingezet. € 200.000 kan incidenteel vrijvallen.

Gymzaal

In het product onderwijshuisvesting is rekening gehouden met sloop en realisatie van een gymzaal in 2014. Deze gymzaal zou worden gerealiseerd binnen het MFC 3b4. Wanneer we er vanuit gaan dat de realisatie van de gymzaal op zijn vroegst in de tweede helft van 2015 een feit is, is het budget 2015 voldoende voor de sloop en de eerste rente en afschrijvingslasten. Het budget 2014 kan dan komen te vervallen. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 85.000.

Taakstelling € 250.000

Voor de nog openstaande taakstelling van € 250.000 zoals als PM opgenomen in de Begroting 2013, stellen wij de volgende maatregelen voor:

Maatregelen taakstelling € 250.000	2014	2015	2016	2017
Gebiedsvisies		25	25	25
Burgerjaarverslag		10	10	10
Airborne wandeltocht		15	15	15
Stimuleringsbudget Kunst en Cultuur		10	10	10
Taken integreren in Sociale wijkteams		100	100	100
Sport		50	50	50
WMO		40	40	40
Totaal		250	250	250

Gebiedsvisies

Voorstel is om na afronding van de huidige gebiedsvisies, vanaf 2015 geen gebiedsvisies (of gebiedsontwikkelingsplannen, centrumplannen e.d.) meer op te stellen. Er kan dan een budget van € 25.000 vrijvallen.

Burgerjaarverslag

De wettelijke plicht tot het uitbrengen van een burgerjaarverslag komt vermoedelijk te vervallen. Het niet uitbrengen van dit jaarverslag levert een besparing op van € 10.000.

Airborne wandeltocht

Sinds dit jaar is, in het kader van de ombuigingen, de subsidie aan de Airbornewandeltocht afgeschaft. Met de organisatie zijn afspraken gemaakt over de inzet van de gemeente bij het evenement. Het gaat daarbij tot nu toe om kosteloze inzet. Wat betreft de inzet door gemeentelijk personeel op een aantal posten zoals reiniging en aankleding evenemententerrein, worden deze in overleg door de PSVR in eigen beheer uitgevoerd dan wel door de gemeente in rekening gebracht. Een convenant hiertoe is in voorbereiding. Wij gaan uit van een besparing van € 15.000.

Stimuleringsbudget Kunst en Cultuur

Wij stellen u een taakstelling voor op het stimuleringsbudget Kunst & Cultuur van € 10.000. Deze taakstelling wordt gezocht door alleen nog activiteiten te ondersteunen die bijdragen aan onze kernkwaliteiten.

Taken integreren in Sociale wijkteams

Een sociaal wijkteam is een beschikbaar en toegankelijk team dat zich steeds op maat vormt met de juiste expertise op het moment dat het nodig is. Een sociaal wijkteam maakt deel uit van het sociaal stelsel en wordt door verschillende betrokkenen (bewoners, vrijwilligers, professionals en gemeenten) die expertise bij elkaar brengen, samen georganiseerd onder regie van de gemeente. Momenteel worden ter voorbereiding op de invoering van de sociale wijkteams in de gemeente Renkum lokale pilots en regionale proeftuinen uitgevoerd rond versterken van buurtkracht en jeugd en opvoeding. Met de invoering van sociale wijkteams verwachten we een verschuiving van organiseren van professionele ondersteuning vanuit organisaties naar het bij elkaar brengen van expertise in de buurt. Wij verwachten dat daar waar instellingen nu soms dezelfde taken uitvoeren er door integraal samenwerken men meer gebruik gaat maken van elkaars inzet en expertise. Door samenwerking met instellingen zal deze samenhang en integraliteit vorm krijgen. Deze bezuiniging heeft ook relatie met ombuiging 2 en 4 uit het raadsvoorstel van maart 2012 en de begroting 2013.

Sport

Het gebruik van sportvoorzieningen/accommodaties verandert. In de sportnota is de lijn uitgezet van multifunctionele clustering van minder traditionele sport, spel en beweegvoorzieningen op een dorpse schaal-grootte. En tevens een multifunctionele clustering van kwalitatief hoogstaande en meer traditionele sportvoorzieningen voor training en competitie.

Wij hebben in de sportnota geconstateerd dat er soms een capaciteitstekort is en soms een overmaat op de bestaande accommodaties.

De benodigde wedstrijd-trainingscapaciteit is op een geringer aantal velden te realiseren met de inzet van kunstgras. Daar waar dat vervolgens betekent dat er ruimte vrij komt, is het mogelijk dat die ruimte een alternatieve (sport)bestemming krijgt als mogelijke bijdrage in de kosten. Om hier een slag in te maken zal een incidentele investering nodig zijn door bijvoorbeeld een incidentele bijdrage in de aanleg van een kunstgrasveld. Waarna de betrokken vereniging vervolgens zelf verantwoordelijk wordt voor beheer en vervanging.

Daarnaast zijn er mogelijkheden beheer en exploitatie van sportvoorzieningen slagvaardiger te organiseren door het op afstand plaatsen van beheersmatige en uitvoerende taken en de nadrukkelijke betrokkenheid van de eindgebruiker. Hierbij kunnen incidentele investeringen ook leiden tot het terugdringen van de kosten. Vanuit ons milieubeleid willen wij een reserve Duurzaamheidsleningen maatschappelijk vastgoed instellen, waaruit duurzaamheidsmaatregelen gefinancierd kunnen worden. Hiervoor zullen wij in de begroting 2014 een voorstel aan u voorleggen. De verwachting is dat door het inzetten op duurzaamheid de uiteindelijke huisvestingslasten van sportvoorzieningen zullen dalen.

Het is noodzakelijk blijvend in te zetten op expertise en het faciliteren in het tot stand komen van samenwerkingsverbanden. Want ook in de samenwerking is winst te behalen.

Wij verwachten hierdoor een ombuiging van € 50.000 te kunnen realiseren.

WMO

De stadsregio heeft aangegeven dat de investeringsbijdrage die de gemeenten tot nu toe betalen voor de regiotaxi kan komen te vervallen. Daarnaast constateren wij dat er overschotten ontstaan binnen de WMO budgetten en dat sprake is van een groei van de reserve. Dit maakt het mogelijk om een structurele korting van € 40.000 door te voeren op de WMO-budgetten.

Ombuigingen meerjarig

Na bovenstaande maatregelen resteert een opgave van ruim € 1 miljoen in 2015 oplopend tot circa € 1,4 miljoen in 2017. Op basis van de opbrengsten van de raads werkgroep van vorig jaar zomer, alsook op basis van de filosofie achter de eerdere ombuigingen stellen wij een aantal richtinggevend maatregelen voor. Wij zijn ons ervan bewust dat we met uw raad en de organisatie een besturingsfilosofie aan het ontwikkelen zijn en dat deze maatregelen betrekking hebben op een volgende coalitieperiode. Het betreft de volgende maatregelen:

Ombuigingen meerjarig	2014	2015	2016	2017
Resterende opgave		1.093	1.301	1.428
Maatschappelijk vastgoed		300	300	300
Onderwijshuisvesting		430	430	430
Rijksbijdrage armoedebeleid		100	100	100
ICT				100
Onderhoudskosten gemeentelijk vastgoed		100	100	100
Integraal beheer openbare ruimte		100	200	300
Personeel volgt budget		100	150	200
OZB en inzet reserves		PM	PM	PM
Totaal ombuigingen		1.130	1.280	1.530

Maatschappelijk vastgoed

De inzet van de decentralisaties is om het aanbod dicht bij de burger in de wijken te organiseren. Wanneer partijen dicht bij, samen met de burger gaan werken, zal de behoefte aan maatschappelijke accommodaties veranderen. Dit kan per buurt verschillend zijn. De verwachting is dat in toenemende mate scholen, bestaande verenigingsgebouwen en kantoren hierdoor multifunctioneel gebruikt gaan worden. Daarnaast zullen wij in de begroting 2014 voorstellen om een reserve Duurzaamheidsleningen maatschappelijke vastgoed in te stellen. Dat gaat ertoe leiden dat de component huisvesting die in de huidige productafspraken een op zichzelf staand product zijn per instelling een andere invulling gaat krijgen. Een invulling die zeker zal leiden tot het terugbrengen van de kosten voor huisvesting door multifunctioneel gebruik. Gesprekken hierover met onze partners moet meer duidelijkheid geven over deze kanteling en de ombuiging.

Onderwijshuisvesting

Wat betreft de coalitieafspraken dat de uitgaven in lijn dienen te zijn met de inkomsten onderwijshuisvesting, kan een voorzichtige conclusie getrokken worden dat we globaal voldoen aan de doelstelling uitgaven = inkomsten algemene uitkering. In het verleden echter heeft de gemeente de middelen die voor onderwijshuisvesting werden ontvangen niet hiervoor uitgegeven of gereserveerd.

De motie Haersma Buma (macro geven alle gemeenten minder uit aan onderwijshuisvesting dan zij in de algemene uitkering hiervoor ontvangen.) leidt voor de gemeente Renkum tot een lagere ontvangst in de algemene uitkering vanaf 2015 van ca. € 430.000. Onderwijshuisvesting bevat veel componenten die niet bijgesteld kunnen worden (denk hierbij aan kapitaallasten, verzekeringen, ozb etc.). In december 2012 heeft u het IHP 2013-2020 vastgesteld. Hierbij worden de uitgaven voor een belangrijk deel bepaald door het ambitieniveau.

De daling van de algemene uitkering van € 430.000 willen we in eerste instantie opvangen door ombuigingen binnen het budget onderwijshuisvesting. We moeten ons hierbij wel realiseren dat voldaan moet worden aan de wettelijke taak met betrekking tot adequate huisvesting voor het onderwijs. Ambities met betrekking tot duurzaamheid en frisse lucht willen we zoveel mogelijk handhaven.

Rijksbijdrage armoedebeleid

Vanuit het Rijk wordt € 100 miljoen extra beschikbaar gesteld voor armoedebeleid. Op dit moment bieden wij onze burgers, naast de wettelijke regelingen, al een aantal extra regelingen aan. Een voorbeeld hiervan is de RenkumKaart die begin dit jaar is geïntroduceerd. Dit kan nu worden gefinancierd met de extra middelen van het rijk. Wij verwachten dat hiermee een besparing van € 100.000 kan worden gerealiseerd.

ICT

Door intergemeentelijke samenwerking en de schaalvergroting die hierdoor ontstaat, is het mogelijk een ombuiging te realiseren mits het uitgangspunt van harmonisatie van informatiebeleid wordt gehanteerd. Dan is het mogelijk door gezamenlijk aanbesteding van softwarepakketten een voordeel te behalen. Wij streven naar een bezuiniging van € 100.000 in 2017.

Onderhoudskosten gemeentelijk vastgoed

Wij zetten in op het afstoten van niet kernareaal. Daar waar verkoop boven de boekwaarde mogelijk is, kunnen incidentele voordelen worden gerealiseerd. In een aantal gevallen zal de boekwaarde hoger liggen dan de marktwaarde. Dan kan het wel mogelijk zijn om, met een incidentele inzet van de reserves, een structurele besparing te bereiken op onder andere de onderhoudskosten. Wij achten een besparing van € 100.000 per jaar haalbaar.

Integraal beheer openbare ruimte

Momenteel is het proces in gang gezet om een effectievere en efficiëntere inzet van mens en middelen voor het groenonderhoud te bewerkstelligen. Dit onderzoek wordt uitgebreid met de inzet in de gehele openbare ruimte (integraal beheer openbare ruimte). Een optimale inzet van tractie, wijze van behalen vastgestelde onderhoudsniveau, samenwerking met partners en de ontwikkelingen in de markt zijn onderdelen die hierin betrokken worden.

Personeel volgt budget

Als gevolg van de bovenstaande taakstelling zal minder personeel nodig zijn op een aantal vakgebieden. Wij gaan uit van een mogelijke besparing van € 100.000 in 2015 oplopend tot € 200.000 in 2017.

OZB en inzet reserves

Het college is van mening dat het aan een volgende coalitie is om keuzes te maken over de minimale omvang van de (algemene) reserve en het al dan niet verhogen van de ozb. De raad zou daarbij een keuze kunnen maken over welke omvang van de algemene reserve wenselijk is en tevens een uitspraak kunnen doen over de inzet van de resterende middelen. Besluitvorming hierover zou door een volgende coalitie meegenomen kunnen worden bij de besluitvorming over de structurele ombuigingen in de jaren vanaf 2015.

Programma 01 Werk & inkomen

Visie

Zo veel mogelijk inwoners van onze gemeente met een afstand tot de arbeidsmarkt aan (duurzame) betaalde arbeid te helpen. Hierdoor wordt voorkomen dat zij in een sociaal isolement terecht komen en blijft de verzorgingsstaat betaalbaar op een manier die maatschappelijk aanvaardbaar is.

Betaald werk is de beste vorm van sociale zekerheid. Werk is van groot belang voor zowel de individuele mensen als de samenleving als geheel. Het gaat daarbij niet alleen om het verwerven van een inkomen. Werk draagt ook bij aan eigenwaarde en sociale contacten en vermindert de afhankelijkheid. Werk houdt mensen betrokken bij de samenleving. Werk is een voorwaarde voor solidariteit en emancipatie. De ambitie van deze coalitie is zoveel mogelijk inwoners van onze gemeente met een afstand tot de arbeidsmarkt aan (duurzame) betaalde arbeid te helpen.

We willen daarbij recht doen aan de positie en taak van de (verplichte) adviesorganen in het kader van de Wwb.

Regionale Sociale visie

Renkum heeft samen met elf andere gemeenten in de regio Arnhem een regionale sociale visie opgesteld. Centraal in deze visie staat de mens en de manier waarop hij of zij de sociale leefomgeving beleeft. Kernbegrippen daarbij zijn eigen kracht, buurtkracht, het dichterbij de burger organiseren van taken en de gemeente als regievoerder.

De komende jaren worden ingrijpende veranderingen in het sociaal domein doorgevoerd. Door de invoering van de Jeugdwet, de Participatiewet, de veranderingen in de WMO en de maatregelen in het passend onderwijs (samen de vier decentralisaties genoemd), krijgen de gemeenten een grotere verantwoordelijkheid terwijl de beschikbare middelen afnemen.

Voor de uitvoering van participatiewet is gemeente Renkum ook verbonden met Permar Ws en daarmee met de arbeidsmarktregio FoodValley. In de komende jaren wordt duidelijk of Renkum in 2 arbeidsmarktregio's kan blijven deelnemen of dat er een keuze gemaakt moet worden.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Arbeidsparticipatie
- B. Inburgering en integratie
- C. Volwassenen Educatie
- D. Inkomensvoorziening
- E. Minimabeleid

A. Arbeidsparticipatie

Doelstelling	Effectindicatoren
Het realiseren van een mate van arbeidsparticipatie onder de Renkumse werkzoekende beroepsbevolking die minstens gelijk is aan het landelijk gemiddelde.	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal niet-werkende werkzoekenden ligt tenminste op het landelijk gemiddelde. • Ontwikkeling van het klantenbestand inkomensvoorzieningen tenminste op het landelijke gemiddelde voor middelgrote gemeenten.

Voortgang	
De landelijke cijfers over het de niet-werkende werkzoekenden (nww uitgedrukt als percentage van de beroepsbevolking) over 2012 is gestegen ten opzicht van 2011. Landelijk is het percentage van 6% in eind 2011 gestegen naar 7,3% eind 2012. In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland (regio Arnhem) ligt het percentage eind 2012 op 7,1%. In gemeente Renkum is het nww-percentage gedaald van 6,7% eind 2011 naar 5,6% in 2012. Het aantal werkzoekenden is met 5,6% licht toegenomen. Een verklaring voor het gedaalde percentage moet gezocht	

<p>worden in een lichte toename van de beroepsbevolking (iedereen van 15 tot 65 jaar die 12 uur of meer per week werkt). Conclusie is dat de werkloosheid in onze gemeente minder is gestegen dan de landelijke en regionale ontwikkeling. In de gemeenten aan onze westzijde, Wageningen, Ede en Barneveld zijn de werkloosheidscijfers lager (bron Basisset Regionale Arbeidsmarktinformatie Arbeidsmarktregio Midden-Gelderland, UWV december 2012).</p> <p>Het bijstandsbestand is landelijk met 2,9% gestegen. Het Renkumse bestand is met 4,9% gestegen. In onze regio (Arnhem/Nijmegen) zijn de bijstandsbestanden gemiddeld gestegen met 4,6% (APE.nl). Conclusie is dat ondanks onze inspanningen het bijstandsbestand meer is gestegen dan het landelijke gemiddelde. Oorzaken kunnen zijn, een meer vergrijsde beroepsbevolking en de aanzuigende werking van het grote aantal instellingen waar mensen ambuland behandeld worden die moeilijk integreerbaar zijn.</p>	
---	--

Activiteiten:

Nota Participatiebudget
Wij hebben gekozen om het participatiebeleid in twee gedeelten te schrijven. In het voorjaar krijgt u de uitvoeringsnotitie Participatie & re-integratie ter informatie aangeboden met de beleidsuitgangspunten en het zicht op de uitvoering over 2012 en 2013. Wanneer het wetsvoorstel Participatiewet bekend wordt, start het omschrijven van de beleidsuitgangspunten voor 2014 en verder. De planning hiervoor is eind 2013.
Jaar
2012
Budget
Het participatiebudget neemt tussen 2010 en 2015 af met ruim 75%. Dit heeft gevolgen voor het te voeren beleid en de personele formatie.
Voortgang
De uitvoeringsnotitie Participatie & re-integratie is gereed. Wanneer het wetsvoorstel Participatiewet bekend wordt, start het omschrijven van de beleidsuitgangspunten voor 2014 en verder. De planning hiervoor is eind 2013.
Arbeidsmarktbeleid
Het arbeidsmarktbeleid richt zich steeds meer op het betrekken en direct benaderen van werkgevers voor het re-integreren van werkzoekenden. Dit is een onderdeel van het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
Jaar
Continu proces vanaf augustus 2010
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Renkum werkt samen op het gebied van arbeidsmarktbeleid in de regio Arnhem en de regio Permar (onderdeel van Food Valley). Dit betekent dat Renkum in beide regio's een uitzonderingspositie heeft, maar ook een brugfunctie. Ondanks dat dit een tijdrovende werkwijze is, lijkt dit tot op heden het meest aan te sluiten bij de behoeften van de Renkumse inwoners die door de spreiding van de dorpen op de beide regio's zijn aangewezen.
In beide regio's is er in de aanpak van de nieuwe Participatiewet inmiddels gekozen voor een gezamenlijk ontwikkelingsvariant werkgeversdienstverlening waarbij gemeenten en UWV intensief gaan samenwerken. In regio Arnhem is begin 2013 een pilot werkgeversdienstverlening van start gegaan om ervaringen te delen, in de praktijk te ontdekken welke werkwijze effectief is en om tot een optimaal dienstverleningsconcept te komen. De regio Food Valley is met een plan van aanpak bezig om de werkgeversdienstverlening vorm te geven zodat zij aan de voorwaarden voldoen om een zelfstandige arbeidsmarktregio te zijn.
Faciliteren werkzoekenden
De rol van het UWV wordt steeds kleiner. In 2012 zijn wij gestart een kleinschalige collectieve voorziening, Werk@ Renkum, om gemeentelijke uitkeringsgerechtigden te faciliteren bij het zoeken van werk. Deze voorziening is medio mei 2013 opengesteld voor alle werkzoekende inwoners.
Jaar
Ingaande 2010 een continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

Voortgang
Wij hebben nu 1 jaar ervaring met Werk@Renkum. Het is een kleinschalige collectieve voorziening om gemeentelijke uitkeringsgerechtigden te faciliteren bij het zoeken van werk. In 2012 hebben 49 mensen deelgenomen. 32 mensen hebben tijdens de deelname een (parttime) arbeidsovereenkomst gekregen of een tijdelijke leer/werkplek met uitzicht op een arbeidsovereenkomst. Medio oktober jl. hebben wij het project een impuls gegeven door het project Aan de slag toe te voegen met als doel om de uitstroom naar werk extra te stimuleren. Het resultaat van Aan de slag is onder andere de samenwerking met een zorginstelling en een vervoersbedrijf die samen 11 mensen een leer/werkplek bieden met uitzicht op een arbeidsovereenkomst (opgenomen in het totaal van 32). Op basis van de evaluatie hebben wij besloten om het project voort te zetten in is dit jaar uitgebreid met een inloopmoment voor alle werkzoekenden in Renkum.
Herijken participatie-instrumenten
Wij herijken de benodigde participatie-instrumenten. Dit is een continu proces. Wij werken steeds meer samen met bedrijfsleven en/of Permar in een projectmatige aanpak waarin kleine groepjes mensen werkervaring opdoen en vaardigheden kunnen trainen, liefst met zicht op een betaalde baan.
Jaar
Ingaande 2010 een continu proces
Budget
Het participatiebudget neemt tussen 2010 en 2015 af met ruim 75%. Dit heeft gevolgen voor het te voeren beleid.
Voortgang
Het herijken van participatie-instrumenten is een continu proces waarbij wij voortdurend anticiperen op de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en het teruglopende budget. Wij werken kleinschalig en vaak in de vorm van pilots. Eind 2012 hebben wij het project Aan de slag gedaan. Deze aanpak heeft tot goede resultaten geleid waardoor wij de aanpak in 2013 voortzetten. Wij bieden een intensieve dienstverlening/begeleiding aan mensen voorafgaande aan de bijstandsaanvraag om instroom in de bijstand te voorkomen. De inzet van instrumenten/begeleiding gebeurt ook steeds vaker in afstemming met handhavingsinstrumenten waardoor de uitkeringsgerechtigde op verschillende vlakken gestimuleerd wordt aan het werk te gaan.
Toeleiden mensen naar werk
Toeleiden van mensen naar werk.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2011 is gewerkt aan het verbeteren van de interne organisatie, waarbij integraal gewerkt is aan een verbeterde efficiëntie, een goede afstemming tussen de te verstrekken uitkeringen, de handhaving hiervan en de re-integratie van cliënten. Het project “Klussen en Verbouwen” is afgerond met de verwachting dat dit vanaf 2012 leidt tot betere resultaten in de sfeer van in- en uitstroom van uitkeringsgerechtigden zou leiden. Helaas kent de economische ontwikkeling een negatieve tendens en is het kabinetsbeleid niet gunstig voor extra uitstroom. Dit betreft ontwikkelingen waarop de gemeentelijke invloed gering is.
Wsw-arbeidsplaatsen
Wsw-arbeidsplaatsen realiseren we volgens de opgelegde taakstelling van het Rijk. Deze plaatsen sluiten aan bij capaciteiten en mogelijkheden van individuele Sw-geïndiceerden in een zo regulier mogelijke werkomgeving.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Alle Renkumse Wsw-arbeidsplaatsen in 2012 zijn volgens de opgelegde taakstelling van het Rijk ingevuld. De taakstelling bedroeg in 2012 128,28 arbeidsjaren (FTE gewogen met mate van arbeidshandicap). De taakstelling is in de afgelopen periode redelijk constant gebleven, waardoor de instroom beperkt is. Medio 2013 stromen weer mensen van de wachtlijst een Wsw-dienstverband krijgen.
Activering kandidaten Wsw-wachtlijst
Kandidaten op de Wsw-wachtlijst worden met een zo beperkt mogelijke inzet van het participatiebudget geactiveerd.
Jaar
2010 en verder
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wij activeren kandidaten op de wachtlijst die zicht hebben op een plaatsing in de Wsw. Dat is nog maar voor een beperkt aantal mensen haalbaar. Het voorstel van dit kabinet is om de instroom ingaande 2015 te stoppen. Eind 2012 stonden 28 kandidaten op de wachtlijst. 5 Kandidaten hebben begin 2013 een Wsw- dienstverband gekregen. Begin 2013 staan er 22 kandidaten op de wachtlijst, waarvan er 4 een gemeentelijk activeringstraject volgen.

Regionale samenwerking re-integratie en arbeidsmarktbeleid

Ondanks het uitblijven van de wetgeving rondom de Participatiewet zien wij toch de noodzaak om door te gaan met de benodigde transformatie in het domein van werk en inkomen. Vooral de organisatie van de dienstverlening aan onze klanten en het ontzorgen van werkgevers om zoveel mogelijk werk voor de doelgroep te genereren zijn belangrijke argumenten. Wij gaan door met de ontwikkeling van een regionaal werkbedrijf.

Kinderopvang

Het wetsvoorstel Wijziging Wet kinderopvang regelt onder andere dat de uitvoering van het uitkeren van de vaste voet voor doelgroepouders, nu uitgevoerd door gemeentes en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, in 2013 over gaat naar de Belastingdienst/Toeslagen. De gehele uitvoering van de kinderopvangtoeslag komt daarmee voor rekening van de Belastingdienst/ Toeslagen. Dit betekent dat deze taak en budget vervallen. Het exacte budget is echter pas bekend bij de presentatie van de septembercirculaire 2012. Bij de voorjaarsnota 2013 zullen de financiële consequenties begrotingstechnisch verwerkt worden.

Invoeren Wet Werken Naar Vermogen → Participatiewet

In december 2012 maakte het kabinet de contouren van de Participatiewet bekend. De contouren zijn in het eerste kwartaal van 2013 verder uitgewerkt in een wetsvoorstel zodat de wet op 1 januari 2014 in werking zou kunnen treden. Het Sociaal akkoord dat het kabinet op 11 april 2013 met de sociale partners sloot, heeft grote gevolgen voor de Participatiewet. Dit betekent dat de Participatiewet opnieuw aangepast moet worden en de ingangsdatum verschuift naar 1 januari 2015. De voorbereidingen zijn zowel lokaal als regionaal in volle gang. Het Sociaal akkoord legt nog meer nadruk op regionale samenwerking. Alhoewel wij op dit moment nog niet de volledige consequenties van de maatregelen uit het Sociaal akkoord kunnen overzien, lijkt het zinvol de ingeslagen weg van het regionaal vormgeven van werkgeversdienstverlening en dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden verder vorm te geven. Ook de reorganisatie van Permar WS blijft van groot belang.

B. Inburgering en integratie

Doelstelling	Effectindicatoren
<ul style="list-style-type: none"> • Voor vreemdelingen en asielgerechtigden is sprake van een humaan opvangbeleid. • Mensen die hier mogen verblijven dienen snel in te burgeren om volwaardig te kunnen meedoen aan de Renkumse samenleving. • In het integratiebeleid is aandacht voor ongelijke behandeling (discriminatiebeleid). 	<p>Voor de jaren 2012 en 2013 slagen resp 25 en 20 personen (nieuw- en oudkomers) voor hun inburgeringsexamen.</p> <p>De gemeente heeft alleen nog een taak voor de handhaving van inburgeraars die een gemeentelijk aanbod hebben gehad. Deze groep legt voor eind 2016 examen af.</p> <p>Het aantal klachten blijft laag door voorlichting en preventie activiteiten.</p>
Voortgang	
<p>Zie onderstaande activiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Per 1 januari 2013 zijn inburgeraars wettelijk zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. - Voor 2013 is het aantal te starten inburgerprogramma's bepaald op 12 en dit hangt samen met de instroom van vergunninghouders asiel en het beschikbare budget. - Per 1 januari 2013 krijgen nieuwkomers asiel begeleiding bij hun inburgering en integratie in de vorm van maatschappelijke begeleiding. - Eind 2016 hebben alle inburgeraars, gestart met een voorziening van de gemeente Renkum hun examen afgelegd.

Activiteiten:

Inburgering
Er is een teruglopend (participatie-)budget voor inburgering. Vanuit de wet inburgering zoals die nu nog geldt zijn wij verplicht om een aanbod te doen aan asielgerechtigden, inburgeringsplichtigen en geestelijke bedienaren. Per 1 januari 2013 is iedere inburgeringsplichtige zelf verantwoordelijk voor scholing om aan de inburgeringsplicht te voldoen en kan gebruik maken van een leenstelsel voor het financieren van de scholing. De gemeente blijft in 2013 alleen nog verantwoordelijk voor de afhandeling van de lopende inburgeringstrajecten. Voor asielgerechtigden gelden de zelfde regels als voor andere verplichte inburgeraars. De gemeente krijgt van het rijk voor iedere asielgerechtigden een bijdrage voor de inkoop van maatschappelijke begeleiding bij het integratieproces van deze groep. Veel aandacht blijven we besteden aan taalbeheersing omdat ook na het inburgeringsexamen het taalniveau niet voldoende is om goed te kunnen integreren.
Jaar
2013 – 2016
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De rijksmiddelen voor inburgering lopen terug naar nul in 2014. Het rijk brengt in 2013 het inburgeren onder eigen verantwoordelijkheid van de doelgroep. De gemeente heeft nu nog slechts een beperkte taak: De gemeente houdt zich alleen nog bezig met de afbouw van lopende inburgeraars die onder de overgangsregeling vallen en zorgt dat inburgeraars asiel maatschappelijke begeleiding krijgen bij hun integratie. Het beschikbare budget in 2013 is voldoende om 12 nieuwe trajecten (alleen inburgeraars die vóór 2013 een verblijfsvergunning hebben ontvangen vallen onder het overgangsrecht) in te kopen. De inzet van de taalcoaches van Vluchtelingenwerk blijft belangrijk als ondersteuning van de groep inburgeraars die nog geen examens hebben gedaan (overgangsrecht). De taalcoaches helpen inburgeraars met oefenen in de praktijk. De scholing die taalcoaches krijgen bij het ROC wordt in 2013 door de gemeente betaald uit middelen voor de aanpak laaggeletterdheid. De rijksmiddelen voor volwassenen educatie mogen alleen nog ingezet voor lessen taal en rekenen.
Preventie en aanpak jeugd en discriminatie
Een klein aantal projectactiviteiten lopen nog door in 2013.
Jaar
2011-2012-2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het project preventie en aanpak jeugd en discriminatie (polarisatie en radicalisering) is in het najaar van 2011 van start gegaan. In 2013 worden de laatste activiteiten uit het plan van aanpak uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> - Training Kijk over de schutting over interculturele communicatie en herkennen signalen polarisatie en radicalisering (januari 2013) ; - Training straatcultuur voor medewerkers van de politie (januari 2013) ; - In voorjaar 2013 (schooljaar 2012 / 2013) wordt het les programma 'Wereldoorlog twee in perspectief' uitgevoerd voor leerlingen van het Dorenweerd-college, de Radar/Abs Oosterbeek en het Pantarijn in Wageningen (voor de Renkumse leerlingen die daar op school zitten); - Vijf voorlichtingslessen over discriminatie op drie scholen in de gemeente; - Trainingsweekend voor jongeren / jongerenwerk over samenwerken en communiceren in lastige situaties, en versterken van weerbaarheid en zelfvertrouwen.
Discriminatie
Uitvoeren antidiscriminatiewet
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het aantal klachten uit onze gemeente dat binnenkomt bij het anti discriminatiebureau Art.1 Gelderland- Midden is beperkt tot 5 à 6 per jaar. Uit Gelders onderzoek blijkt dat één op de zes inwoners zegt discriminatie te ervaren. Hiermee vergeleken is dit geen afspiegeling van het aantal klachtmeldingen in onze gemeente. Jaarlijks volgen een aantal dienstverleners uit Renkum een cursus <i>signaleren en omgaan met discriminatieklachten</i> bij bureau Art1 Gelderland-Midden.
Huisvesting statushouders asiel
De taakstelling voor het aantal te huisvesten statushouders asiel voor de gemeente Renkum is voor 2013 bepaald op 17 (was 14 in 2012). De verhoging heeft o.a. te maken met de uitvoering van het kinderpardon. Nieuwe statushouders asiel hebben over het algemeen gesproken een relatief korte periode verblijf gehad in een AZC. Dit betekent dat zij nog weinig gelegenheid hadden om kennis te nemen van de Nederlandse samenleving en de taal. Hier ligt dan ook een belangrijke taak voor de vrijwilligers van Vluchtelingenwerk (maatschappelijke begeleiding en taalcoaches).

C. Volwassenen Educatie

Doelstelling	Effectindicatoren
Wegwerken van taalachterstand bij volwassenen met een passend onderwijsaanbod in taal en rekenen en de daarbij benodigde digitale vaardigheden.	<ul style="list-style-type: none"> Het aantal mensen met een taalprobleem dat het onderwijs gaat volgen wordt jaarlijks verhoogd met 10 % t.o.v. het aantal in 2012 , 35 personen. Voortgang instroom en uitstroom wordt per kwartaal bijgehouden.

Voortgang	
Zie activiteiten	

Activiteiten:

Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs
Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (Vavo) moet leiden tot het behalen van diploma's en een hogere participatie en arbeidsdeelname van Renkumse inwoners. Met ingang van 2013 wordt het budget direct door het ministerie van OCW aan de onderwijsinstellingen beschikt. In het bestuurlijk overleg gemeenschappelijke regeling onderwijszaken (GRO) heeft de gemeente invloed op de besteding van middelen en het resultaat; meer schoolverlaters met een diploma dat aansluiting geeft op een beroepsopleiding.
Jaar
2013 ev
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De wetwijziging voor educatie en beroepsonderwijs is op 1 januari 2013 van kracht geworden. De Vavo middelen worden door het rijk rechtstreeks aan de scholen betaald.

Algemene volwasseneneducatie
De gemeente krijgt rijksmiddelen volwasseneneducatie en mag deze alleen inzetten op taal en reken- onderwijs. De focus ligt nu helemaal op de aanpak van laaggeletterden en NT2 van anderstaligen. Inburgeringsplichtigen moeten zelf hun inburgering inkopen. (wijziging Wet inburgering 2013)
De aanpak van laaggeletterden vormt een onderdeel van het participatiebeleid. Het blijft noodzakelijk om met allerlei verwijzers afspraken te maken zodat de juiste doelgroep naar het scholingsaanbod verwezen wordt. Laaggeletterdheid betekent participatieachterstand en wordt een groter probleem bij integratie en activiteiten voor het vinden van betaald werk. De gemeente zoekt daarom nadrukkelijk samenwerking met partners als het SW bedrijf, werkgevers, scholen, gezondheids- en welzijnsinstellingen om de problematiek van mensen met een taalprobleem onder de aandacht te brengen en het onderwijs bereik te vergroten.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De gemeente voert het plan van aanpak laaggeletterdheid uit. Jaarlijks besteden wij ruim aandacht aan de week van de alfabetisering. In het participatiebeleid organiseren wij een werkbijeenkomst waarin met partners afspraken worden gemaakt. Ook de landelijke stichting Lezen en schrijven is bij dit overleg betrokken. De succesvolle inzet van taalcoaches wordt in ieder geval in 2013 voortgezet. Hiermee worden veel anderstalig laaggeletterden bereikt. Bij de volwassenen zijn ook ouders met kinderen die gestimuleerd worden tot taalspelletjes en voorlezen om hun taalontwikkeling te stimuleren.

Algemene volwasseneneducatie en nieuwe wet inburgering
Monitoren consequenties nieuwe wet inburgering voor volwasseneneducatie.
Jaar
2013 - 2016
Budget
Participatiebudget
Voortgang
Op 1 januari 2013 is de nieuwe Wet inburgering ingetreden. Nu mag iedereen zelf bepalen waar hij/zij een inburgeringsprogramma volgt en hoe dit programma er uit ziet. Verplichte inburgeraars zijn zelf verantwoordelijk voor hun integratie. Het rijk gaat zelf via Dienst Uitvoering Onderwijszaken (DUO) de voorlichting- en handhavingstaak uitvoeren. De gemeente heeft voor de jaren 2012 en 2013 inkoopafspraken met Rijn IJssel voor de inburgeringstrajecten van mensen die nog onder de oude Wet inburgering vallen. Binnen het participatiebeleid blijft de scholing van laaggeletterden een belangrijk aandachtspunt. Acties zijn nodig voor signalering van de problematiek.

D. Inkomensvoorziening

Doelstelling	Effectindicatoren
Financiële voorziening voor mensen die (tijdelijk) zonder inkomen rechtmatig in Nederland verblijven, maar (nog) niet in de gelegenheid zijn zelfstandig in de kosten van levensonderhoud te voorzien.	Het volume aan bijstandsuitkeringen wijkt niet significant af van het regionale gemiddelde. Dit wordt afgemeten aan kernkaart gemeenten en de regionale arbeidsmarktmonitor.

Voortgang
<p>In de periode 2009-2011 zagen wij een toename van het bijstandsbestand van 30% in de gemeente Renkum, waarbij de gemiddelde landelijke stijging 20% bedroeg. In 2012 zien wij dat de gemeente Renkum met een stijging van maximaal 5% van het bijstandsbestand meer in de pas loopt met de landelijke trend in 2012, namelijk een stijging van 3% van het bijstandsbestand.</p> <p>Er is sprake van een aantal bijzondere lokale omstandigheden welke buiten de invloedssfeer van de gemeente Renkum liggen en waarmee wij ons ook onderscheiden ten opzichte van andere gemeenten, namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in Renkum is relatief weinig (en relatief afnemende) werkgelegenheid, zeker voor laaggeschoolden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt; - in Renkum is sprake van een beroepsbevolking en een bijstandsbestand met een afnemende aandeel kansrijken op de arbeidsmarkt en een stijgend aandeel kansarmen als gevolg van ontgroening en vergrijzing. Dit effect is substantieel groter dan provinciaal en landelijk en werkt onbillijk door in de berekening van het bijstandsbudget; - in Renkum is sprake van een extreem hoog aanbod van zorg- en welzijnsinstellingen en hierdoor is sprake van een aanzuigende werking op nieuwe, bijstandsafhankelijke inwoners die bovendien zeer moeilijk integreerbaar zijn. <p>Bovenstaande factoren hebben geleid tot de toekenning van een Incidentele aanvullende uitkering (IAU) over 2011 en vormden aanleiding voor de aanvraag van een Meerjarige aanvullende uitkering (MAU) voor de jaren 2013 tot en met 2015 (is onlangs ingediend).</p> <p>De verwachting is dat er een correctie zal plaatsvinden op het voorlopige budget voor 2013. Dit komt omdat er in 2012 minder uitkeringen zijn verstrekt dan geraamd en de raming voor 2013 lager uitvalt volgens berekeningen van het CPB. Het is nog onduidelijk wat het precieze budgettaire gevolg is van de nieuwe ramingen en de lagere gerealiseerde cijfers over 2012. Het ministerie van SZW maakt in mei/juni van dit jaar de nadere voorlopige budgetten bekend.</p> <p>Het rijk verwacht een landelijke stijging van het bijstandsbestand van 7,7%. In de gemeente Renkum zien in de eerste maanden van 2013 een soortgelijke volumestijging. Gelet op de financieringsystematiek zoals hierboven beschreven zal er zeker over 2013 een behoorlijk tekort op het inkomensdeel optreden.</p> <p>De ambitie van de gemeente Renkum blijft om het bijstandsvolume niet verder te laten stijgen dan de landelijke trends. Vanwege veranderde wetgeving is een prognose na 2013 op dit moment niet haalbaar.</p>

Activiteiten:

Verstreken inkomensvoorzieningen
Wij verstrekken inkomensvoorzieningen in het kader van wetten zoals de Wet Werk en Bijstand (WWB), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw) e.d.
Jaar
Continu proces
Budget
Overschrijdt het budget
Voortgang
<p>Wegens de voortdurende economische ongunstige omstandigheden, stijgt het bijstandsvolume ook in 2012 gestaag. Het tekort op het inkomensdeel duurt hierdoor dan ook voort. In het jaarverslag 2011 is de verwachting geschetst dat door het project "Klussen en Verbouwen" zou leiden tot betere resultaten in de sfeer van in- en uitstroom van uitkeringsgerechtigden. Door de aanhoudende malaise op de arbeidsmarkt blijft het lastig om mensen duurzaam te laten uitstromen. Mede daarom is in 2012 het project "Werk@Renkum" opgestart. Dit project leidt eind 2012 en begin 2013 tot uitstroom. Projecten als deze maken dat wij een ambitie hebben gesteld ondanks de landelijke toename van aanvragen WWB een compensatie te bewerkstelligen middels een hogere uitstroom.</p> <p>De aanwezigheid van Moviera (opvang huiselijk geweld) en Pro Persona (psychiatrie Wolfheze) zorgt voor een onevenredig hoog aantal zak- en kleedgelders binnen de gemeente Renkum ten opzicht van het landelijke gemiddelde. Feit is dat wij hierop niet kunnen sturen. Onze uitgaven in het kader van de Wet Werk en Bijstand zijn hierdoor fors hoger dan de rijksbijdrage die wij hiervoor ontvangen. Mede hierdoor zullen wij ook in 2012 een aanvraag incidentele aanvullende uitkering indienen bij het ministerie van SZW. De gemeente heeft een eigen risico van 10% van de rijksbijdrage. Het eigen risico over 2012 bedraagt € 588.000. In de begroting was rekening gehouden met een eigen risico over 2012 van € 586.000. Dit betekent dat wij een IAU aanvraag zullen doen over 2012 ter hoogte van € 123.000.</p> <p>Over het jaar 2011 is de aanvraag IAU aan de gemeente Renkum toegekend (1.1 miljoen). Het jaar 2010 is afgewezen, ook</p>

na ons bezwaarschrift. In overleg met Juridische Zaken is beslist geen beroep aan te tekenen vanwege het ontbreken van voldoende argumenten.
In 2013 zal een aanvraag voor een meerjarige aanvullende uitkering worden ingediend voor de periode 2013 t/m 2015.

Herziening WWB en implementatie Wet Werken Naar Vermogen

Met ingang van 2012 implementeren wij de herziening van de WWB.

Jaar

2012

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Sinds 2012 implementeren wij de herziening van de WWB. De Wet Investeren in Jongeren is per 1 januari 2012 afgeschaft. De huishoudinkomenstoets is met terugwerkende kracht afgeschaft per 1 januari 2012. De overige wijzigingen per 1 januari 2012 in de WWB zijn wel van kracht gebleven.

De Wet Werken naar Vermogen (WWNV) welke met 1 januari 2013 in werking zou treden is met de val van het vorige kabinet controversieel verklaard.

De Participatiewet vervangt deze eerder voorgestelde Wet Werken naar Vermogen (WWNV). In deze wet voegt het kabinet de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wajong samen. De Participatiewet moet per 1 januari 2015 ingaan.

E. Minimabeleid

Doelstelling	Effectindicatoren
Voeren van een sociaal rechtvaardig minimabeleid binnen de kaders van de wetgeving met als doelstelling verbetering van maatschappelijke participatie.	Verbeterd gebruik van voorzieningen en regelingen.

Voortgang	
In 2011 is prioriteit gelegd bij het beter toegankelijk maken voorzieningen van en verbeterde informatie aan minima. Een voorbeeld hiervan de invoering van de Snelbalie.	

Activiteiten:

Plan van aanpak minimabeleid
Uitvoering van: plan van aanpak minimabeleid 2009 waarbij de invoering van een Renkum-pas voor jongeren tot 18 jaar (gekoppeld aan sport- en cultuurpas) wordt gerealiseerd.
Jaar
2009 - 2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De Snelbalie is ondertussen ingevoerd als backoffice-applicatie voor de bijdrageregeling, langdurigheidstoelage en bijzondere bijstand. De resultaten zijn positief: de besluitvorming neemt minder tijd in beslag. Dit vermindert de regeldruk en heeft als resultaat dat aanvragen een kortere afhandelingstermijn kennen. Verwacht wordt dat deze in 2012 ook in de frontoffice doorgevoerd wordt. Verder wordt onderzocht of de snelbalie ook voor de aanvragen levensonderhoud een toegevoegde waarde kan hebben. Tevens wordt er gewerkt aan het verder vullen en actualiseren van de site "RechtOp". Op deze website kan bekeken worden welke individuele voorzieningen de gemeente Renkum heeft in het kader van het minimabeleid. Ten slotte wordt er een externe nieuwsbrief uitgebracht. Deze ontwikkelingen leveren een bijdrage aan de bekendheid van de minimaregelingen en het terugdringen van niet-gebruik.

Verstrekken bijzondere bijstand
Wij bieden financiële compensatie voor buitengewone noodzakelijke kosten van het bestaan, die niet elders gecompenseerd kunnen worden.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wij verstrekken bijzondere bijstand als er sprake is van noodzakelijke kosten in een bijzondere situatie en deze kosten niet gedragen kunnen worden door de inwoner van Renkum. De gemeente verstrekt categoriale bijzondere bijstand voor de participatie van schoolgaande kinderen en aan chronisch zieken.

Schuldhulpverlening
Deze regeling biedt ondersteuning aan personen met een schuldenproblematiek.

Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Sinds 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) van kracht. De wet verplicht gemeenteraden onder andere om elke vier jaar een beleidsplan vast te stellen. Het Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening gemeente Renkum 2013-2015 is door uw raad vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2013 is de overeenkomst met het BAC opgezegd en voert de gemeente zelf de regie over de integrale schuldhulpverlening. De gemeente kiest voor het behouden van de poortwachtersfunctie, maar het zogenaamde 'technische gedeelte' (schuldbepaling en budgetbeheer) zal worden aanbesteed. De bedoeling is dat dit najaar het aanbestedingstraject is afgerond.

Ombuiging 1. Bovenwettelijk minimabeleid: wettelijke taken met vraaggerichte plus
Het Rijk kent een aantal wettelijke regelingen op grond waarvan de gemeenten de minima ondersteunen in hun dagelijkse levensbehoeften. Denk daarbij aan uitkeringen in het kader van de Wet Werk en Bijstand, de bijzondere bijstand en de langdurigheidstoelage. Bovenop deze rijksregelingen hebben wij een aantal regelingen voor onze minima in het leven geroepen. Doel van het minimabeleid is armoede en sociale uitsluiting voorkomen en het meedoen op eigen kracht bevorderen. Wij hebben ons de vraag gesteld of wij dit doel met de huidige inrichting van het minimabeleid wel optimaal bereiken. Zetten wij de beschikbare middelen wel op de juiste wijze in? En moeten wij er meer op inzetten dat mensen elkaar helpen? Wij stellen daarom voor de gemeentelijke regelingen binnen het minimabeleid anders te organiseren. Met de nieuwe werkwijze willen wij gericht maatregelen inzetten. Deze werkwijze houdt ook in dat wij instrumenten zoals een "RenkumKaart" of een ander geschikt instrument specifiek zullen inzetten voor die mensen die inkomensbelemmeringen ondervinden om te kunnen participeren aan sport, cultuur en dergelijke activiteiten. Na een aantal vanuit het rijk opgelegde taakmutaties te hebben verwerkt, resteert nog een te realiseren besparing van € 15.000 op de helft van het bovenwettelijk gedeelte. Derhalve resteert nog een bedrag van € 180.000 voor invoering van de RenkumKaart.
Jaar
2012 ev.
Budget
Besparing vanaf 2015 15.000
Voortgang
De RenkumKaart is in ontwikkeling. De invoering hiervan wordt januari 2013 verwacht. Hierbij zal rekening worden gehouden met de bezuiniging van € 15.000.

Invoering RenkumKaart
In het kader van de wens tot het invoeren van een sport- en cultuurpas (zie programma 7, Kunst, cultuur en cultuureducatie) is in 2011 een steekproef gehouden van de kortingspassen in de omliggende gemeenten. Hierbij is gekeken naar activiteiten en uitvoeringsvormen. Uit deze quickscan blijkt dat aan de uitvoering met een fysieke kaart nogal wat harde en softwarekosten verbonden zijn. Wij willen vooral inzetten op het financieren van activiteiten. In de raad van 29 maart 2012 is aangegeven dat de invoering van een RenkumKaart niet los gekoppeld kan worden van het Ombuigingstraject. Er is een projectteam geformeerd, dat de wensen en mogelijkheden in kaart brengt, zodat invoering uiterlijk per 1 januari 2013 kan plaatsvinden.
Jaar
2012-2013
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
In december 2012 heeft de raad ingestemd met de invoering van de RenkumKaart in 2013. De RenkumKaart wordt gratis verstrekt aan inwoners van de gemeente Renkum met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Ook hun inwonende kinderen van 4 tot 18 jaar kunnen gebruik maken van de regeling. Studenten komen niet in aanmerking voor de Kaart. De RenkumKaart is er in plaats van de Bijdrageregeling. De RenkumKaart geeft volwassenen recht op € 125,- per jaar. Voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar is het bedrag € 192,-. Kinderen kunnen in plaats van de RenkumKaart ook kiezen voor het JeugdSportFonds. Inwoners kunnen de RenkumKaart gebruiken voor sport, cultuur en persoonlijke ontwikkeling. Denk hierbij aan een lidmaatschap van een sportclub, muziekles, een museumbezoek, abonnementen op tijdschriften en kranten of een taal cursus. Eind 2013 zal het gebruik van dit instrument worden geëvalueerd en worden besloten of de ingezette koers wordt voortgezet.

Langdurigheidstoelage
In 2012 is besloten de Verordening Langdurigheidstoelage te wijzigen voor inwoners met een zak- en kleedgelduitkering. De hoogte van de langdurigheidstoelage wordt gekoppeld aan de hoogte van de norm voor zak- en kleedgeld. Deze wijziging treedt in werking per 1 januari 2013.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Arbeidsparticipatie					
Lasten	4.944	4.608	4.507	4.448	4.446
Baten	4.152	3.853	3.802	3.802	3.802
Saldo	-792	-754	-704	-646	-643
Mutatie Reserve	194	169	105	55	55
Saldo na mutatie reserve	-598	-586	-599	-591	-588
Inburgering en integratie					
Lasten	283	177	165	164	163
Baten	63	0	0	0	0
Saldo	-220	-177	-165	-164	-163
Mutatie Reserve	29	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-180	-177	-165	-164	-163
Volwassenen Educatie					
Lasten	100	100	100	100	100
Baten	72	72	72	72	72
Saldo	-28	-28	-28	-27	-27
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-28	-28	-28	-27	-27
Inkomensvoorziening					
Lasten	8.630	6.886	6.868	6.862	6.862
Baten	6.691	5.599	5.599	5.599	5.599
Saldo	-1.939	-1.287	-1.269	-1.263	-1.263
Mutatie Reserve	19	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-1.920	-1.287	-1.269	-1.263	-1.263
Minimabeleid					
Lasten	1.433	1.266	1.242	1.241	1.241
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-1.433	-1.266	-1.242	-1.241	-1.241
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-1.433	-1.266	-1.242	-1.241	-1.241
Resultaat programma voor bestemming	-4.412	-3.512	-3.408	-3.341	-3.337
Mutaties reserves	241	169	105	55	55
Resultaat na bestemming	-4.170	-3.343	-3.303	-3.286	-3.282

Programma 02 Zorg, educatie & maatschappelijke participatie

Visie

Iedere inwoner van de gemeente Renkum moet een volwaardig burger kunnen zijn. De gemeentelijke overheid heeft hierin een belangrijke taak. Volwaardig burgerschap veronderstelt het waarmaken van de eigen verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van iedere burger. Volwaardig burgerschap geldt voor iedereen. Niemand wordt buitengesloten en niemand moet zich buitengesloten voelen.

Het realiseren van kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar onderwijs voor iedereen. Iedereen, jong en oud, moet de kans krijgen om zijn/haar talenten te ontwikkelen en te benutten. Het beschikken over een startkwalificatie is nodig om kans te maken op duurzaam werk. Een leven lang leren.

We willen daarbij recht doen aan de positie en taak van de (verplichte) adviesorganen in het kader van de Wmo.

Regionale Sociale visie

Renkum heeft samen met elf andere gemeenten in de regio Arnhem een regionale sociale visie opgesteld. Centraal in deze visie staat de mens en de manier waarop hij of zij de sociale leefomgeving beleeft. Kernbegrippen daarbij zijn eigen kracht, buurtkracht, het dichter bij de burger organiseren van taken en de gemeente als regievoerder.

De komende jaren worden ingrijpende veranderingen in het sociaal domein doorgevoerd. Door de invoering van de Jeugdwet, de Participatiewet, de veranderingen in de WMO en de maatregelen in het passend onderwijs (samen de vier decentralisaties genoemd), krijgen de gemeenten een grotere verantwoordelijkheid terwijl de beschikbare middelen afnemen. Dit vraagt nieuw sociaal stelsel met ruimte voor verantwoordelijkheidsverschuiving en zelforganisatie. Rol van gemeentelijke regievoering is om dit nieuwe stelsel met een diversiteit aan partijen van bewoners, buurt, professionals en gemeente te initiëren, in praktijk te brengen en te borgen. Daarbij staat de eigen kracht van inwoners en hun eigen netwerk centraal. In plaats van het denken in beperkingen komt meer de nadruk te liggen op wat mensen nog wél kunnen. Dit vraagt om een generalistische benadering waarbij er niemand tevergeefs een vraag stelt en dat iedereen geholpen wordt om zijn weg te vinden naar de juiste plek.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Lokaal gezondheidsbeleid
- B. Maatschappelijk werk
- C. WMO beleid
- D. Sociale samenhang en leefbaarheid
- E. Preventieve voorzieningen voor jeugd en opvoeders
- F. Informatie, advies en voorlichting
- G. Mantelzorg & vrijwilligers
- H. Zelfredzaamheid en participatie
- I. Individuele voorzieningen
- J. Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg
- K. Lokale educatieve agenda
- L. Onderwijshuisvesting
- M. Leerplicht en RMC
- N. Leerlingenvervoer
- O. Peuterspeelzaalwerk
- P. Lokaal jongerenwerk

A. Lokaal gezondheidsbeleid

Doelstelling	Effectindicatoren
De gemeente zet in op collectieve preventie van gezondheidsproblemen op basis van een drietal beleidslijnen: <ul style="list-style-type: none"> • preventiebeleid • gezondheidszorg / zorgvoorzieningenbeleid: 	<ul style="list-style-type: none"> • Tevredenheid van inwoners over de bereikbaarheid en kwaliteit van de gezondheidszorg minimaal gelijk aan de dorpspiegel 2007 • Tevredenheid van inwoners over adequaat aanbod op maat tijdelijke opname (dorpspiegel en

<p>signaleren en voorkomen van gaten in de lokale zorgsituatie. Hierbij zal vooral worden gelet op bereikbaarheid, toegankelijkheid en spreiding van zorgvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> fysieke woon- en leefomgeving. 	<p>ouderenmonitor Hulpverlening Gelderland Midden) minimaal gelijk aan huidige scores</p> <ul style="list-style-type: none"> Vermindering aantal risicokinderen jeugdgezondheidszorg 0 – 19 jaar.
---	--

<p>Voortgang</p> <p>De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> In de dorpspiegel 2011 is aangegeven hoe tevreden men is over de beschikbaarheid van de medische en paramedische voorzieningen. In de ouderenmonitor Er is sprake van een vermindering van het aantal risicokinderen, door specifiek het onderscheid te maken tussen kinderen die tijdelijk wonen bij Moviera of een andere jeugdinstelling en overige kinderen in Renkum wonende kinderen.
--	---

Activiteiten:

<p>Gezondheidscentrum Renkum</p> <p>In Renkum wordt een gezondheidscentrum (GOED) gerealiseerd en daarmee wordt ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> Verder initiëren van het proces t.b.v. gezamenlijke huisvesting van de eerste lijnszorg in Renkum Faciliteren van het netwerk eerstelijnszorg t.b.v. verdergaande samenwerking Huisvesten van het consultatiebureau JGZ Huisvesten van het maatschappelijk werk
<p>Jaar</p> <p>2013 e.v.</p>
<p>Budget</p> <p>Binnen bestaand budget</p>
<p>Voortgang</p> <ul style="list-style-type: none"> In Renkum is de doorstart van de realisatie van een breed gezondheidscentrum (GOED) door partijen opgepakt, nadat de woningcorporatie van de realisatie van het bouwplan, de verbreding van het HOED heeft afgezien. Een projectontwikkelaar onderzoekt de haalbaarheid van het bouwplan op de locatie aan de Groeneweg. Huisartsen beraden zich nu op het (financiële) voorstel van deze projectontwikkelaar. Zij zijn bepalend voor de realisatie van het project.

<p>Implementatie nota Volksgezondheid</p> <p>De implementatie van de nieuwe nota Volksgezondheid 2012-2014 zal bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> uitvoeringsplannen van het regionaal en lokaal deel; afstemming met het Wmo beleid.
<p>Jaar</p> <p>2012/2014</p>
<p>Budget</p> <p>Binnen bestaand budget</p>
<p>Voortgang</p> <ul style="list-style-type: none"> De nota lokaal gezondheidsbeleid is in maart 2012 vastgesteld. In deze nota zijn lokale en regionale speerpunten benoemd. Een uitvoeringsplan voor deze speerpunten is opgesteld. In 2013 is het speerpunt verbinding gezondheid en bewegen binnen 0e, 1ste lijnszorg opgepakt. ZON MW heeft in eind 2012 een subsidie Sportimpuls verleend ten behoeve van de aansluiting van de Beweegkuur (huisartsen) op het reguliere sportaanbod in de buurt. In praktijk gaat het om mensen met een chronische aandoening, waaronder de deelnemers aan de Beweegkuur in de eerstelijnszorg. Het doel is om met deze subsidie de overgang naar het reguliere laagdrempelige sportaanbod te versoepelen. De vraaggerichte aanpak en samenwerking moet leiden tot een hogere duurzame sportdeelname en tot een gezonde en actieve leefstijl. Het plan is uit te rollen naar andere kernen. De pilot gezonde wijk in Doorwerth is ondergebracht in de proeftuin Versterking buurtkracht in Doorwerth. De proeftuin behelst een integrale aanpak binnen het sociaal domein als voorbereiding op de grote decentralisaties in 2015. De methodiek gemeentelijke netwerkstrategie wordt als instrument ingezet voor de beweging van aanbodgericht naar vraaggericht en specifiek naar buurtgericht, de vitale omgeving. Gestart wordt met het netwerk van het vitaliteitscentrum (huisarts, praktijkverpleegkundige huisarts, wijkverpleging, zorgloket en buurtopbouwwerk). Deze proeftuin is tevens proeftuin in de regio.

<p>AED 's</p> <p>Het plaatsen van automatische externe hartdefibrillators (AED's) op strategische locaties in de gemeente. Onderhoudskosten zijn structureel.</p>
<p>Jaar</p> <p>2013 e.v.</p>

Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De stichting Renkum Hartveilig zet in op het plaatsen van 50 AED's op strategische locaties Voor beheer en onderhoud van de AED's is overeenkomstig de plannen in de nota lokaal gezondheidsbeleid Gezond verbinden een subsidie toegekend.

Voorzieningen gezondheidszorg
<ul style="list-style-type: none"> Inventariseren capaciteit voor tijdelijke opname woonzorgcentra, verpleeghuizen en serviceflats; Onderzoek (incl. locatieonderzoek) haalbaarheid zorghotel als aanvulling op bestaande voorzieningen.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<ul style="list-style-type: none"> De capaciteit voor tijdelijke opname is geïnventariseerd en wordt meegenomen in het woonbehoeftenonderzoek. In Parkflat De Valkenburcht heeft Opella twee verdiepingen voor revalidatiezorg gerealiseerd.

B. Maatschappelijk werk

Doelstelling	Effectindicatoren
Een laagdrempelige 1 ^{ste} lijns voorziening voor individuele hulpvragers.	<ul style="list-style-type: none"> Aantal mensen dat jaarlijks gebruik maakt van maatschappelijk werk. Een zo kort mogelijke wachttijd (streven is maximaal drie weken).

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	<ul style="list-style-type: none"> Met het samenwerken in de wijk kan meer door het sociaal wijkteam integraal worden opgelost Er is geen sprake van een wachtlijst langer dan drie weken.

Activiteiten:

Algemeen maatschappelijk werk
Het uitvoeren van de taken Algemeen maatschappelijk werk door het bieden van de volgende vormen van hulpverlening: <ul style="list-style-type: none"> psychosociale hulpverlening; praktische gezinsondersteuning; sociaal juridische dienstverlening; nieuwe rol en positie binnen de nieuwe netwerkstructuur.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het maatschappelijk werk bereidt zich in 2013 voor op de rol van generalist op wijkniveau. Het uitgangspunt is dat zij mensen en hun eigen netwerken in hun kwetsbare positie versterken. Het maatschappelijk werk zal deelnemen aan de sociale wijkteams. Veel zaken worden in een vroeg stadium gesignaleerd en direct opgelost door het wijkteam, waardoor er minder beroep gedaan zal worden op de specialistische kennis van het maatschappelijk werk.

Ombuiging 2. Werken vanuit de wijk	
<p>Op het gebied van maatschappelijk werk, maar ook op het gebied van welzijnswerk, verwachten wij een ombuiging te kunnen realiseren door middel van een wijkgerichte samenhangende aanpak. Op dit moment kan het voorkomen dat meerdere instanties aan het werk zijn bij dezelfde huishoudens, zonder dat zij dit van elkaar weten. Bovendien werken deze instanties niet altijd in de directe nabijheid van een cliënt. Hierdoor kan een drempel voor de cliënt ontstaan om bij de desbetreffende instantie aan te kloppen. Dit kan leiden tot verergering van de problematiek, waardoor de noodzakelijke aanpak kostbaarder wordt. Daarnaast signaleren wij dat problemen bij professionele hulpverleners terechtkomen die ook door niet-professionals kunnen worden opgelost. Wij verwachten dat een wijkgerichte samenhangende aanpak deze situatie kan verbeteren. Wij zetten in op integraliteit en doelmatigheid, door vraagstukken in een huishouden in context, perspectief en samenhang te bekijken. Gewerkt wordt aan de opzet van sociale wijkteams die bestaan uit een combinatie van (geschoolde) vrijwilligers en professionals. Deze wijkteams zijn de “oren en de ogen” in de wijk, waardoor problemen eerder worden gesignaleerd. Maatschappelijk werk is een van deelnemers van een sociaal wijkteam. De signalering en intake voor maatschappelijk werk wordt integraal opgepakt door de sociale wijkteams. Enkelvoudige vragen kunnen direct worden opgelost, of worden doorgeleid. Alleen complexe vragen komen bij professionals terecht. Samenwerking tussen de professionals voorkomt zoveel mogelijk dat meerdere professionals gelijktijdig werken bij een cliënt. Om deze ombuiging te realiseren is het in eerste instantie nodig te investeren in sociale wijkteams. Vervolgens denken wij een besparing van € 25.000 te kunnen realiseren op het maatschappelijk werk. Dit betreft 7 % van het huidige budget van € 360.000. De veranderende rol betreft de hele gemeentelijke organisatie. Vandaar dat het denken over en het invullen van die veranderende rol breder wordt opgepakt. Een organisatiebrede aanpak is gestart in het van najaar 2012 om de verantwoordelijkheidsverschuiving richting de burger en de nieuwe rol van de gemeente vorm te geven.</p>	
Jaar 2013 /2014	
<p>Met de komst van de grote decentralisaties is het bouwen op de kracht van burgers uitgangspunt. Naast het nemen van eigen verantwoordelijkheid door mensen met beperkingen zelf en hun omgeving, is het de rol van de overheid om in te zetten op preventie. Het voorkomen van problemen en het tegengaan van verergering van problemen en de gevolgen daarvan maken onderdeel uit van het preventief signaleren. Uitgangspunt is de eigen kracht van burgers, waarbij in eerste instantie een beroep op het sociale netwerk en vrijwilligers in buurt wordt gedaan. Zo kan bekeken worden of en hoe het maatschappelijk steunsysteem om de hulpvrager opgebouwd of versterkt kan worden.</p>	
Budget	
Besparing in 2014 12.000 en vanaf 2015 25.000	
Voortgang	
<p>Binnen de pilot woonservicegebied Oosterbeek-West wordt de samenhang van het maatschappelijk werk met andere maatschappelijke partners geborgd in een sociaal wijkteam. In mei 2013 is in de Sonnenberg een wijkpunt geopend. Het sociaal wijkteam bestaat uit vrijwilligers en professionals. In deze pilot wordt binnen het maatschappelijk werk als eerste stap de omslag gemaakt naar het generalistisch werken volgens de methodiek Welzijn Nieuwe Stijl. In de regionale proeftuinen in Doorwerth en Oosterbeek zullen sociale wijkteams samengesteld worden, waarin de positie van het maatschappelijk werk veel meer aan de voorkant aanwezig is, dicht bij de burger werkt. Een verschuiving van het maatschappelijk werk van de eerstelijns ondersteuning naar de nuldelijns ondersteuning is aan de orde.</p>	

C. WMO beleid

Doelstelling	Effectindicatoren
<p>Het vergroten van de zelfredzaamheid, maatschappelijke participatie, eigen (financiële) verantwoordelijkheid en keuzevrijheid van de inwoners van de gemeente Renkum. Door in te zetten op de versterking van de eigen kracht van het individu binnen zijn/haar sociale netwerk en daar waar mogelijk gebruik te maken van netwerken van actief burgerschap (civiel society) worden inwoners gestimuleerd zelf keuzes te maken.</p> <p>Waar dit niet toereikend is, worden de beperkingen van het betreffende individu gecompenseerd zodat hij of zij in staat is volwaardig burger te zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Percentage inwoners met behoefte aan meer sociale contacten met mensen in de omgeving op basis van de dorpsspiegel afgenomen t.o.v. 2007 (18 %) Scores in benchmark Wmo-beleid minimaal conform het landelijke gemiddelde
Voortgang	
<p>De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Percentage inwoners met behoefte aan meer sociale contacten met mensen in de omgeving op basis van de dorpsspiegel 2011 is 20%. Score in benchmark WMO beleid 2012: de Wmo-thermometer laat zien dat de gemeente Renkum vrijwel gelijk aan het gemiddelde van qua grootte vergelijkbare gemeenten scoort, en vrijwel gelijk aan het gemiddelde van alle gemeenten die aan de benchmark deelnemen.

Activiteiten:

WMO beleid
In 2013 e.v. worden de prioriteiten die benoemd zijn in het Wmo-beleidskader 2012 – 2015 uitgevoerd.
Jaar
2013 e.v. Benchmark Wmo: jaarlijks Benchmark klantonderzoek Wmo: jaarlijks
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Door uitvoering van pilotprojecten wijkgericht werken en proeftuinen in het kader van de decentralisaties wordt de kanteling van de Wmo concreet vormgegeven.

Adviesorganen
Wij willen recht doen aan de positie en taak van de (verplichte) adviesorganen in het kader van de Wmo.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De Raadsbrief “Heroriëntatie adviesraden opgesteld” is begin 2013 verstuurd. Hierin staat hoe uitvoering is geven aan de de in het meerjarenbeleidsplan voor 2012 geplande ‘notitie’ over de positie en taak van de Wmo- en WWB-adviesraad. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente Renkum burgers wil betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid, om uiteindelijk de kwaliteit hiervan te verbeteren. Ook de wetgever heeft dit willen bereiken door in artikel 12 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en artikel 47 van de Wet Werk en Bijstand (WWB) verplichte participatie van vragers/klanten/burgers bij deze beleidsterreinen te regelen. De gemeente Renkum heeft ervoor gekozen om deze participatie vorm te geven in twee adviesraden van het college van burgemeester en wethouders. Deze adviesraden adviseren gevraagd of ongevraagd het college van burgemeester en wethouders over het beleid en de uitvoering van de Wmo en de WWB. De gemeenteraad ontvangt ter kennisgeving een afschrift van de adviezen van deze adviesraden, alsmede de reacties hierop van het college van burgemeester en wethouders. Er is een aantal ontwikkelingen rond de (toekomstige) positie en taak van de adviesraden. - Als eerste zal de Wet Werk en Bijstand opgaan in de nieuwe Participatiewet. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe de cliëntenparticipatie in de nieuwe wet geregeld gaat worden en wat dit voor de WWB-adviesraad gaat betekenen. - Verder zullen door de 4 decentralisaties van de Jeugdzorg, Participatie en AWBZ-begeleiding en persoonlijke verzorging en Passend onderwijs en de invoering van het wijkgericht werken de beleidsterreinen waarover de Wmo- en de WWB-adviesraad adviseren meer overlap krijgen. Geïntegreerd gemeentelijk beleid is gewenst. Dit zal ook invloed hebben op de gewenste advisering. - Een andere discussie die een rol speelt bij de toekomstige positie en taak van de adviesraden is de wijze waarop de gemeente Renkum burgers bij haar beleid wil betrekken. In juni 2013 is een nota Burgerparticipatie vastgesteld door uw Raad waarin de eerste stap is gezet om te komen tot kaderstelling op dit gebied. Het onderwerp burgerparticipatie speelt ook in de discussie rond de besturingsfilosofie. Over dit thema wordt een beleidsnotitie voorbereid die dit najaar onderwerp van gesprek zal zijn in uw Raad. Taak en positie van de adviesraden zullen opnieuw worden gezien als helder is hoe de landelijke wetgeving, het gemeentelijk beleid en de uitvoering van de genoemde beleidsterreinen er uit komt te zien. De verwachting is dat hierover in 2014 meer duidelijk zal worden. Tot dat moment blijven positie en taken van de adviesraden ongewijzigd.

Gemeentelijke netwerkstrategie voor regievoering
In het Wmo-beleidskader staat beschreven dat het Wmo-beleid van de gemeente gaat “kantelen” naar een vraaggerichte werkwijze. Deze vraaggerichte werkwijze gaat uit van ondersteuning op maat, uitgaand van de eigen kracht van inwoners en in de nabijheid georganiseerd. Om deze werkwijze te realiseren gaat de gemeente wijkgericht werken. Als voorbereiding op de transformatie binnen het sociaal domein heeft de gemeente voor regievoering een gemeentelijke netwerkstrategie ontwikkeld. Vanuit de eigenkracht van betrokkenen in de lokale gemeenschap wordt regie gevoerd.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In april 2013 zijn twee regionale proeftuinen gestart in het kader van de 4 decentralisaties. De eerste proeftuin wordt uitgevoerd in Doorwerth, en de tweede in Oosterbeek. Uitgangspunt voor beide proeftuinen is om te zien hoe de kracht van de buurt benut kan worden. Zie voor “de kanteling” ook de beschrijving bij onderdeel I. Individuele voorzieningen.

D. Sociale samenhang en leefbaarheid

Doelstelling	Effectindicatoren
Het verbeteren van de leefbaarheid en het bevorderen van de sociale aandacht voor en door mensen. Kwaliteit, betaalbaarheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van welzijnsactiviteiten staan daarbij voorop.	<ul style="list-style-type: none"> • Tevredenheidsmeting in dorpspiegel • Score leefbaarheid in KTO “burger als onderdaan”, onderdeel sociale veiligheid. Scores op “aandacht gemeente voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid”, “betrekken burger bij sociale veiligheid” en “leefbaarheid in de buurt” hoger dan scores in 2008 (respectievelijk 6,0; 5,7 en 7,5)

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Sociale vangnetten
Ondersteuning wordt geboden aan kwetsbare burgers door het opzetten en onderhouden van sociale vangnetten als burgers zichzelf echt niet kunnen redden, ondanks de eigen inzet en sociale steun. Wij verwezenlijken sluitende vangnetten en sluitende ketens voor inwoners van 0-100+ jaar door middel van een goed actief en preventief beleid. Doelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • toename zelfredzaamheid en participatie; • extra aandacht intergenerationele projecten; • subsidies maatjesprojecten mantelzorg; • voldoende aanbod respijtzorg.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<ul style="list-style-type: none"> • De eigen regie van mensen zelf staat voor de gemeente voorop in de voorbereiding op de grote decentralisaties in het sociaal domein. Het maakt mensen sterker als zij het heft in handen kunnen houden. Alleen in situaties waarin de regie van iemand zelf en de informele omgeving onvoldoende is, wordt ook professionele hulp geboden, die zoveel mogelijk gericht is op het versterken van de eigen regie en het vergroten van iemands netwerk. Zodat professionele begeleiding op den duur kan afnemen. De gemeentelijke netwerkstructuur biedt voldoende vangnet voor de meest kwetsbaren. • respijtzorg <p>Op het gebied van respijtzorg wordt in Renkum de Bezoek en Opvangservice van Solidez ingezet. Dit houdt in dat er ondersteuning wordt geboden aan mantelzorgers door opvang in de thuissituatie aan mantelzorgers en alleenstaanden met inzet van vrijwilligers. De mantelzorger is hierdoor in staat activiteiten buitenshuis te ondernemen terwijl de vrijwilliger activiteiten onderneemt met de zorgvrager. Hierover zijn productafspraken gemaakt met Solidez, door periodieke overleggen vindt voortgangsbewaking plaats. (Voor verdere beschrijving resultaten zie onderdeel mantelzorg.)</p>

Toegankelijkheid publieke ruimte
<p>Integraal beleid betekent ook inclusief beleid, zowel fysiek beleid, zoals de inrichting van openbare ruimte, als het maatschappelijk beleid. Bevorderen dat mensen met beperkingen mee kunnen doen in de gemeente. In geval van slecht toegankelijke gebouwen van de gemeente wordt tot het beëindigen van de huur overgegaan. Een keuze voor toegankelijke locaties wordt als alternatief aan huurders voorgelegd.</p> <p>Vervolgens zal op basis van de door ons vastgestelde criteria worden bepaald in welke volgorde van prioriteit de aanpassing van gebouwen van de gemeente, moet plaatsvinden. De gebouwen voor opvang bij rampen en vaccinatie i.v.m. pandemie worden met voorrang toegankelijk gemaakt.</p>
Jaar 2013 e.v.
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De toegankelijkheid van de publieke ruimte voor mensen met een functiebeperking wordt actief bevorderd. De sporthal in Doorwerth wordt geschikt gemaakt voor opvang bij rampen en vaccinatie i.v.m. pandemie. De realisatie van de aanpassingen is in 2013. Een investeringskrediet is in de voorjaarsnota aangevraagd.

Woonservicegebied
In de woonvisie is het ontwikkelen van zes woonservicegebieden benoemd.

Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het wijkpunt Oosterbeek- West is ondergebracht in het woonzorgcentrum de Sonnenberg in Oosterbeek van waaruit het sociaal wijkteam Oosterbeek-West in mei 2013 als pilot van start is gegaan. Een kwartiermaker werkt samen met de vrijwilligers van het wijkteam aan het opzetten van activiteiten samen met de buurt. Het doel is het versterken buurtkracht door het stimuleren van de betrokkenheid, bekendheid, het (collectief) bewustzijn, en de betekenis. Onderzocht wordt of en hoe de pilot verbonden kan worden met de regionale proeftuin Opvoeden vanuit eigen kracht in Oosterbeek.

Ombuiging 4. Wijk activeren en inspanningen bundelen
De gemeente financiert op dit moment activiteiten van lokale verenigingen die de onderlinge samenhang in een dorp of wijk bevorderen. Tevens ontvangen de dorpsplatforms een budget om in te zetten voor hetzelfde doel. De gemeente kan in haar regulier verenigingen op verschillende manieren waarderen. Door kritisch te kijken naar de inzet van de beschikbare middelen voor dorpsplatforms (€ 54.000) en de waarderingssubsidies voor verenigingen (€ 50.000) en daar consequenties aan te verbinden, verwachten wij een besparing te kunnen realiseren van in 2013 € 25.000,- en vanaf 2014 € 60.000.
Jaar
2013 en verder
Budget
Besparing in 2013 25.000 en vanaf 2014 60.000
Voortgang
Voor de invulling van de taakstelling worden de subsidiëcriteria opnieuw vastgesteld. Hierover is voorjaar 2013 een raadsbrief verstuurd, en er is een presentatie gehouden in de commissie inwoners. Ook is een raadsbrief verstuurd met een korte vragenlijst om van uw Raad te vernemen welke zaken u belangrijk vindt bij het opstellen van de nieuwe criteria. In juni 2013 is een gesprek gevoerd met de voorzitters van de Dorpsplatforms over de toekomst van de Dorpsplatforms. Het reglement voor de Dorpsplatforms dateert van 2006 en dient geactualiseerd te worden. In het najaar 2013 wordt dit gesprek voortgezet. De gemeente zal daarna een visie moeten formuleren ten aanzien van de toekomst van de Dorpsplatforms. Dit proces hangt ook samen met de discussie over burgerparticipatie waar in juni een notitie over is vastgesteld en met de besturingsfilosofie die dit najaar onderwerp van gesprek is in de Raad.

Ombuiging 5. Maatwerk leveren per dorp
Momenteel zijn er drie locaties waarvoor Solidez subsidie ontvangt, te weten Dorpshuis Oosterbeek, de Hucht in Heelsum/Renkum en de Poort van Doorwerth. Het leveren van maatwerk per dorp kan leiden tot een heroverweging van de functie van de drie dorpshuizen. Het gaat om de vraag: "hoe organiseer je dat mensen elkaar ontmoeten". De locatie volgt uit de functie. De komende tijd voeren wij de discussie over hoe wij dit per dorp het beste kunnen organiseren. Daarbij kijken wij ook naar de rol van de drie kernpartners, Solidez, bibliotheek en 't Venster. Voor het product "dorpshuizen / buurtopbouw" verlenen wij Solidez in 2013 een subsidie van € 420.000. Op termijn kunnen wij besparen op de kosten voor vierkante meters. Het gaat om een bedrag van € 35.000. Voor de invulling van de taakstelling wordt in overleg gegaan met Solidez waarbij gekeken zal worden naar de jaarlijks productafspraken die worden gemaakt. Onder regie van de gemeente worden nadere afspraken gemaakt over de inzet op dit product met in het achterhoofd de Wmo-visie en het uitgangspunt van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'.
Jaar
2013 en verder
Budget
Besparing vanaf 2014 35.000
Voortgang
In 2013 wordt nadere invulling gegeven aan de taakstelling.

Aanvullende ombuiging subsidies en bijdragen aan derden (motie ombuigingen)
Voor de uitvoering van ons beleid betalen wij vaak partners om de taken uit te voeren. Dat doen wij in de vorm van subsidie, we kennen hiervoor budgetsubsidies, activiteitensubsidies en incidentele subsidies. De waarderingssubsidie wordt verstrekt ter aanmoediging in het kader van versterking van de civil society. Conform een van de voorstellen van de raads werkgroep hebben wij de uitvoering van het beleid nogmaals kritisch bekeken. Daaruit volgt een aanvullende taakstelling van € 30.000 op diverse beleidsterreinen, waarbij de uitvoering geheel of gedeeltelijk wordt bekostigd in de vorm van incidentele of activiteitensubsidie zoals geformuleerd in het subsidiekatern. Dit betreft met name de beleidsvelden sport, jeugd, zorg, kunst & cultuur. Het gaat om een besparing van circa 30 % op de desbetreffende budgetten. De aanvullende maatregel sluit aan bij ombuigingsvoorstel 4..
Jaar
2013 en verder
Budget
Besparing vanaf 2014 € 30.000.
Voortgang

In 2013 wordt, in combinatie met Ombuiging 4, vooral bekeken hoe we de eigen kracht van burgers gaan stimuleren zodat zij zich blijvend voor de civil society inzetten .
 Bij ombuiging 4 is beschreven welke stappen zijn gezet om tot nieuwe subsidiecriteria te komen (raadsbrief, presentatie commissie, vragenlijst).

Aanvullende ombuiging Maaltijdservice

De nieuwe werkwijze die de WMO kanteling met zich mee brengt is meer uitgaan van eigen kracht/ mogelijkheden van mensen en de kracht van de samenleving. Eerst wordt gekeken of burgers op eigen kracht of met behulp van hun eigen netwerk de beperking die zij ondervinden kunnen oplossen. Dan wordt beoordeeld of een collectieve voorziening of een individuele voorziening de oplossing kan bieden. Per klant en per situatie kan gekeken worden of men zelf voor (de inkoop van) maaltijden kan zorgen of dat bezorging van een maaltijd noodzakelijk is.

Wij verlenen nu subsidie aan Solidez voor de maaltijdservice. Solidez coördineert dit en vrijwilligers voeren het uit. Dit wordt door vrijwilligers ervaren als een zinvolle vrij tijdsbesteding. Door wijkgerichte samenwerking verwachten we dat de dienstverlening in een gebied nog beter op elkaar afgestemd kan worden. We stimuleren dat ouderen en mensen met een beperking meedoen en zelfredzaam zijn. De Renkumse gemeenschap biedt daartoe uiteenlopende mogelijkheden. Zo zijn in 2011 WMO-ontmoetingspunten opgezet waar ook een warme maaltijd gebruikt kan worden.

De afbouw van de maaltijdservice en de ombouw naar gemakdiensten wordt door Solidez in 2013 gerealiseerd. Dit in goed overleg met de gemeente zodat de koppeling ook wordt gelegd met ombuiging 4 (wijk activeren en inspanningen bundelen).

Met ingang van 2014 wordt de maaltijdservice onafhankelijk van de gemeentelijke subsidie aangeboden aan de huidige gebruikers.

Solidez is hierover in gesprek met verschillende leveranciers, en voor eind 2013 wordt er duidelijkheid geboden aan de mensen die momenteel gebruik maken van de service. Solidez zal uw raad ook informeren met een brief over de stappen die zijn gezet en hoe de maaltijdservice er met ingang van 2014 komt uit te zien.

De signaleringsfunctie gaat niet verloren, voor vrijwilligers worden nieuwe vormen van zinvolle ondersteuning gecreëerd en signalen worden snel opgepakt waardoor direct een juiste oplossing kan worden geboden. Hiermee wordt een besparing van €38.000 gerealiseerd.

Jaar

2013 en verder

Budget

Besparing vanaf 2013 € 38.000.

Samenwerken in de wijk

Ondersteuning wordt geboden aan kwetsbare burgers door het opzetten en onderhouden van sociale vangnetten als burgers zichzelf echt niet kunnen redden, ondanks de eigen inzet en sociale steun. Wij verwezenlijken sluitende vangnetten en sluitende ketens voor inwoners van 0-100+ jaar door middel van een goed actief en preventief beleid.

Doelen zijn:

- toename zelfredzaamheid en participatie;
- extra aandacht intergenerationele projecten;
- subsidies maatjesprojecten mantelzorg;
- voldoende aanbod respijtzorg.

Voortgang

In het voorjaar 2013 is de netwerkstructuur van zorg, veiligheid en leefbaarheid geactualiseerd. De samenwerkingsafspraken zijn opnieuw bekrachtigd door partijen zoals Vivare, Solidez, politie en gemeente.

Als voorbereiding op de decentralisaties wordt vanuit de gemeentelijke netwerkstrategie gewerkt de zelfredzaamheid door het versterken van de eigen kracht van burgers en de eigen omgeving. Dat betekent dat de buurt uiteindelijk het vermogen heeft om bepaalde vraagstukken aan te kunnen. Gebouwd wordt aan een omgeving waarin bewoners, buurt en professionals met elkaar afstemmen en waar nodig krachten bundelen. Het sociaal wijkteam heeft hierin een signalerende en ondersteunende en in sommige gevallen een oplossende rol. In een aantal proeftuinen en pilots is hiermee gestart.

E. Preventieve voorzieningen voor jeugd en opvoeders

Doelstelling	Effectindicatoren
Ondersteuning van ouders bij de opvoeding van hun kinderen (ouders blijven wel verantwoordelijk).	<ul style="list-style-type: none"> • Vermindering aantal cliënten Bureau Jeugdzorg Arnhem vanuit Renkum. • Afname percentage kinderen – 9 mnd – 4 jaar met gezins- en opvoedingsproblemen • Afname percentage kinderen 4 – 23 jaar met indicatie voor gezins- opvoedingsproblemen

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	

Activiteiten:

Opvoedingsondersteuning
Bij opvoedingsondersteuning vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) stimuleren we de "eigen kracht", de eigen omgeving" en de positieve competenties van kinderen, jongeren en (hun) ouders. Het opvoedingsprogramma Triple P (Positief Pedagogisch Programma: eenheid van aanpak bij alle partijen) ondersteunt dit.
Jaar
In 2013 wordt gewerkt aan verdere aanpassing van functies richting decentralisatie.
Budget
Meicirculaire Ontwikkelkosten Subsidie provincie Overige binnen bestaand budget
Voortgang
In 2013 zijn al 10 professionals getraind die op positieve wijze Triple P uitdragen. Deze professionals zijn o.a. werkzaam vanuit het CJG en komen via Algemeen maatschappelijk Werk, Stichting Thuiszorg Midden Gelderland en Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Daarnaast zijn er ook een aantal zorgcoördinatoren vanuit het onderwijs getraind. Voor de Triple P methodiek worden ook vrijwilligers getraind om het kwaliteitsniveau van de opvoedingsondersteuning te waarborgen.

Transitie/transformatie jeugdzorg
De wet op de jeugdzorg wordt overgedragen aan de gemeenten. De wet moet ingaan in 2015. Ter voorbereiding hierop nemen wij in dit proces de regie waarvoor wij een projectplan hebben opgesteld. In het hele proces van de decentralisatie speelt het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) een cruciale rol. Met de komst van de CJG's is de basis gelegd voor de transformatie van de jeugdzorg. Er is een concept regionale visie Zorg voor jeugd ontwikkeld.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Meicirculaire 2014.
Voortgang
De nieuwe jeugd wet moet ingaan in de periode 2015-2016. Na consultatiefase bij de vertegenwoordigende partijen op het jeugddomein is de nieuwe jeugdwet op 1 juli 2013 aangeboden aan de tweede kamer. De verwachting is dat de nieuwe jeugdwet eind 2013 wordt vastgesteld. De verantwoordelijkheid van de gemeente bestaat in ieder geval uit het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang. Met de komst van de CJG's is hiervoor de basis gelegd voor de transformatie van de jeugdzorg. De financiering van voorzieningen van verschillende instanties verloopt op dit moment via diverse kanalen. Met de invoering van nieuwe Jeugdwet is het de bedoeling dat al deze instanties gaan samenwerken. De gemeente is daarbij de aangewezen regisseur. Spectrum heeft voor de regio onderzoek gedaan om inzicht te verkrijgen naar regionale en lokale cijfers over gebruik van de jeugdzorg. Onderdeel daarvan zijn een aantal pilots, waaronder een experiment om de toegang tot voorzieningen zonder indicatie te laten verlopen. Ook is er een eerste plan opgesteld voor de realisering van proeftuinen.

Ombuiging 7. Verdere bundeling inspanningen na overdracht taken Wet op de jeugdzorg

Het Rijk gaat de uitvoering van de jeugdzorg decentraliseren naar de gemeenten. Naar verwachting wordt de verantwoordelijkheid met ingang van 2015 overgedragen. Wij willen deze overgang aangrijpen om kennis en inzet te bundelen. Door vanuit de wijk en vanuit scholen te werken, kunnen wij problemen in een vroegtijdig stadium signaleren en daarmee zwaardere zorg voorkomen. Bovendien voorkomen wij door samenwerking tussen onder andere het zorgloket, het centrum voor jeugd en gezin en bureau jeugdzorg dat meerdere hulpverleners zich op één gezin richten. Het resultaat van deze werkwijze is één plan en één aanpak per gezin. Het landelijke budget voor de wet op de jeugdzorg bedraagt circa € 3 miljard. Het rijk past een efficiëncykorting toe van € 300 miljoen. Wij verwachten met de voorgestelde aanpak, bovenop de efficiëncykorting van het Rijk, een extra efficiëncyslag te kunnen maken. Voor de invoeringskosten ontvangen wij middelen van het Rijk. Het bedrag voor 2013 is € 78.900.

Inmiddels wordt op regionaal en op lokaal niveau integraal overleg gevoerd over de transitie en transformatie. De omvang van de problematiek op regionaal- en lokaal niveau zal in de loop van 2013 inzichtelijk zijn (IPO,VNG, Transitiebureau).

De ontwerp jeugdwet waarin het nieuwe jeugdstelsel wettelijk wordt verankerd, is begin juli naar de tweede kamer verzonden. De verwachting is dat de nieuwe jeugdwet in januari 2014 gepubliceerd gaat worden.

Vooruitlopend op de transitie, en dus de ontmanteling van BJZ, worden lokaal en regionaal pilots uitgevoerd op het gebied van doorleiding naar hulp zonder indicatie. Daarnaast worden pilots/proeftuinen ontwikkeld gericht op de uitvoering in samenhang van de 3-D' s, waaronder de doorontwikkeling van het CJG als netwerkorganisatie.

Jaar

2013 en verder

Budget

Besparing in 2016 € 50.000

Voortgang

Inmiddels wordt op regionaal en op lokaal niveau integraal overleg gevoerd over de transitie en transformatie. De omvang van de problematiek op regionaal- en lokaal niveau zal in de loop van 2013 inzichtelijk zijn (IPO,VNG, Transitiebureau). Vooruitlopend op de transitie, en dus de ontmanteling van BJZ, worden lokaal en regionaal pilots uitgevoerd op het gebied van doorleiding naar hulp zonder indicatie. Daarnaast worden pilots/proeftuinen ontwikkeld gericht op de uitvoering in samenhang van de 3-D' s, waaronder de doorontwikkeling van het CJG als netwerkorganisatie.

De totale bekostiging, welke op dit moment nog veel onduidelijkheid in zich heeft, blijft een onzekere factor. Op dit moment is er nog steeds een stijging in de zorg. Dit kan betekenen dat de totale bekostiging in de aanloopfase in werkelijkheid een heel ander beeld laat zien, wat mogelijk kan betekenen dat besparingen pas op langere termijn zichtbaar worden.

F. Informatie, advies en voorlichting

Doelstelling	Effectindicatoren
Burgers dienen zich als vanzelfsprekend tot het Zorgloket te wenden met hun vragen over zorg of welzijn.	<ul style="list-style-type: none"> Bekendheid en gebruik van het zorgloket op basis van de dorpspiegel toegenomen t.o.v. scores in 2007 Score binnen het KTO op het onderdeel "Burger als klant" minimaal gelijk aan 2008 (7,3)

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Bekendheid informatiefunctie zorgloket
De bekendheid van de informatiefunctie van het zorgloket willen wij vergroten door: <ul style="list-style-type: none"> Website Zorgloket en Regelhulp actueel houden en promoten. Regelmatig plaatsen van advertenties over het Zorgloket in specifieke huis aan huisbladen. Presentaties en themabijeenkomsten verzorgen voor burgers en organisaties. Reguliere activiteit huisbezoeken
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

Gezins- en netwerkondersteuning
Bij de praktische gezinsondersteuning CJG en netwerkondersteuning (consulenten en ouderenadvisering) wordt in de uitvoering met hetzelfde protocol gewerkt. Samenwerking en afstemming wordt hiermee geborgd. Verkenning van andere gezamenlijke functies binnen het CJG en het zorgloket wordt voortgezet en geïmplementeerd.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

Artikel 6 Wmo
De Wmo-consulent informeert de burger omtrent artikel 6 van de Wmo, waarin vermeld staat dat het college personen die aanspraak hebben op een individuele voorziening de keuze biedt tussen het ontvangen van een voorziening in natura of het ontvangen van een hiermee vergelijkbaar PGB, tenzij hiertegen overwegende bezwaren bestaan.
Jaar
2010 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget

G. Mantelzorg & vrijwilligers

Mantelzorgbeleid

Doelstelling G1	Effectindicatoren
Ondersteuning van mantelzorgers zodat zij ook zelf maatschappelijk kunnen participeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Toename van het aantal mantelzorgers dat steunpunt mantelzorg jaarlijks bereikt • Toename aantal respijtmogelijkheden • Toename aantal deelnemers aan mantelzorgsalons

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	

Activiteiten:

Ondersteuning mantelzorgers
Het mantelzorgbeleid wordt uitgevoerd door in te zetten op de acht basisfuncties voor mantelzorg zoals geformuleerd door het Ministerie van VWS:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Informatie 2. Advies en begeleiding 3. Emotionele steun 4. Educatie 5. Praktische hulp 6. Respijtzorg 7. Financiële tegemoetkoming 8. Materiële hulp
Jaarlijks worden productafspraken gemaakt met Solidez over de inzet van het steunpunt mantelzorg.
In 2012 is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar de aansluiting tussen vraag van mantelzorgers en ondersteuningsaanbod in de gemeente. Op basis hiervan is het mantelzorgbeleid geactualiseerd. Begin 2013 is de uitvoeringsnotitie mantelzorgbeleid vastgesteld.
In de geactualiseerde uitvoeringsnotitie mantelzorgbeleid zijn de prioriteiten benoemd voor het mantelzorgbeleid voor de looptijd van het huidige Wmo- beleidskader (2012 – 2015).
Jaar
Bestemmingsplan “paraplu herziening mantelzorg 2010” is in 2010 vastgesteld.
Evaluatie in 2011 (als onderdeel van opstellen nieuw beleidskader Wmo-beleid in 2011)
Steunpunt mantelzorg: continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2012 is kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar vraag en ondersteuningsbehoefte van Renkumse mantelzorgers. Hierover is gerapporteerd in “Mantelzorgen in Renkum – vervolg mantelzorgonderzoek in de gemeente Renkum”, expertisecentrum Elan. De conclusies uit dit onderzoek zijn gebruikt voor de actualisering van het mantelzorgbeleid. De notitie uitvoering mantelzorgbeleid is op 5 februari 2013 door B&W vastgesteld.
Speerpunten voor het mantelzorgbeleid in de komende jaren zijn:
- instandhouden en verder uitbouwen bestaande ondersteuningsstructuur
- signalering en doorverwijzing
- mantelzorgers GGZ.

Vrijwilligersbeleid

Doelstelling G2	Effectindicatoren
Burgers mobiliseren om hun rol als vrijwilliger op te pakken, met als doel bevorderen van sociale cohesie en ondersteuning bieden aan zwakkere in de samenleving.	<ul style="list-style-type: none"> Toegenomen tevredenheid over infovervoorziening vrijwilligerscentrale t.o.v. dorpspiegel 2011 Toename aantal initiatieven met maatschappelijke relevantie op het gebied van vrijwilligers inzet t.o.v. o meting 2011.
Voortgang	
Uitvoeringsprogramma 2013 - 2015	Zie voortgang activiteiten.

Activiteiten:

Vrijwilligerscentrale
<p>Wij zetten de vrijwilligerscentrale in als maatschappelijk makelaar om de sociale cohesie te bevorderen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> participatiebevordering van doelgroepen op weg naar dagbesteding en arbeid; stimuleren van maatschappelijk ondernemen van bedrijven; betrekken en behouden van jong en oud bij vrijwillige inzet. <p>In 2012 is een 0 meting uitgevoerd naar de stand van zaken van het vrijwilligersbeleid. Een geactualiseerd vrijwilligersbeleid voor de periode 2013 – 2015 is begin 2013 vastgesteld en kan worden uitgevoerd.</p>
Jaar
2013 – 2015
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<p>De speerpunten uit het uitvoeringsprogramma zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starten van een publiciteitscampagne - Bekendheid met de dienstverlening vrijwilligerscentrale verbeteren. - Organiseren van inspiratiebijeenkomsten gericht op zelfregie, nieuwe initiatieven en wijkgerichte samenwerking. - Versterken van de samenwerking tussen formele en informele zorg

Project maatschappelijke stage (MaS):
<p>Uitvoering van de MaS vindt plaats door de inzet van de Vrijwilligerscentrale binnen de werkgroep MaS. In deze werkgroep participeren de Vrijwilligerscentrale, het Sportbuurtwerk en het Voortgezet Onderwijs. De werkgroep legt verantwoording af aan de stuurgroep MaS bestaande uit de directeuren van Solidez, Dorenweerd College en de wethouder Welzijn. De wettelijke verplichting voor scholieren om een maatschappelijke stage te volgen komt in 2015 te vervallen. De stuurgroep wil het positieve effect van MaS voor de Renkumse samenleving behouden om meer jongeren te betrekken bij vrijwilligerswerk en burgerschap.</p>
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<p>De Vrijwilligerscentrale coördineert de uitvoering van de MaS en stemt af met de werkgroep MaS. In de werkgroep MaS participeren de Vrijwilligerscentrale, het Sportbuurtwerk, het Voortgezet Onderwijs en de gemeente Renkum. Voor organisaties geeft de MaS een flinke impuls om het vrijwilligerswerk te ‘verjongen’. Er bestaat onzekerheid over het wegvallen van de rijksmiddelen na 2015. We moeten onderzoeken hoe zonder inzet van deze gelden de positieve effecten van de MaS behouden kunnen worden.</p>

Werken aan meetbare doelstellingen
Jaar
2013 – 2015
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

Afgelopen jaar hebben wij vastgesteld (onderzoek via benchmark, enquête en dorpspiegel) dat een groter aantal mensen als vrijwilliger actief is en dat er meer projecten voor en door vrijwilligers zijn gekomen. Het blijft moeilijk om dit in aantallen uit te drukken/ te meten. Veel initiatieven staan niet geregistreerd bij de Vrijwilligerscentrale en de bestanden bijhouden vraagt extra capaciteit. Het nieuw vrijwilligerswerkbeleid blijft inzetten op het inzetten van eigen kracht en het versterking van betrokken inwoners en zelfregie bij individuele hulpvragen en bij activiteiten in de wijk. Het gaat hier om een gedragsverandering. Met de Vrijwilligerscentrale zijn prestatieafspraken gemaakt om hier proactief op in te spelen. Vrijwilligerscentrale gaat actief inzetten op nieuwe vormen van makelen van vrijwilligersklussen (social media en/of digitale marktplaats) en met de gemeente samenwerken aan de promotiecampagne “Samen doen”. Door meer bekendheid te geven aan vernieuwende projecten en activiteiten willen wij nieuw vrijwilligerswerk stimuleren. Ook wil de gemeente, samen met de Vrijwilligerscentrale, bijeenkomsten organiseren voor het versterken van verenigingen en verbinden van vrijwilligers met sociale initiatieven in de wijk.

H. Zelfredzaamheid en participatie

Doelstelling	Effectindicatoren
Individuele burger waar nodig compenseren voor beperkingen in het volwaardig deelnemen aan de maatschappij.	Verbetering score op onderdeel “sociale contacten” in de dorpspiegel t.o.v. 2007

Voortgang	
Voor de decentralisatie van de AWBZ is nog niet geheel duidelijk welke taken precies naar gemeenten toekomen. Verwacht wordt dat de staatssecretaris op korte termijn met een koersbrief komt waarin daarover duidelijkheid komt. Op dit terrein is geen in de wet verplichte samenwerking te verwachten. Gemeenten in de regio Arnhem bereiden zich voor en werken aan de uitvoeringskracht. Proeftuinen zijn in diverse gemeenten in de regio Arnhem gestart.	De mate van contact met mensen in de omgeving is in de dorpspiegel 2011 vergeleken met 2007 wat toegenomen. De behoefte aan meer contacten is in de leeftijdscategorie 18 tot 35 jaar hoger (27 %) dan in de andere leeftijdscategorieën.

Activiteiten:

Uitvoering nota AWBZ-pakketmaatregel
Conform de activiteiten in de nota AWBZ pakketmaatregel worden gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> • ontmoetingspunten in alle kernen; • praktische gezinsondersteuning (PGO); • praktische ondersteuning sociaal netwerk/ familienetwerkberaad; • oprichten fysiek herkenbare steunpunten in de woonservicegebieden; • oprichten van Wijkteams/ concept vitaliteitcentrum verder uitrollen; • goede sociale kaart op productniveau.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De zeven ontmoetingspunten zijn gerealiseerd.

Transitie AWBZ (begeleiding en hulpmiddelen)
Het Kabinet zal in 2013 besluiten of de Awbz- functies Begeleiding extramuraal, Persoonlijke verzorging en Kort Tijdelijk Verblijf worden overgeheveld naar de WMO in 2015. Een transformatie van de rijksoverheid naar gemeenten en van overheid naar samenleving. Hierbij nemen de beschikbare middelen af, terwijl de verantwoordelijkheden toenemen. Gemeenten moeten scherpe keuzen maken. De voorbereidingen op de grote decentralisaties zijn regionaal en lokaal in volle gang. Voor gemeenten, professionals, advies- en cliëntenraden in de regio Arnhem worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.
Jaar
2013 en volgend
Budget
Het voornemen is om het macrobudget en de verdeling ervan voor Begeleiding in de septembercirculaire 2013 van het ministerie van VWS op te nemen.
Voortgang

Het nieuwe regeerakkoord bepaalt dat de decentralisatie van de AWBZ functies Begeleiding extramuraal en Persoonlijke Verzorging op 1 januari 2015 voltooid moet zijn. Deze functies komen in de Wmo. Bovendien wordt er flink bezuinigd (25 %). In 2013 en 2014 treffen wij hiervoor voorbereidingen. Om goed te kunnen inspelen op wat er allemaal op ons af komt, hebben de gemeenten in de regio Arnhem een basistekst voor een regionale sociale visie opgesteld. De basistekst van de regionale sociale visie is in een van de raadsinformatiebijeenkomsten van de gemeente toegelicht en besproken. De veranderopgaven in het sociaal domein worden aan de hand van hypothesen uitgewerkt in proeftuinen. In de gemeente gebeurt de voorbereiding op de decentralisatie binnen een tweetal proeftuinen, te weten de proeftuin Eigen kracht bij opvoedingsondersteuning (toegang) en de proeftuin Versterking van buurtkracht (gemeentelijke netwerkstrategie). Het is een integrale aanpak ten behoeve van de ondersteuning vanuit de burger en zijn netwerk. Toewijzing van ondersteuning en lichte zorg vindt bij voorkeur plaats zonder indicatie (basis van de participatie piramide). In de regionale 24-uurs bijeenkomsten voor bestuurders wordt de voortgang binnen de proeftuinen gemeld. Samen met de regiogemeenten, professionals en cliëntenraden wordt voorbereid op de grote decentralisaties. Een intentieverklaring voor bestuurlijke samenwerking tussen elf gemeenten is in voorbereiding.

Ombuiging 3. Bundelen inspanningen na overdracht taken AWBZ

Gezien de onbekendheid van de omvang van het AWBZ budget Begeleiding extramuraal en Persoonlijke Verzorging is het op dit moment niet aan te geven of de taakstelling ingevuld kan worden.

Jaar

2013 e.v.

Budget

Besparing in 2014 € 30.000 en vanaf 2015 € 60.000

Voortgang

Ter voorbereiding op de decentralisaties (misschien in 2015 worden proeftuinen in de gemeente en in regiogemeenten ontwikkeld in 2013. Deze proeftuinen op lokaal niveau zijn bedoeld om ervaring op te doen met de integratie van de grote decentralisaties op uitvoeringsniveau. Efficiency wordt bereikt door integraal en wijkgericht te werken, dicht bij de burger en door te sturen op resultaten. Daarbij staan de eigen verantwoordelijkheid en de eigen kracht voorop. De ondersteuning van burgers die een probleem ondervinden in het 'meedoen' zal vorm krijgen vanuit het perspectief van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid en minder vanuit het perspectief van zorgverlening. Met de proeftuinen participeert de gemeente in een regionale leeromgeving die gevormd wordt door elf gemeenten in de regio Arnhem.

Wijkgericht werken

Verantwoordelijkheid en initiatief voor maatschappelijke ondersteuning ligt primair bij burgers in de samenleving. De gemeente kan burgers faciliteren bij het uitvoeren van eigen oplossingen en initiatieven en borgt een vangnet voor burgers die onvoldoende eigen regie kunnen voeren. Dichtbij de burger, op buurt-, wijk en dorpsniveau wordt gebouwd aan een mogelijk makende omgeving. Een omgeving die veerkrachtig is door een goede samenwerking tussen burgers, gemeente en maatschappelijke partners.

Sociale activering, BOS en sociaal raadslieden

Sociaal raadslieden: het samenwerkingsproject sociaal-juridische dienstverlening is in 2012 uitgevoerd door Solidez, Humanitas en de Rechtswinkel.

In april en oktober 2012 is overleg gevoerd over de voortgang van het project met de drie participerende organisaties. Uit de gegevens over het aantal afgehandelde verzoeken in 2011 en de eerste helft van 2012 blijkt dat er sprake is van een stijgende vraag naar deze vorm van dienstverlening. Er is evenwel ook geconstateerd dat de samenwerking en onderlinge doorverwijzing in het kader van dit project tussen de drie organisaties nauwelijks tot stand is gekomen. De organisaties hebben zelf ook aangegeven geen heil meer te zien in voortzetting van de huidige samenwerkingsconstructie. Daarom is besloten om het project in deze vorm eind 2012 af te laten lopen.

In 2013 zal gekomen worden tot een nieuwe invulling van de taak sociaal-juridische dienstverlening.

Najaar 2013 wordt gestart met het opzetten van budgetkringen. Dit is een bestaande en succesvolle methodiek die nu zal worden toegepast in Renkum. Een budgetkring is een groep van 7 tot 10 deelnemers die regelmatig bijeenkomt onder leiding van een kringleider, een professioneel getrainde vrijwilliger. De budgetkring is geschikt voor mensen die te maken hebben met financiële problemen. Doel van de kring is om mensen te activeren zodat ze weer zelfredzaam worden en verantwoordelijkheid nemen voor hun (financiële) situatie. De deelnemers leren met en van elkaar om problemen concreet aan te pakken. In het verlengde van de financiële situatie wordt ook breder gekeken naar leefstijl en zaken als gezondheid en duurzaamheid.

Alle organisaties die in de gemeente actief zijn het onderwerp van sociaal juridische dienstverlening, inclusief Solidez, Humanitas en de Rechtswinkel worden geïnformeerd over en zoveel als mogelijk betrokken bij het opzetten van de Budgetkring(en).

Solidez en Humanitas voeren in 2013 gezamenlijk een project uit op het gebied van thuisadministratie en formulierenhulp. In het kader van dat project worden vrijwilligers ingezet die inwoners ondersteunen bij het invullen van formulieren en ordenen van administratie. De ondersteuning is er op gericht de hulpvragers de instrumenten in handen te geven zodat ze zelfstandig verder kunnen.

De Rechtswinkel krijgt jaarlijks subsidie voor kleine rechtshulp aan inwoners van 65 jaar en ouder.

I. Individuele voorzieningen

Doelstelling	Effectindicatoren
De burger zo lang mogelijk zelfredzaam en maatschappelijk actief te laten blijven. Waar nodig wordt voorzien, met als uitgangspunt eigen financiële verantwoordelijkheid van burgers, in individuele hulp of zorg voor algemene voorzieningen. Het doel is de individuele burger te compenseren voor gebreken die hem beperken in het volwaardig deelnemen aan de maatschappij.	<ul style="list-style-type: none"> Score in WMO benchmark minimaal conform het landelijk gemiddelde Percentage inwoners dat in de gemeente Wmo ondersteuning krijgt minimaal gelijk aan de score in de dorpspiegel 2011

Voortgang	
De burger zo lang mogelijk zelfredzaam en maatschappelijk actief te laten blijven. Waar nodig wordt de burger gecompenseerd voor zijn beperking door middel van algemene en / of individuele voorzieningen om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij, met als uitgangspunt eigen verantwoordelijkheid,	

Activiteiten:

Verstrekking individuele voorzieningen
Ter compensatie van de beperkingen die een persoon in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie heeft, worden welzijnsvoorzieningen (woon-, rolstoel-, vervoersvoorzieningen en hulp bij huishouden) op het gebied van maatschappelijke ondersteuning getroffen.
Jaar
Continu proces

Kanteling Wmo
In 2011 is de "kanteling" binnen de Wmo, zowel in beleid als uitvoering doorgevoerd. In het keukentafelgesprek wordt rekening gehouden met de eigen capaciteit en mogelijkheden van de burger en voorliggende voorzieningen, alvorens wordt overgegaan tot een individuele aanvraag in het kader van de Wmo. Vanaf 1-1-2012 is een start gemaakt met een aantal besparingsmaatregelen op het gebied van de individuele Wmo voorzieningen. Zo is een eigen bijdrage ingevoerd voor gebruik van scootmobielen. Bij de voorziening hulp bij het huishouden is in 2012 een geleidelijke start gemaakt met invoering van innovatief beleid met betrekking tot eenvoudig schoonmaakwerk. Vanaf 1-1-2013 worden voor de hulp bij huishouden nieuwe contracten voor een jaar afgesloten met zorgaanbieders. Voor 2013 zal de Verordening voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning van 1-1-2012 ten gevolge van aangepast beleid met betrekking tot de hulp bij huishouden worden gewijzigd. In 2013 worden samen met de zorgaanbieders voorbereidingen gestart om de verwachte decentralisaties naar de gemeente, in het bijzonder de transitie van de Awbz begeleiding naar de Wmo, in 2014 zo goed mogelijk te laten verlopen.
Jaar
2011 en verder
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In het Regeerakkoord dat als motto heeft 'Bruggen slaan' van 29 oktober 2012 heeft de overheid aangegeven enkele drastische wijzigingen binnen de Wmo aangekondigd. <ul style="list-style-type: none"> Gemeenten worden geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. De aanspraken worden beperkt, dienstverlening wordt versoerd en meer gericht op waar ze het hardste nodig is en gaat vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In de Wmo wordt de aanspraak op hulp bij het huishouden beperkt tot cliënten met een laag inkomen. Voor zowel nieuwe als bestaande cliënten zal dit in 2015 gaan gelden. Gemeenten behouden 60 % van het budget voor een maatwerkvoorziening. Hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobielen worden verstrekt door gemeenten binnen de Wmo. Hiervoor geldt voortaan een plicht tot hergebruik. Onze gemeente herverstrekt deze voorzieningen overigens al vele jaren. De AWBZ zorg die nu thuis of in de omgeving wordt geleverd en die met name ondersteunend van aard is, wordt vanaf 2015 door gemeenten uitgevoerd (onder de Wmo). Gemeenten kunnen meer maatwerk bieden en inspelen op lokale omstandigheden en zorgbehoefte van cliënten. De verwachting is dat de Tweede Kamer in 2014 een wetsvoorstel Wmo 2015 kan verwachten en de Wmo per 1 januari 2015 zal worden aangepast.

J. Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg

Doelstelling	Effectindicatoren
Het samenhangend oppakken van maatschappelijke opvang, Openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. Binnen de WMO is hiervoor expliciet een rol weggelegd voor aangewezen centrumgemeenten. Voor Renkum is dat de gemeente Arnhem. Dat wat we lokaal niet kunnen regelen, geleiden we toe naar bovenlokale hulp, opvang en zorg.	<ul style="list-style-type: none"> • Afname aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling • Afname aantal huisuitzettingen • Afname aantal cliënten schulphulpverlening • Afname aantal zelfstandig wonende mensen met een psychische of verstandelijke beperking
Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	Gegevens met betrekking tot afnames (prestatievelde 7, 8 en 9 WMO) zijn verwerkt in Benchmark WMO 2012.

Activiteiten:

Realiseren maatschappelijke opvang, OGGZ en ambulante verslavingszorg
<p>Binnen dit product willen we de volgende activiteiten ontplooiën:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komen tot een samenhangende aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling; • invoeren (in regionaal verband) van het concept Maatschappelijk Steunsysteem (MSS), een gecoördineerd netwerk van personen, diensten en voorzieningen waarvan mensen met beperkingen en hun naasten zelf deel uitmaken en dat hen op vele manieren ondersteunt in participeren aan de samenleving. Het Regionaal Kompas (2008) is hiervoor uitgangspunt; • preventieve inzet van het tijdelijk huisverbod; • het opzetten van een lokaal zorgnetwerk 23 + ten behoeve van de signalering, preventie en nazorg dat aansluit bij het regionaal netwerk maatschappelijke opvang. • preventie, signalering en nazorg zorgwekkende zorgmijders door: <ul style="list-style-type: none"> ○ aansluiting keten in de regio Arnhem; ○ project achterstandswijk; ○ casemanagement bemoeizorg.
Jaar
Invoering 2011 en vervolgens continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<p>In 2012 is binnen het uitvoeringsplan 'Minder opvang, Beter leven' een groot aantal actiepunten opgepakt. Het budget voor maatschappelijke opvang (gemeente Arnhem) is gekrompen, er door de gemeente Arnhem zijn ingrijpende afspraken gemaakt met partijen in de zorgketen, voorzieningen zijn gesloten en nieuwe voorzieningen zijn gepend, de projectfinanciering in de gemeente Arnhem krijgt vorm. Het aantal daklozen is aanzienlijk lager dan werd verwacht. Minder opvang, beter leven is een complete herstructurering. In 2013 wordt er verder vormgegeven aan het beleid door de centrumgemeente Arnhem. Dit alles in afstemming met de regiogemeenten. Lokaal wordt gewerkt aan de preventie en nazorg (bemoeizorg) van de doelgroep. Afstemming van de casuïstieken vindt plaats in het zorgnetwerk 23+ van de gemeente. De casemanager bemoeizorg is vanuit het vangnetteam bemoeizorg Arnhem gedetacheerd bij het maatschappelijk werk van Solidez, en neemt ook deel aan het overleg van het zorgnetwerk 23+. Op die manier is de afstemming en de aansluiting met de centrumgemeente geborgd.</p>
Recente ontwikkelingen in de AWBZ en de WMO
<p>Meer dan voorheen wordt een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van mensen om aanspraak op die Zorg te voorkomen. De gebruikers van de Zorg krijgen te maken met stijgende eigen bijdragen. Voor een aantal mensen zal dit mogelijk leiden tot het uitstellen van noodzakelijk zorg waardoor de groep zorgmijders de komende tijd mogelijk zal toenemen. Gelukkig lijkt de eigen bijdrage voor de GGZ weer geschrapt te worden.</p> <p>Tegelijk vindt er in de GGZ (geestelijke gezondheidszorg) een beddenreductie plaats, waardoor veel cliënten die voorheen intramuraal (binnen de muren van een instelling) werden opgevangen, nu verspreid in de stad een plek moeten vinden. Zij zullen met ambulante hulpverlening begeleid moeten worden. Ondertussen bereiden de gemeenten zich voor op de decentralisatie van de AWBZ-begeleiding (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Afhankelijk van de ontwikkelingen in politiek Den Haag zal deze begeleiding in 2015 naar de gemeenten overkomen. Beide ontwikkelingen zullen van invloed zijn op het gebruik van de maatschappelijke opvang. Dit biedt kansen om gemeentelijk gefinancierde zorg (WMO) en de AWBZ-begeleiding beter op elkaar aan te laten sluiten. Met de regionale proeftuin Herstel in de wijk wordt vormgegeven aan vormen van integrale ondersteuning van de eigen kracht.</p>

K. Lokale educatieve agenda

Doelstelling	Effectindicatoren
Het stimuleren van kwalitatief goed onderwijs aanbod van 2 tot 23 jaar.	Voor alle leerlingen is er een passend onderwijsaanbod

Voortgang	
Overleggen en wederzijds informeren over voortgang, stimuleren van werkgroep ouderbetrokkenheid, bijeenkomst onderwijs en jeugdzorg in het kader van de aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdzorg, themabijeenkomsten in het kader van de doorgaande leerlijn PO-VO, opbrengstgericht werken aan taal en in samenwerking met het CJG bijeenkomsten in het kader van signaleren kindermishandeling en huiselijk geweld. Voor november staan de doorgaande zorglijnen PO-VO geagendeerd en ouderbetrokkenheid.	Het realiseren van een passend onderwijs aanbod voor alle leerlingen is geen eind stadium maar een doorlopend proces van initiëren, stimuleren en onderhouden.

Activiteiten:

Lokaal onderwijsbeleid / uitvoering LEA
In het kader van de LEA zullen wij de volgende activiteiten ontplooiën: <ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van logopedie en zwemonderwijs (LEA) (voor levensbeschouwelijk onderwijs ontvangen de scholen vanuit het rijk gelden); • Organiseren van de LEA –tafels gericht op kennisoverdracht op het gebied van o.a. opvoeding, gedragsstoornissen, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid; • Afspraken maken over kwaliteit en samenwerking; • In samenwerking met partners (Iriszorg) aandacht voor preventie, verslavingszorg en schulden; • Stimuleren van het implementeren van erkende VVE-programma's in het Basis Onderwijs; • Intensiveren aandacht voor preventie laaggeletterdheid; • Stimuleren samenwerking onderwijs en partners jeugdbeleid (CJG/Jeugdzorg). • Begeleiden harmonisatie Peuterspeelzaalwerk-kinderopvang in het kader van de Wet OKE; • Aanbieden Voor- en Vroegschoolse Educatie trainingen, ook in Kinderopvang (Onderwijs Achterstandenbeleid); • Organiseren themamiddagen doorgaande leerlijn met alle betrokken actoren; • Lokale Onderwijs achterstandenbeleid monitor uitvoeren; • Interactief beleid blijvend ontwikkelen en uitvoeren om onderwijs achterstanden zo goed mogelijk samen terug te dringen; • Stimuleren samenwerking kinderopvang, peuterspeelzalen en partners jeugdbeleid (CJG/Jeugdzorg).
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De LEA heeft zich ontwikkeld als een steeds sterkere verbinding van onderwijs- en ondersteunendenetwerken, waarin de gemeente de regierol invult door deze verbinding te stimuleren, faciliteren en initiatief (over)te nemen. Door deze ontwikkeling sluit de LEA goed aan op de decentralisaties in het sociale domein. De LEA vormt een platform voor overleg en afstemming in het kader van Passend Onderwijs en Jeugdhulp. Daarbij zal de gemeente vanuit haar regiefunctie thema's aandragen of overnemen van andere partners, zodat een integrale benadering ontstaat. De LeA werkt daarbij tevens als platform voor het stimuleren van draagvlak, het delen van kennis en informatie. Daardoor levert de LeA een waardevolle bijdrage aan het bevorderen van wederzijds begrip en samenwerking, over organisatiegrenzen heen.

Ombuiging 9. Overdragen spec. onderw. onderst. activiteiten

De gemeente heeft van het rijk de verantwoordelijkheid gekregen over de 'doorgaande leerlijn' in de vorm van regisseur. In die hoedanigheid stimuleert en faciliteert de gemeente middels de inzet van onderwijs ondersteunende activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op het kind in het onderwijs met als doel om problemen in een later stadium van de jeugd te voorkomen. Zij zijn uitdrukkelijk niet gericht op het onderwijs zelf, omdat de verantwoordelijkheid voor inhoudelijk onderwijs-ondersteunende activiteiten primair bij het onderwijs ligt. Toch willen wij ons bezinnen op de bedoelde onderwijs-ondersteunende activiteiten. Wij denken dan specifiek aan de volgende activiteiten:

- Stopzetten van de financiering van de fusiekosten J.P. Thijsse-Wegwijzer. De Wegwijzer (Doorwerth) is na fusie met de JP Thijsse (Renkum) een nevenvestiging geworden. De raad heeft toen toegezegd in de financiering te zullen bijdragen, omdat een nevenvestiging 25% minder ontvangt van het rijk. Inmiddels heeft de Wegwijzer zijn status van nevenvestiging verloren, en is een dependance met ingang van 1 augustus 2012. Als dependance ontvangt de Wegwijzer geen vergoeding meer van de overheid voor huisvesting ed., zij ontvangt alleen een leerling-gebonden vergoeding. Dit betekent dat kan worden teruggekomen op de afspraak die is gemaakt bij de fusie, omdat de raad dit toen ook zo heeft besloten. Het gaat om een bedrag van € 31.000;
- Intensiveren netwerkorganisaties LEA/CJG op lokaal niveau. Wij willen de eigen kracht van de organisaties versterken en daardoor de effectiviteit en de efficiency bevorderen met als gevolg een ombuiging van de inzet van middelen;

Kritische analyse van de kosten van de VGGM zowel bij gedwongen als niet-gedwongen winkelnering. Een betere aansturing vanuit de gemeente is wenselijk.

Jaar

2013

Budget

Besparing vanaf 2013 € 31.000

Voortgang

In 2013 is de structurele besparing van € 31.000 op de Wegwijzer/JP Thijsse gerealiseerd. Belanghebbende is hierover mondeling en schriftelijk geïnformeerd.

Ombuiging 10. Integreeren van taalstimulering in psz, ko en po

Wij willen onderwijs&cultuur arrangementen voor taalstimulering aanbieden in een samenwerkingsverband tussen kinderdagverblijven, peuterspeelzaalwerk, het primair onderwijs en de bibliotheek. Momenteel worden deze arrangementen uit de reguliere activiteiten van de bibliotheek bekostigd. Door vanuit de Lokale Educatieve Agenda (LEA) activiteiten te combineren, is een besparing haalbaar op de bibliotheek en wordt daarvoor in de plaats een deel van het LEA budget ingezet. Dat gebeurt nu al op beperkte basis. Zie verder ook voorstel 19 en 20.

Deze ombuiging draagt bij aan de bezuiniging op de bibliotheek.

Jaar

Budget

Zie besparing bibliotheekwerk

Voortgang

Zie besparing bibliotheekwerk

L. Onderwijshuisvesting

Doelstelling	Effectindicatoren
Gemeente Renkum biedt, conform de wettelijke verplichting, adequate onderwijshuisvesting en maakt hierbij gebruik van de inkomsten uit het gemeentefonds.	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal gerealiseerde samenwerkingstrajecten tussen schoolbesturen onderling en met maatschappelijke partners. • Uitgaven en inkomsten in evenwicht (2014).
Voortgang	
De voortgang van de doelstellingen is beschreven in onderstaande activiteiten	

Activiteiten:

<p>Integraal Huisvestingsplan (IHP)</p> <p>In december 2012 is het geactualiseerde IHP door uw raad vastgesteld. In het IHP zijn de volgende scenario's opgenomen, waarin rekening is gehouden met het programma voor Frisse Scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Renkum/Heelsum</u>: Voor deze dorpskern is nog geen expliciete keuze gemaakt. Op basis van lopende afspraken (nieuwbouw Bram Streeflandweg) wordt een financieel kader meegegeven voor de nadere uitwerking van een aangepast scenario dat een toekomstbestendige, integrale aanpak van de onderwijshuisvesting in de dorpskern bewerkstelligd. • <u>Wolfheze</u>: Voor deze dorpskern wordt het enige aanwezige schoolgebouw aangepast om zoveel als mogelijk te voldoen aan het PvE voor Frisse Scholen. • <u>Oosterbeek</u>: Voor deze dorpskern is de keuze gemaakt uitbreiding BOL in het gebouw van de Radar (Wijnand van Arnhemweg) en de scholen waar nodig/mogelijk op te knappen. Daarnaast vindt uitbreiding plaats voor de Radar aan de Utrechtseweg. • <u>Doorwerth</u>: Voor het voortgezet onderwijs is in het IHP opgenomen dat er in permanente uitbreiding wordt voorzien. Daarnaast is voor deze dorpskern gekozen voor realisatie van een kindcentrum voor de po scholen en onderwijs gerelateerde voorzieningen. <p>De scenario's worden per dorpskern nader uitgewerkt en conform het aangenomen amendement ter goedkeuring aan uw raad voorgelegd.</p>
<p>Jaar</p> <p>2013 e.v.</p>
<p>Budget</p> <p>Binnen het vastgestelde kader.</p>
<p>Voortgang</p> <p><u>Programma voor Frisse Scholen</u> Er wordt in 2013 hiervoor een plan van aanpak opgesteld.</p> <p><u>IHP algemeen</u> Voordat wij ingaan op de afzonderlijke kernen willen wij u aangeven dat het door u vastgestelde IHP (december 2012) op onderdelen een actualisatie behoeft. Het streven is om die actualisatie zo spoedig mogelijk zowel financieel als inhoudelijk te vertalen. Dat leidt ertoe dat op dit moment de door uw raad in december vastgestelde kaders nog actueel zijn. Het gevolg hiervan is dat op dit moment niet meerjarig de financiële vertaling van die actualisatie in het meerjarenbeleidskader opgenomen is. Dit constaterende kan de begroting 2014 nog niet volgtijdelijk worden aangepast. U ontvangt als onderdeel van de jaarlijkse begroting een zogeheten paragraaf kapitaalgoederen met daarin onder andere de schoolgebouwen. Die zal dan feitelijk achterhaald zijn op het moment van aanbieden van de begroting 2014 omdat deze volgens vigerende regels omstreeks dit moment wordt samengesteld, en er dus nog aanpassingen van het IHP 2013-2020 aan u worden voorgesteld.</p> <p>Wat betreft de coalitieafspraken dat de uitgaven in lijn dienen te zijn met de inkomsten onderwijshuisvesting kan een voorzichtige conclusie worden getrokken dat we globaal voldoen aan de doelstelling uitgaven = inkomsten algemene uitkering. Totdat de motie Haersma Buma werd doorgevoerd. Achterliggend argument van de motie was dat gemeenten gemiddeld minder uitgaven dan het fictieve budget. De korting zou bij deze gemeenten moeten leiden tot een korting op uitgaven anders dan onderwijs (waar ze het geld dus wel aan uitgaven). Voor Renkum gaat dit argument niet op omdat wij het "onderwijs geld" niet uit aan andere beleidsvelden uitgeven. De vraag is of de korting moet leiden tot minder uitgaven binnen onderwijshuisvesting.</p> <p><u>Renkum/Heelsum</u> Met de schoolbesturen is overleg gevoerd over de integrale aanpak van de onderwijshuisvesting in de dorpskern. De intentie was om dit compleet aan te bieden bij dit meerjaren beleidsplan. Dat is gedeeltelijk gelukt. Het bestuur van de Airborneschool heeft geopteerd voor een vernieuwbouw/renovatie van het bestaande gebouw. Dat impliceert dat de integrale nieuwbouw aan de Bram Streeflandweg wordt 'losgelaten'. Voor een integrale oplossing van de terugloop van leerlingenaantallen van de overige scholen wordt u een aanvullend voorstel aangeboden waarbij de actualisatie van het IHP is meegenomen.</p> <p><u>Wolfheze</u> Dit wordt meegenomen in het plan van aanpak voor Frisse Scholen.</p> <p><u>Oosterbeek</u> De planvoorbereiding voor de aanpassingen aan het gebouw van de Radar aan de Wijnand van Arnhemweg) wordt in de loop van 2013 opgestart. Het voorstel hieromtrent wordt naar verwachting in de raadsvergadering van september 2013 behandeld.</p> <p>Ten aanzien van de nieuwbouw Radar aan de Utrechtseweg heeft gunning plaatsgevonden ten aanzien van de ontwerpende partijen.</p> <p><u>Doorwerth</u> Begin 2013 heeft u ingestemd met permanente uitbreiding van het Dorenweerd College. Gunning van de aannemer heeft plaatsgevonden, oplevering is gepland rond oktober 2013. De planvoorbereidingen voor de realisatie van een kindcentrum voor de scholen en onderwijs gerelateerde voorzieningen zullen plaatsvinden, waarna wij u een voorstel zullen aanbieden.</p>

M. Leerplicht en RMC

Doelstelling	Effectindicatoren
Behalen van startkwalificatie bevorderen, voortijdig schoolverlaten voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Alle jongeren van 5 tot 23 jaar in de gemeente Renkum zijn geregistreerd in beeld; • Het aantal begeleidingstrajecten is gelijk aan het aantal verzuimmeldingen; • Vermindering van het aantal voortijdig schoolverlaters met 15% tussen 2010 en 2014. • Alle leerlingen verlaten het onderwijs met minimaal een startkwalificatie.

Voortgang	
Door de koppeling met de IB-DUO- groep is het mogelijk om jongeren die met een opleiding stoppen snel in beeld te krijgen. Met een direct aansluitend vervolgtraject wordt voorkomen dat jongeren voortijdig schoolverlater worden.	De jongeren van 5 tot 23 jaar zijn geregistreerd in het geautomatiseerde leerplichtadministratie systeem. Hiermee is het mogelijk om de schoolloopbaan van de jongeren te volgen.
De ingezette preventieve werkwijze en het intensiever bezoeken van de scholen is verder uitgebreid. Hierdoor is het aantal (zorg) meldingen in het afgelopen schooljaar gedaald en hebben jongeren eerder hulp gekregen en is de schoolcarrière met succes voortgezet.	Door het actief inzetten op het behalen van een startkwalificatie is hier ook een duidelijke toename te zien van het aantal behaalde startkwalificaties. Dit jaar is er gestart met een nulmeting zodat we jaarlijks het aantal behaalde startkwalificaties kunnen meten en monitoren.

Activiteiten:

Leerplicht en RMC
<ul style="list-style-type: none"> • Extra aandacht voor toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969; • Extra aandacht voor het begeleiden en stimuleren tot behalen van een startkwalificatie; • Er vindt een directe koppeling plaats tussen de melding van verzuim en het inzetten van een begeleidingstraject; • Leerplicht administratie bijhouden; • Deelname aan zorgnetwerken; • Het maken van lokale en regionale afspraken en het toezicht op naleving; • Zorg dragen voor de vertaling van het landelijke beleid naar de lokale situatie; • Afstemmen tussen lokale en regionale onderwijs trajecten voor 18+; • Afstemming met onderwijs instellingen; • Gericht op intensiveren preventieve maatregelen ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten, zoals het verbeteren van de ondersteuning om tot een goede schoolkeuze te komen; • Gericht op nadere regionale samenwerking, in 2012 zal nadere invulling worden gegeven aan de vorming van een Regionaal Bureau Leerplicht.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Gericht op intensiveren preventieve maatregelen ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten, zoals het verbeteren van de ondersteuning om tot een goede schoolkeuze te komen en deze met succes af te ronden. Doel hierbij is minimaal behalen van een startkwalificatie. Door meer in te zetten op de preventieve werkwijze is ook het aantal voortijdig aantal schoolverlaters laag en is het aantal behaalde startkwalificatie met 3 % toegenomen.

N. Leerlingenvervoer

Doelstelling	Effectindicatoren
Het bereikbaar maken van onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met een fysieke of mentale beperking.	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal leerlingen dat gebruik maakt van deze voorziening • Tevredenheid van ouders en leerlingen af te meten aan het nog op te zetten klanttevredenheidsonderzoek

Voortgang	
<p>Ook in 2013 zoeken we nadrukkelijk het contact op met scholen en ouders. Zo zijn er bijeenkomsten geweest met scholen om te zien welke mogelijkheden er zijn om de zelfredzaamheid bij kinderen te bevorderen. Ook zijn ouders uitgenodigd dit thema met hun kind te bespreken.</p>	<p>Op 1 januari 2013 zijn er 170 leerlingen, die met een vervoerskostenvergoeding een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs dan wel speciaal basisonderwijs bezoeken in en rondom de gemeente Renkum. Veel van deze scholen bevinden zich in Arnhem, maar er gaan ook leerlingen naar bijv. Ede, Velp, Apeldoorn, Nijmegen en St. Michelsgestel. Van deze kinderen reizen er 124 met taxivervoer en 24 met het openbaar vervoer naar school. Viertien ouders brengen hun kind zelf naar school en krijgen hiervoor een vergoeding.</p>

Activiteiten:

Klanttevredenheidsonderzoek en Europese aanbesteding
Het huidige contract loopt (met verlengingsperioden) tot 31 juli 2015.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<p>Ter vervanging van het tevredenheidsonderzoek zijn er een themaochtenden georganiseerd voor scholen. Er is informatie gegeven over reis mogelijkheden voor leerlingen, hoe de aanvraag wordt behandeld en op welke wijze jongeren leerlingenvervoer kunnen gebruiken om hun zelfstandigheid te vergroten. Ook scholen moeten in deze ontwikkeling worden begeleid.</p> <p>Nieuw is het "samenreizen met..." in dit project gaan 5 leerlingen van de Dijk samen met een vrijwilliger reizen, deze komen waaruit een pool werkzoekende binnen de gemeente Renkum. Het doel is leerlingen trainen zelfstandig te laten reizen.</p>

OV coach
De gemeente Renkum heeft in 2013 het project "OV coach" verder ontwikkeld. Met dit project willen wij leerlingen uit het speciaal onderwijs helpen om zelfstandig met het openbaar vervoer te reizen en daarmee hun zelfstandigheid (eigen kracht) te vergroten.
Jaar
Continue proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De OV coach is een app, die is geïnstalleerd op een iPod. Het Dr. Leo Kannerhuis in Oosterbeek ontwikkelde deze app. Met de app wordt het makkelijker om problemen, die zich tijdens het reizen met het openbaar vervoer kunnen voordoen, op te lossen. Elf jongeren reizen sinds kort met deze iPod met het openbaar vervoer naar hun scholen in Arnhem en Wageningen. Vijf leerlingen zijn begin 2013 gestart met het project. De iPod krijgen zij in bruikleen van de gemeente. Ze mogen de iPod houden als ze de rest van het schooljaar met het OV blijven reizen. Met 8 leerlingen is het project afgesloten en vier leerlingen maken de overstap naar regulair onderwijs mede omdat deze leerlingen hebben geleerd zelfstandig te reizen.

O. Peuterspeelzaalwerk

Doelstelling	Effectindicatoren
<ul style="list-style-type: none"> Voor alle kinderen in de gemeente is passende opvang in de vorm van KDV en BSO. Er is een passend kwalitatief hoogstaand aanbod van peuterspeelzaalwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn geen wachtlijsten voor ouders die kinderen geplaatst willen hebben. Er is een stabiel aantal ouders dat voor PSZ kiest voor hun peuter als goede voorbereiding op het basisonderwijs, soms in plaats van of in aanvulling op de kinderopvang.
Voortgang	
Een uniform leerlingvolgsysteem is niet haalbaar.	Voor alle peuters is er in de KDV plaats. Vanwege specifieke openingstijden of pedagogische programma's kiezen ouders soms wel plaatsing op een wachtlijst boven een KDV waar wel plek is.

Activiteiten:

Activiteiten kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaal
Binnen dit product worden de volgende activiteiten ontplooid: <ul style="list-style-type: none"> • organiseren VVE-tafel gericht op samenwerking en kennisoverdracht; • aanbieden van verbetertrajecten m.b.t. kwaliteit van de kinderopvang en het PSZwerk; • implementeren van de Wet OKE; • afspraken maken over kwaliteit en samenwerking; • stimuleren en bevorderen van de samenwerking met de partners jeugdbeleid (CJG/Jeugdzorg).
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Doordat minder kinderen gebruik maken van de kinderopvang komen organisaties in de problemen. De Skar heeft zodoende in Wolfheze zijn deuren moeten sluiten. Gelukkig kan een voorziening in de basisschool Beatrix voor twee ochtenden in de week worden gerealiseerd door Peuterplein. De opvang van doelgroepkinderen in een VVE-voorziening (wettelijke plicht) is vooralsnog niet in gevaar. Ook de deelname aan de buitenschoolse opvang (BSO) loopt terug, waardoor aanbieders hun aanbod moeten aanpassen.

Ombuiging 9. Overdragen spec. Onderw. Onderst. Activiteiten/peuterspeelzaalwerk
De gemeente heeft van het rijk de verantwoordelijkheid gekregen over de 'doorgaande leerlijn' in de vorm van regisseur. In die hoedanigheid stimuleert en faciliteert de gemeente middels de inzet van onderwijs ondersteunende activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op het kind in het onderwijs met als doel om problemen in een later stadium van de jeugd te voorkomen. Zij zijn uitdrukkelijk niet gericht op het onderwijs zelf, omdat de verantwoordelijkheid voor inhoudelijk onderwijs-ondersteunende activiteiten primair bij het onderwijs ligt. Toch willen wij ons bezinnen op de bedoelde onderwijs-ondersteunende activiteiten. Wij denken dan specifiek aan harmonisatie van peuterspeelzaal Dol-fijn. Nu is Dol-fijn geregistreerd als peuterspeelzaal. Peuterspeelzalen zijn in de Wet kinderopvang uitdrukkelijk uitgesloten van gebruikmaking van kinderopvangtoeslag via de belastingdienst. Zodoende worden de kindplaatsen deels door de gemeente gesubsidieerd. Het voorstel is om de peuterspeelzalaanbieder zich te laten registreren als aanbieder van kinderdagopvang met peuterwerk. Hierdoor kunnen ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag geen gebruik meer maken van een door de gemeente gesubsidieerde plaats. Hiervoor is evenwel de medewerking nodig van de aanbieder. Want harmonisatie gaat verder dan alleen het wijzigen van een registratie. De verwachte besparing bedraagt € 15.000.
Jaar
2013
Budget
Besparing met ingang van 2013 € 15.000 op peuterspeelzaalwerk Dol-fijn.
Voortgang
Er is een besparing van € 13.000 gerealiseerd. Gezien de ontwikkelingen in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk, terugloop vraag en daardoor oplopende kosten en oplopende kosten door zwaardere kwaliteitseisen personeel, is het niet aannemelijk dat een grotere bezuiniging gerealiseerd kan worden.

Aanvullende ombuiging peuterspeelzaalwerk
De uitvoering van het peuterspeelzaalwerk vindt deels plaats vanuit een wettelijke taak en deels vanuit gemeentelijk beleid. In het kader van onze wettelijke taak betalen we in de vorm van subsidie de voorschoolse educatie van doelgroepkinderen. Hiervoor, en voor het bevorderen van de kwaliteit van VVE (ook in het primair onderwijs) ontvangen wij in de OAB periode 2011-2014 jaarlijks een geormerkte bedrag van € 105.000 van het rijk. Dit bedrag wordt tot nu toe niet geheel besteed. Daarnaast is een jaarlijks bedrag van € 177.000 begroot voor de betaling van het overige peuterspeelzaalwerk. Binnen ombuiging 9 (onderwijs-ondersteunende activiteiten) is een besparing van € 15.000 ingeboekt voor de harmonisatie van Dolfijn. We kunnen verder gaan door het eigen beleid voor peuterspeelzalen af te schaffen. Daarbij moeten we rekening houden met een overgangperiode. We houden dan alleen een budget voor de wettelijke verplichte plaatsing van doelgroepeuters in een VVE voorziening binnen de KOV, en voor instandhouding en verbetering van kwaliteit. Door dan ook met ingang van 2013 de bekostiging van alle doelgroepkinderen geheel ten laste te brengen van het geormerkte VVE budget, kan in 2013 aanvullend op ombuiging 9 € 37.000 worden bezuinigd op de uitgaven uit algemene middelen, in 2014 kan eenzelfde bedrag worden bezuinigd. In 2015 kan, onder gelijkblijvende omstandigheden, € 68.000 worden bezuinigd. Vanaf 2016 kan, onder gelijkblijvende omstandigheden, een bedrag van € 110.000 structureel worden bezuinigd. Voor de doelgroep hebben we een budget nodig van € 158.000, waarvan € 105.000 geormerkte middelen van het rijk. Uit de eigen middelen blijft dan vanaf 2016 een bedrag van € 53.000 jaarlijks op de begroting staan voor de doelgroep. Deze bezuiniging is dan inclusief de eerdere taakstelling van € 15.000 (ombuiging 9)
Jaar
2013 en verder
Budget
Besparing oplopend van € 37.000 in 2013 tot € 110.000 vanaf 2016 (aanvullend op ombuiging 9).
Voortgang
Gezien de verleningen voor 2013 is het op dit moment mogelijk om 31k in te vullen. Voor 2014 en verder is de invulling van de taakstelling afhankelijk van het definitieve besluit van de raad om geen peuterspeelzaalwerk meer te ondersteunen. Bij de vaststelling van de begroting in november 2012, heeft de raad het besluit hieromtrent uitgesteld. De raad wil

weten wat de gevolgen zijn als ouders geen aanspraak kunnen maken op de kinderopvangtoeslag, en wat de kosten zijn als voor die specifieke groep het mogelijk blijft gebruik te maken van een gesubsidieerde plaats. In december 2012 zou het gaan om ongeveer 20 peuters bij de Skar en bij Dol-fijn ging het om 40 peuters (deze aantallen kunnen de afgelopen maanden zijn gewijzigd onder invloed van de toenemende werkloosheid). Dat zou neerkomen op minimaal € 70.000 aan subsidie. Eén en ander is afhankelijk van de kosten voor een kindplaats en de omvang van de ouderbijdrage. De ouderbijdrage wordt gerelateerd aan die in de kinderopvang, maar ligt circa 10% hoger omdat de kosten voor het peuterspeelzaalwerk hoger zijn.

P. Lokaal jongerenwerk

Doelstelling	Effectindicatoren
De jeugd maakt een groei door naar volwassenheid en doet volop mee aan de samenleving. Hierbij staan kernbegrippen als participatie, ontplooiing en zelfredzaamheid centraal. Deze begrippen hebben een preventieve uitwerking en verminderen de kans op uitval.	<ul style="list-style-type: none"> • Input uit “pizzabijeenkomsten” met jongeren en “hits” website Jonginrenkum (2011 is nulmeting) • Aantal casusbesprekingen jongeren in Justitieel Overleg Risicojeugd in het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei (2011 is nulmeting) • Aantal casusbesprekingen in de zorgnetwerken van 0 tot 12 jaar en 12 tot 23 jaar (2011 is nulmeting) • Inzicht in groepen jongeren die overlast veroorzaken door jaarlijkse registratie in het kader van “aanpak problematische jeugdgroepen” (2011 is nulmeting) • Aantal jongeren dat wordt toegeleid naar school of werk

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	Het aantal “hits” of het aantal bezoekers dat de website “jonginrenkum” bezocht, bedroeg 2.377. Zij bekeken 17.500 pagina’s. Zie verder bij de toelichting activiteiten. Voor het aantal jongeren dat wordt toegeleid naar school wordt verwezen naar beschrijving van activiteiten bij onderdeel M. Leerplicht en RMC.

Activiteiten:

Beleidsparticipatie jongeren
Jongeren en hun organisaties betrekken bij beleidsvorming en het tot stand brengen van voorzieningen voor de jeugd o.a. door het inzetten op: <ul style="list-style-type: none"> • Website Jong-In • Activiteiten t.b.v. jongerenparticipatie o.a. ‘pizzagesprekken’
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In het kader van jongerenparticipatie worden regelmatig ‘pizzagesprekken’ georganiseerd. Ook bij de geformuleerde speerpunten van de jeugdnota wordt, daar waar het kan, jeugd betrokken bij de uitvoering.

Speelruimteplan
Op basis van een actieplan waarin prioriteit is gegeven aan de veertien geformuleerde beleidsuitgangspunten wordt uitvoering gegeven aan het speelruimteplan
Jaar
2014 - 2016
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Aan een groot aantal geformuleerde beleidsuitgangspunten van het speelruimteplan wordt in de reguliere werkzaamheden uitvoering gegeven binnen de beschikbaar gestelde middelen. Zo wordt gewerkt aan aanpassing APV op vervulling functie “gebruiksgroen” en het stimuleren van spelen in en langs het water met betrokken partijen Initiatieven van o.a. bewonersverenigingen en kinderen voor (her) inrichting van speellocaties worden binnen de kaders van het speelruimteplan ondersteund.

Samenwerking instellingen op het gebied van jeugd en jongeren
Afstemmen van de uitvoering tussen instellingen die zorg hebben voor jeugd waarbij de gemeente de regie heeft o.a. door efficiënte netwerkstructuur in relatie tot CJG.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De inloopspreekuren van het CJG worden omgevormd naar outreachend werken op peuterspeelzalen, scholen etc. Ook worden thema-avonden georganiseerd op het gebied positief opvoeden.

Netwerkstructuur Zorg, Veiligheid en Leefbaarheid (onderdeel jeugd)
Gezamenlijk met de netwerkpartners uitvoering geven aan de vastgestelde netwerkstructuur Zorg, Veiligheid& Leefbaarheid
Jaar
2014-2016
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang
Gezamenlijk met de netwerkpartners wordt uitvoering gegeven aan de vastgestelde netwerkstructuur Zorg, Veiligheid&Leefbaarheid. Binnen deze structuur zijn onder andere de volgende overlegvormen actief:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorgnetwerk 0-12 2. Zorgnetwerk 12-23 3. Zorgnetwerk 23+ 4. Netwerkoeverleg Veiligheid&Leefbaarheid 5. Werkgroep aanpak jeugdgroepen
Voor toelichting van nr. 4. en 5. wordt verwezen naar onderdeel Veiligheid en voor 5. ook naar toelichting tekst bij Werkgroep Aanpak jeugdgroepen.

Nota integraal jeugdbeleid gemeente Renkum
Uitvoering geven aan de geformuleerde speerpunten binnen de thema's educatie&talentontwikkeling, ontmoeten&meedoen, gezond leven, opvoeden& jeugdzorg van de vastgestelde nota.
Jaar
2014-2016.
Budget
Binnen bestaande budget
Voortgang
In 2011 is de nota integraal jeugdbeleid vastgesteld. In deze nota zijn vier overkoepelende thema's onderscheiden: Educatie en talentontwikkeling, Ontmoeten en meedoen, gezond leven, opvoeden en jeugdzorg. De nota draagt bij aan de integraliteit van het jeugdbeleid en vindt voor een groot deel legitimatie in de verschillende prestatievelden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Wet op de Jeugdzorg (Wjg) en de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). Om uitvoering te geven aan de beleidsuitgangspunten zijn per thema diverse speerpunten geformuleerd. Onder andere aan de volgende speerpunten wordt de komende periode aandacht en uitvoering gegeven:
<ul style="list-style-type: none"> - in samenwerking met partners om jongeren zo zelfstandig mogelijk hun weg te laten vinden richting school en/of werk. Het gaat hier om jongeren die zonder opleiding en/of werk thuis zitten. Ook wordt de formule van 2GetThere uit Arnhem als pilot in onze gemeente geïntroduceerd. 2GetThere levert een nieuwe benaderingswijze en aanpak van jongeren, meer passend bij deze tijd. Belangrijk daarin is het werken met jongeren voor jongeren. In de aanpak van de jongerenproblematiek en manier van hulpverleners staat de eigen verantwoordelijkheid en de kracht van de jongere zelf centraal. Het hoofddoel van 2GetThere is dat jongeren weer aangesloten raken op de arbeids- en/of scholingsmarkt. - in overleg met diverse partners zoals sportbuurtwerk Solidez wordt ingezet op een (vernieuwend) sportaanbod om de sportparticipatie van kinderen en jongeren te bevorderen. Zie ook onderdeel Sport Algemeen. - bij jongeren zetten wij in op voorkomen en terugdringen van overgewicht, terugdringen alcoholgebruik, bevorderen van psychische gezondheid en seksuele gezondheid.

Werkgroep aanpak jeugdgroepen
Aanpak overlast jeugdgroepen in de openbare ruimte op basis van de shortlist methodiek.
Jaar
2014-2016
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang

In dit overleg, dat regelmatig bij elkaar komt, zijn vertegenwoordigd de politie, het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei, het (ambulante) jongerenwerk Solidez, JEKK Lindenhout en de gemeente. De gemeente voert in deze aanpak de regie. Om de overlast te beperken en te voorkomen, worden voor de als hinderlijk- en overlastgevend getypeerde groepen, individuele, groeps- en/of domeingerichte acties afgesteld en uitgevoerd. Bij criminele groepen ligt de nadruk op de individuele aanpak. Binnen een casuoverleg in het Veiligheidshuis worden maatwerktrajecten opgezet die zich richten op een combinatie van de inzet van hulp, zorg en strafrecht. De regie hiervan ligt vooral bij justitiële partners.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Lokaal gezondheidsbeleid					
Lasten	1.048	981	965	985	984
Baten	701	637	622	622	622
Saldo	-348	-344	-343	-363	-363
Mutatie Reserve	3	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-345	-344	-343	-363	-363
Maatschappelijk werk					
Lasten	386	374	360	360	360
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-386	-374	-360	-360	-360
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-386	-374	-360	-360	-360
WMO beleid					
Lasten	86	85	84	83	83
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-86	-85	-84	-83	-83
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-86	-85	-84	-83	-83
Sociale samenhang en leefbaarheid					
Lasten	630	512	511	508	513
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-630	-512	-511	-508	-513
Mutatie Reserve	17	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-593	-507	-506	-504	-509
Preventieve voorzieningen voor jeugd en opvoeders					
Lasten	316	316	272	220	169
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-316	-316	-272	-220	-169
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-316	-316	-272	-220	-169
Informatie, advies en voorlichting					
Lasten	70	70	70	70	70
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-70	-70	-70	-70	-70
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-70	-70	-70	-70	-70
Mantelzorg & vrijwilligers					
Lasten	244	244	243	242	241
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-244	-244	-243	-242	-241
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-244	-244	-243	-242	-241
Zelfredzaamheid en participatie					
Lasten	571	316	293	291	291
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-571	-316	-293	-291	-291
Mutatie Reserve	121	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-450	-316	-293	-291	-291
Individuele voorzieningen					
Lasten	6.457	6.440	6.433	6.428	6.428

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Baten	4.664	4.656	4.656	4.656	4.656
Saldo	-1.793	-1.784	-1.777	-1.772	-1.772
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-1.793	-1.784	-1.777	-1.772	-1.772
Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg					
Lasten	83	83	83	83	83
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-83	-83	-83	-83	-83
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-83	-83	-83	-83	-83
Lokale educatieve agenda					
Lasten	337	337	231	230	229
Baten	105	105	0	0	0
Saldo	-232	-232	-231	-230	-229
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-232	-232	-231	-230	-229
Onderwijshuisvesting					
Lasten	3.201	2.960	3.118	3.211	3.168
Baten	0	0	0	22	26
Saldo	-3.201	-2.960	-3.118	-3.190	-3.142
Mutatie Reserve	55	28	149	285	321
Saldo na mutatie reserve	-3.146	-2.687	-2.495	-2.287	-2.170
Leerplicht en RMC					
Lasten	110	110	108	107	106
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-110	-110	-108	-107	-106
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-110	-110	-108	-107	-106
Leerlingenvervoer					
Lasten	589	588	587	585	585
Baten	3	3	3	3	3
Saldo	-586	-585	-584	-582	-582
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-586	-585	-584	-582	-582
Peuterspeelzaalwerk					
Lasten	211	203	166	123	122
Baten	69	69	69	69	69
Saldo	-142	-134	-97	-54	-53
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-142	-134	-97	-54	-53
Lokaal jongerenwerk					
Lasten	527	525	524	522	522
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-527	-525	-524	-522	-522
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-527	-525	-524	-522	-522
Resultaat programma voor bestemming	-9.325	-8.675	-8.699	-8.677	-8.578
Mutaties reserves	196	28	149	285	321
Resultaat na bestemming	-9.130	-8.647	-8.550	-8.392	-8.257

Programma 03 Ruimtelijke ontwikkeling, bouwen & wonen

Visie

De gemeente Renkum wil een sterk onderscheidende gemeente zijn met aantrekkelijke leefbare dorpen voor haar (toekomstige) inwoners.

Bij alle (ruimtelijke) ontwikkelingen betrekken we (toekomstige) gebruikers van het gemeentelijk grondgebied.

Bouwplannen dienen te passen bij het karakter van het betreffende dorp. Het streven is erop gericht om niet hoger dan 3 bouwlagen te bouwen.

De gemeente heeft de ambitie om de kwaliteit van de leefomgeving in haar gemeente tenminste te behouden en waar mogelijk te verbeteren, waarbij zij een brede interpretatie van het begrip leefkwaliteit hanteert. Hierin is voor de gemeente het begrip duurzaamheid leidend.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Gebiedsvisies
- B. Volkshuisvesting
- C. Bestemmingsplannen
- D. Grondexploitatie/ruimtelijke projecten
- E. Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving

A. Gebiedsvisies

Doelstelling A1	Effectindicatoren
Een duurzame ruimtelijke inrichting van het grondgebied van de gemeente is toegesneden op de (toekomstige) behoeften van de gebruikers met betrekking tot de hoofdfuncties wonen, werken en verblijven.	<ul style="list-style-type: none"> • Score in KTO op “burger als wijkbewoner” minimaal gelijk aan score in 2008 (6,5)

Voortgang	
In de vier strategische visies van het Strategische Beleidskader heeft de gemeente haar beleidambities aangegeven waarop zij de verwoorde doelstelling denkt te bereiken.	Voor elke inwoner of belangstellende is via de vier strategische visies inzichtelijk gemaakt welke beleidambities de gemeente koestert. In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf Het opstellen van een ruimtelijke uitvoeringsparagraaf als <ul style="list-style-type: none"> • uitwerking van de Ruimtelijke Visie • opmaat voor een verdere uitwerking naar concretere maatregelen, activiteiten, projecten e.d. met betrokkenheid van de bevolking
Jaar 2012 - 2014
Budget / uren Er wordt zoveel mogelijk in eigen beheer uitgevoerd.
Voortgang Er is een analyse van het bestaande beleid uitgevoerd om de vraag te kunnen beantwoorden of het huidige beleid een verdere uitwerking is van de ambities uit de Ruimtelijke Visie en in hoeverre voor deze ambities al een uitvoeringsprogrammering bestaat. Daarop is als pilot gestart met de uitwerking van een Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf voor de dorpen Doorwerth en Heveadorp.

Doelstelling A2	Effectindicatoren
Gebiedsontwikkeling integraal en interactief ontwikkelen.	<ul style="list-style-type: none"> - Voor een ieder is in te zien op welke wijze onderdelen in de gebiedsontwikkeling samenhangen. - Het vaststellen van integrale gebiedsvisies of centrumplannen.

Voortgang	
Met de uitwerking van de Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf is begonnen na de behandeling van de Startnotitie over de aanpak in de raad in maart 2012. In het uitwerkingsproces van de Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf worden visieontwikkelingen en het opstellen van masterplannen voor gebiedsontwikkelingen integraal en interactief meegenomen.	De te bereiken effecten worden meegenomen bij de uitwerking van de Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf. Bij de uitwerking zullen ook inwoners en belangstellenden interactief worden betrokken.

Activiteiten doelstelling:

Gebiedsontwikkelingsplannen
In de Uitvoeringsparagraaf worden gebiedsontwikkelingsplannen voor de volgende gebieden opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> • Don Boscoweg, Groeneweg, Schoolweg en Utrechtseweg in Renkum; • Bram Streeflandweg; • de landschapsparken; • de bedrijventerreinen; • centrumgebied Oosterbeek (Plein '46) • centrumgebied van Renkum (Europaplein t/m het Dorpsplein); • centrumgebied Doorwerth (Omgeving Richtersweg en Mozartlaan); • centrumgebied Wolfheze (voor 'Dorpsplein' Wolfheze); • centrumgebied Heelsum. Leegkomende winkelpanden in centrumlocaties worden hierbij alleen herbestemd voor publieksgerichte functies.
Jaar
2012 - 2014
Budget / uren
Voor pleinontwikkelingen zijn gelden beschikbaar uit het ISV budget. Het is de bedoeling om een gedeelte van het KANbudget in te zetten voor de gebiedsontwikkelingsplannen voor de centra van Renkum en Doorwerth)
Voortgang
De Ruimtelijke Uitvoeringsparagraaf vormt de basis voor een verdere uitwerking van de gebiedsontwikkelingsplannen. Voor een aantal gebieden wordt vooruitlopend hierop reeds een visie opgesteld. Voor het centrumgebied van Wolfheze kan gemeld worden dat eind september gestart wordt met de aanleg van een nieuw dorpsplein. De werkzaamheden hiervoor zullen naar verwachting medio november afgerond worden. Voor de bedrijventerreinen Klingelbeekseweg, Veentjesbrug, Schaapsdrift en Cardanuslaan heeft u in 2012 2 milj. gereserveerd als cofinanciering van de voorgenomen herstructurering, zie programma 8A Bedrijfsruimte. Verder is inmiddels een Visie Landgoederen en Buitenplaatsen opgesteld, conform de door u vastgestelde startnotitie van februari 2012.

Gebiedsontwikkelingsplan Renkum
Onder meer op basis van voorstellen van de Taskforce Renkum zal een gebiedsontwikkelingsplan worden opgesteld.

Task force Renkum
In de raad van 27 maart 2013 heeft de raad aangegeven kennis te hebben genomen van het advies van de Taskforce Renkum en is een motie aangenomen met betrekking tot centrummanagement voor Renkum. Een groot deel van de adviezen van de Taskforce Renkum krijgt zijn verdere uitwerking in het op te stellen gebiedsontwikkelingsplan en zo mogelijk in een uitwerking van het centrummanagement voor het centrum van Renkum.

Gebiedsontwikkelingsplan Doorwerth
Voor het centrumgebied van Doorwerth zal in 2013 een aanvang genomen worden met het proces om tot een gebiedsontwikkelingsplan te komen.

Ambities m.b.t. stadsregio
De ambities van gemeente Renkum voortdurend inbrengen in lopende of op te starten processen op het gebied van verstedelijking, openbaar vervoer en knooppunten.
Jaar
2012 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

1^e tranche OV/RO knooppunten is in 2011 afgerond; een 2^e tranche is in 2012 opgestart.
 De proeftuin Renkum ter afwijking 50/50 criterium heeft geleid tot een procedurevoorstel ter onderbouwing van een mogelijke afwijking, zie programma 3B Volkshuisvesting.
 Regiocontract is eind april 2012 ondertekend; een tweede tranche ligt ter besluitvorming bij de provincie.
 In de loop van 2013 komen de uitkomsten beschikbaar van WoON en van nadere verhuisbewegingsonderzoeken van het KAN.
 OV en RO knooppunten concentreren zich op Task Force Verkeer en inrichting omgeving station Wolfheze.

B. Volkshuisvesting

Doelstelling	Effectindicatoren
Zorgen voor een kwalitatief hoogwaardig, gevarieerd en levensloopgeschikte woningaanbod dat betaalbaar is voor alle categorieën bewoners met name starters, (jonge) gezinnen en senioren.	<ul style="list-style-type: none"> In de periode 2010-2020 ruim 700 woningen realiseren die aansluiten bij de behoeften van de burger en die past binnen de locatie of woonomgeving. Minimaal 70 % van de inwoners is tevreden over het aantal woningen in de gemeenten op basis van de dorpspiegel. Inwoners beoordelen hun woning in de dorpspiegel minimaal gelijk als in 2007 (7,9).

Voortgang	
Naar aanleiding van de gesloten bestuursovereenkomst met de stadsregio in 2012, heeft de gemeente Renkum gefungeerd als proeftuin /pilot voor het ontwikkelen van kwaliteitscriteria ten behoeve van een mogelijke afwijking van de 50/50 regel. Mede naar aanleiding van de pilot is door het college van de Stadsregio op 21 februari 2013 besloten dat de gemeenten een afwijkingsprocedure kunnen bewandelen aan de hand van criteria die zijn opgenomen in een processchema. De volgende stap kan zijn dat bouwprojecten worden geherprogrammeerd. Dat is mede afhankelijk van de projectontwikkelaars. De bedoeling is dat meer vraaggericht wordt gebouwd en meer in het middensegment wordt gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> In de periode vanaf 2010 zijn bijna 300 woningen gerealiseerd. O.a. het project Bergerhof, Oosterbeek Hoog en het project Oosterpoort in Renkum. Van deze 300 woningen is 60% in de sociale sector gebouwd en 40% in de vrije sector. Tevens zijn er 60 woningen geschikt voor senioren (allemaal in de sociale huur en appartementen) en 25 sociale koopwoningen voor starters. Gemeente Renkum heeft dus nog een opgave van ongeveer 400 woningen tot 2020. Van de inwoners is 72% tevreden met het huidige aantal woningen, volgens 14% van de burgers kunnen er meer woningen bij. Vooral in Wolfheze en Heelsum zijn er relatief meer bewoners die vinden dat het aantal woningen moet groeien. De groeimogelijkheden in de dorpen: 86% is tevreden met het aantal inwoners en 7% vindt het aantal inwoners al te veel. Vooral in Wolfheze vindt 21% dat het aantal inwoners moet groeien (Dorpspiegel 2011). (De dorpspiegel is in 2012 niet uitgevoerd.) Het gemiddelde rapportcijfer voor de leefomgeving in de gemeente Renkum, volgens de dorpspiegel 2011, is ruim voldoende, een 7,6.

Activiteiten:

Bestuurlijke overeenkomst Stadsregio
De ambities van de gemeente Renkum, verwoord in de nieuwe woonvisie zullen we inbrengen in de bestuurlijke overeenkomsten met de Stadsregio en provincie.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2013 wordt binnen de Stadsregio gewerkt aan de woningmarktmonitor en de planningslijsten. Aan de hand van dit gegeven worden eind 2013 begin 2014 nieuwe woningbouw afspraken opgesteld. Hiervoor wordt een nieuwe bestuurlijke overeenkomst opgesteld.

Leegstand
Naar aanleiding van de conclusies uit het leegstandsonderzoek zullen wij bepalen welke maatregelen passend zijn bij de gemeentelijk verantwoordelijkheden op het gebied van volkshuisvesting.
Jaar
Loopt tot 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De pilot “aanpak leegstand serviceflats” is afgerond. Het doel van deze pilot is het aanbod van serviceflats in onze gemeente beter af te stemmen op de woonwensen van onze inwoners. De onderzoeksresultaten worden onder andere gebruikt als een van de bouwstenen voor de actualisatie van onze Woonvisie. Daarnaast gebruikt de Stadsregio Arnhem-Nijmegen de resultaten voor een regioatelier. Tijdens dit regioatelier worden mogelijke oplossingen voor knelpunten uitgewerkt, samen met andere serviceflats uit de regio en enkele experts. De resultaten zijn gedeeld en besproken met de serviceflat binnen onze gemeente. Tevens wordt in 2013 gestart met een businesslab voor de appartementen problematiek in Doorwerth. Het organiseren van de businesslab moet uiteindelijk leiden tot een innovatieve aanpak van het appartementenprobleem. Het finale doel is om de leefbaarheid in het dorp te verbeteren.
Uitvoeren Woonvisie 2010-2014 en nieuwe Woonvisie
Wij zullen acties uit de woonvisie uitvoeren conform het uitvoeringsprogramma
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De woonvisie wordt op dit moment geactualiseerd zodat dit begin 2014 kan worden vastgesteld. In de woonvisie wordt ook weer een uitvoeringsprogramma opgenomen die de komende jaren moet worden uitgevoerd. De woonvisie wordt uitgewerkt aan de hand van de vijf thema's namelijk: Kwaliteitsscenario en herstructurering bestaande voorraad, Evenwichtige bevolkingsopbouw, Duurzaam en levensloopgeschikt, Wonen met zorg en Regie van de gemeente. In het uitvoeringsprogramma komen concrete acties te staan die wij samen met de externe partners willen uitvoeren om de beleidsdoelen van de thema's te kunnen bereiken. De bereikte resultaten van de afgelopen jaren is in de Evaluatie van de woonvisie weergegeven. De evaluatie is op 9 april tijdens de commissie leefomgeving besproken.
SVn Startersleningen
We blijven de uitvoering van SVn startersleningen voortzetten.
Jaar
Continu proces (tot max. budget)
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2013 zijn er tot nu toe 9 startersleningen aangevraagd en ook toegewezen. Momenteel is er nog voldoende budget beschikbaar. Om o.a. de startersleningen nog meer onder de aandacht te krijgen wordt er in september 2013 een woonbeurs georganiseerd onder de naam 'zes tinten groen'.
“Bewust Wonen”
Het project “Bewust Wonen” zullen we blijven voortzetten.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2013 is het project Bewust Wonen geëvalueerd. De evaluatie is door de gemeente gebruikt als officiële afsluiting van het project maar ook voor het borgen van het project bij het zorgloket en haar samenwerkende partners. De evaluatie is besproken met de samenwerkende partners. Aan de hand van de evaluatie en de bespreking is besloten dat het project moet worden doorgezet. Dit omdat het project leeft bij de inwoners van de gemeente. Daarvoor worden enkele actie uitgevoerd. Dit zal gebeuren eind 2013 begin 2014.
Vivare
Wij zullen de prestatieafspraken met de woningcorporatie Vivare uitvoeren en jaarlijks themakaarten vaststellen.
Jaar
2011 prestatieafspraken vastgesteld 2012 - 2014 themakaarten
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De themakaarten zijn in 2012 aangepast. De afspraken worden uitgewerkt, de samenwerking verloopt goed. De prestatie afspraken zullen in 2014 weer worden aangepast naar aanleiding van de nieuwe woonvisie. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de nieuwe rolverdeling tussen de gemeente en corporatie, meer de regierol bij de gemeente.

ISV-programma
Het beheren en coördineren van het ISV programma (Investing Stedelijke Vernieuwing).
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2013 is geen ISV budget ingezet. ISV-3 gelden moeten voor 2015 worden ingezet. Daarom worden in 2013 & 2014 concrete plannen gemaakt en uitgewerkt (o.a. centrum Renkum, Europaplein, Mozartlaan parkeren).

't Haeghendal
Realiseren van project 't Haeghendal (3B4).
Jaar
2011 en verder
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het project is gestart. Binnen dit project is CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) mogelijk.

C. Bestemmingsplannen

Doelstelling	Effectindicatoren
Realiseren van actuele bestemmingsplannen binnen de kaders van de Wro en de structuurvisie.	Bestemmingsplannen niet ouder dan tien jaar. Deze situatie is in 2013 bereikt

Voortgang	
In 2013 zijn de bestemmingsplannen voor Kievitsdel, Doorwerth, Renkum-Heelsum en Oosterbeek veegbestemmingsplan vastgesteld. Ook is gestart met het bestemmingsplan voor het terrein Jan Pieter Heije te Oosterbeek.	Bestemmingsplannen zijn niet ouder dan 10 jaar. De oude bestemmingsplannen voor de kernen zijn voor 1 juli 2013 herzien. Nu wordt de reguliere tienjaarlijkse herziening van bestemmingsplannen voortgezet.

Activiteiten:

Actualisering bestemmingsplannen
De actualisering van de bestemmingsplannen wordt voortgezet. Inmiddels zijn de volgende bestemmingsplannen aan u voorgelegd: <ul style="list-style-type: none"> • Heveadorp; • Munninghofflaan; • Hof van Lebret; • Oosterbeek Veegbestemmingsplan, waarin alle restgebieden in Oosterbeek zijn opgenomen; • Renkum-Heelsum; • Doorwerth; • Kievitsdel.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De actualisering van de bestemmingsplannen wordt voortgezet. De volgende bestemmingsplannen worden de komende jaren aan u voorgelegd: <ul style="list-style-type: none"> • Oosterbeek; • Veentjesbrug; • Klingelbeekseweg; • Jan Pieter Heije; • Wolfheze; • Buitengebied.

Funcities sportaccommodaties
Onderzoek naar verruiming van de funcities van sportaccommodaties ten behoeve van maatschappelijke voorzieningen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

Voortgang
Er is reeds gestart met beleidsontwikkeling. Tijdelijke beleidsregels zijn opgesteld in 2011. De sportnota is vastgesteld. Nu worden definitieve beleidsregels worden opgesteld en vervolgens zal dit beleid in de respectievelijke bestemmingsplannen worden opgenomen.

Winkelfunctie centrumlocaties
Onderzoek naar planologische belemmeringen ter versterking van de winkelfunctie in de Dorpsstraat te Renkum en andere centrumlocaties.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In het nieuwe bestemmingsplan Renkum-Heesum zijn de uitgangspunten van de Economische Visie vertaald in het bestemmingsplan, alsmede de uitkomsten van de Task Force Renkum.

Gebruiksmogelijkheden woningen
Onderzoek naar het creëren van meer gebruiksmogelijkheden voor inwoners van de eigen woning (bijvoorbeeld schone bedrijvigheid aan huis, mantelzorg en driegeratiebenutting).
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In de standaardregels van de gemeente zijn aan-huis-verbonden-beroepen reeds toegestaan. Aan-huis-verbonden-bedrijven zijn met een binnenplanse afwijking toegestaan evenals mantelzorg. Dit geldt ook voor het kunnen toestaan van drie-generatie-woningen. Bij de actualisatie van bestemmingsplannen (BP) zal dit in de BP's worden opgenomen, indien dit nog niet geregeld is in de bestaande BP's.

D. Grondexploitatie/ruimtelijke projecten

Doelstelling	Effectindicatoren
Uitvoering geven aan projecten die passen binnen de strategische en ruimtelijke visie.	Score KTO onderdeel “burger als wijkbewoner” minimaal gelijk aan score 2008 (6,5)
Voortgang	
We werken aan diverse ruimtelijke projecten die mede vormgeven aan de visies. Voor een overzicht verwijzen we u naar de paragraaf grondbeleid.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Projecten
Uitvoering geven aan projecten conform de planning in de projecten grondexploitatie.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Er is uitvoering gegeven aan projecten conform de planning in de projecten grondexploitatie. De huidige crisis noopt ook de gemeente Renkum nadrukkelijk haar in exploitatie gegeven grond te waarderen. De huidige risico's die de gemeente loopt zijn in beeld gebracht. Bij de begroting zal dit risico via de weerstandsreserve worden afgedekt.

Grondbeleid
Na vaststelling van het strategisch beleidskader onderzoeken of dit aanleiding geeft om de nota Grondbeleid te herzien.
Jaar
2012-2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Op dit moment is het (nog) niet nodig om de nota grondbeleid te herzien, c.q. het grondbeleid van de gemeente te heroverwegen. Er wordt gewerkt aan een Uitvoeringsprogramma van de Ruimtelijke Structuurvisie. Na de uitwerking van dit programma zal bekeken worden of aanpassingen van het grondbeleid nodig zijn

Sanering GAWAR-terrein Oosterbeek

Zomer 2012 is de sanering van het voormalige gasfabrieksterrein aan de Benedendorpsweg te Oosterbeek uitgevoerd. De provincie betaalt mee aan deze sanering, conform het convenant uit 2005. De sanering is uitgevoerd op basis van het saneringsplan.

In tuinen van enkele huizen die aan het terrein grenzen is eveneens verontreinigde grond geconstateerd. In overleg met de bewoners en de provincie zijn ook deze tuinen gesaneerd. Hiervoor is door de provincie een aanvullend subsidieverzoek goedgekeurd. Na de sanering is de verharding op het GAWAR-terrein weer teruggebracht en beplanting gezet zodat het terrein een nette en groene uitstraling krijgt. I.v.m. lange koude periode is de afronding hiervan april/mei 2013.

Het terrein is 8 feb. 2013 feestelijk geopend. Op dit moment vindt de financiële afwikkeling plaats en de evaluatie van de grondsanering wordt afgestemd met het bevoegd gezag (provincie). De grondwatermonitoring loopt nog enige jaren door.

E. Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving

Doelstelling	Effectindicatoren
Het behoud van de ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente door middel van het reguleren van de activiteiten van burgers en bedrijven binnen het gemeentelijke grondgebied.	Score KTO onderdeel "burger als onderdaan" minimaal gelijk aan score 2008 (6,2)

Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:**Vergunningverlening en handhaving**

Burgers en bedrijven binnen de wettelijke termijnen voorzien van een passende vergunning, die recht doet aan alle belangen en wet- en regelgeving. Toezicht op naleving vergunning en handhaving toepassen waar nodig. In ontheffingsvoorstellen wordt aangegeven waartoe overleg met belanghebbenden geleid heeft.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

De afgelopen twee jaar is aandacht gegeven aan het inzetten van mediationvaardigheden om geschillen waar mogelijk op alternatieve wijze te beslechten. Er is een werkgroep samengesteld met als doel om tot een voorstel te komen hoe we dit in 2013 in de organisatie in kunnen bedden. Dit heeft geresulteerd in een extra stap in de procedureregeling inzake het afhandelen van bezwaarschriften. Deze stap houdt in dat we in alle gevallen bekijken of in plaats van de formele procedure een oplossing in overleg met betrokkenen mogelijk is.

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Onderzoek doen naar de wenselijkheid om de huidige Welstandscommissie en de Monumentencommissie te vervangen door een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Jaar

2012

Budget

In maart 2013 heeft de raad besloten de Welstandscommissie en Monumentencommissie samen te voegen tot één Commissie ruimtelijke kwaliteit.

Welstandsnota

Actualisatie welstandsnota.

Jaar

2011

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

De geactualiseerde Welstandsnota 2013 is in maart 2013 door de raad vastgesteld. Nu de geactualiseerde welstandsnota is vastgesteld zal deze in 2013 worden gedigitaliseerd en zodoende digitaal raadpleegbaar worden op de gemeentelijke website.

Bouw- en woningtoezicht

Onderzoek doen naar de benodigde basisformatie voor het bouw- en woningtoezicht.

Jaar

2011-2012

Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2012 hebben twee stagiaires van de HAN een afstudeeropdracht uitgevoerd waarbij zij zich hebben gericht op het maken van een kostenonderbouwing van omgevingsvergunningen. Daarnaast hebben zij aanbevelingen gedaan om een berekeningssystematiek voor de leges voor te stellen waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen in inkomsten van grote en kleine plannen en 'goede' en 'slechte' jaren. Echter, door de afname van het aantal (met name grote) plannen is het evenwicht tussen de grote en kleine plannen, en daarmee ook het evenwicht tussen de legesinkomsten en de kosten weggefallen. Op basis van deze laatste inzichten kunnen de aanbevelingen uit het onderzoek niet worden opgevolgd. Voorlopig zetten we op basis van behoefte capaciteit in.
Invoering Wabo
Uitvoering geven aan de invoering van de Wabo. De Wabo is per 1 oktober 2010 ingevoerd en vraagt in 2011 verdere verfijning van het proces.
Jaar
Invoering 2010 – 2011, vervolgens continu proces.
Budget / uren
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2011 is niet gebleken dat het vergunningsvrij bouwen heeft geleid tot een verhoogde inzet op het toezicht bouwen.
Evenementen
Coördineren evenementen in de dorpen, onderling en qua inzet politie, brandweer en toezicht
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Vergunningen
Afhandelen aanvragen op grond van APV en bijzondere wetten. Tevens toezicht hierop houden en zo nodig handhaven.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Ombuiging 14. Afschaffen bomenverordening
Wij willen de kwaliteit van de leefomgeving behouden en waar mogelijk verbeteren. Een van de instrumenten die wij daarvoor inzetten is de bomenverordening. In deze verordening zijn regels vastgelegd over de bomenkap. De veronderstelling die achter deze bomenverordening ligt, is dat hiermee overmatig bomenkap door onze burgers wordt voorkomen. Wij denken echter dat veel van onze burgers juist in onze gemeente (zijn gaan) wonen omdat zij het groene karakter waarderen. Daarnaast constateren wij dat veel bomen eigendom zijn van de gemeente zelf. Voor deze bomen blijft de keuze van al dan niet kappen, ongeacht het bestaan van een bomenverordening, de verantwoordelijkheid van de gemeente. Bij deze keuze zullen wij blijven uitgaan van bestaande kaders als het groenstructuurplan. Wij vinden het dan ook verantwoord om de bomenverordening af te schaffen en de verantwoordelijkheid voor het al dan niet kappen van bomen bij de eigenaar te laten. Met deze ombuiging verwachten wij een besparing op personeel- en administratieve kosten te kunnen realiseren van € 75.000. Een uitgewerkt voorstel tot afschaffing van de bomenverordening is u in oktober 2012 voorgelegd. Na vaststelling wordt de afschaffing in 2013 geëffectueerd.
Jaar
2012 en verder
Budget
Besparing in 2014: € 30.000 en vanaf 2015: € 75.000
Voortgang
De afschaffing van de Bomenverordening zal worden geëffectueerd na vaststelling van de lijst met monumentale bomen en na aanpassing van de APV, waarin kapbepalingen voor de monumentale bomen en overige kapbepalingen worden opgenomen. In 2013 wordt gewerkt aan het samenstellen van de lijst met monumentale bomen. De definitieve lijst met monumentale bomen zal voor vaststelling ter inzage worden aangeboden aan de raad. Vervolgens wordt de aanpassing van de APV geagendeerd voor de raadsvergadering. De besluitvorming vraagt meer tijd dan verwacht waardoor afschaffing van de bomenverordening niet eerder dan in 2014 wordt geëffectueerd.
Regionale uitvoeringsdienst
De afgelopen jaren is gewerkt aan de ontwikkeling/oprichting van een regionale uitvoeringsdienst op MRA niveau. De naam van de Regionale UitvoeringsDienst is: ODRA (OmgevingsDienst Regio Arnhem). De ODRA is op 1 april 2013 officieel gestart. Twee van onze medewerkers, 1,44 fte, zijn overgegaan naar de ODRA.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Gebiedsvisies					
Lasten	340	340	338	337	337
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-340	-340	-338	-337	-337
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-340	-340	-338	-337	-337
Volkshuisvesting					
Lasten	467	363	197	197	197
Baten	236	166	0	0	0
Saldo	-232	-198	-197	-197	-197
Mutatie Reserve	40	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-192	-198	-197	-197	-197
Bestemmingsplannen					
Lasten	527	503	491	439	419
Baten	21	21	21	21	21
Saldo	-506	-482	-470	-418	-398
Mutatie Reserve	73	44	34	-17	-37
Saldo na mutatie reserve	-433	-438	-436	-435	-435
Grondexploitatie/ruimtelijke projecten					
Lasten	5.023	4.614	1.194	111	110
Baten	4.896	4.501	1.082	0	0
Saldo	-127	-113	-112	-111	-110
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-127	-113	-112	-111	-110
Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving					
Lasten	1.344	1.293	1.287	1.281	1.281
Baten	305	476	476	476	476
Saldo	-1.039	-817	-810	-805	-804
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-1.039	-817	-810	-805	-804
Resultaat programma voor bestemming	-2.243	-1.949	-1.927	-1.867	-1.847
Mutaties reserves	113	44	34	-17	-37
Resultaat na bestemming	-2.130	-1.906	-1.894	-1.884	-1.883

Programma 04 Milieu, natuur & duurzaamheid

Visie

Het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving van de gemeente Renkum. Onder leefomgeving wordt in dit kader verstaan: landschap en groen, de woonomgeving en duurzaamheid en milieu.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Milieu en duurzaamheid
- B. Bos-, landschaps- en natuurbescherming
- C. Plantsoenen en parken
- D. Riolering en water
- E. Afvalverwijdering en -verwerking
- F. Milieuhandhaving
- G. Natuur- en Milieueducatie

A. Milieu en duurzaamheid

Doelstelling A1	Effectindicatoren
Beschermen van de kwaliteit van water, bodem en lucht binnen de gemeente Renkum.	Voldoen aan de wettelijke normen zoals vastgelegd in de wet Milieubeheer.

Voortgang	
Continu proces.	Voldoen aan de wettelijke taken.

Activiteiten:

Uitvoering geven aan de milieunota.
De milieunota die recent is opgesteld heeft een looptijd tot en met 2016.
Jaar
2013-2016
Budget
De jaarlijkse uitvoeringskosten op basis van de nieuwe nota worden jaarlijks uitgewerkt in de begroting.
Voortgang
Deels jaarlijks terugkerend.

Doelstelling A2	Effectindicatoren
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van externe veiligheid. • Het zodanig beleggen van externe veiligheid in de organisatie dat de uitvoering van externe veiligheidstaken voldoende wordt geborgd. 	<ul style="list-style-type: none"> • In ieder bestemmingsplan is een risicoafweging met betrekking tot externe veiligheid opgenomen. • De gemeente beschikt over een actuele risicokaart. • De gemeente beschikt over een compleet overzicht van de gemeentelijke externe veiligheidstaken met daarbij een overzicht van de wijze van uitvoering van deze taken.

Voortgang	
Het zorgen voor een veilige / goede leefomgeving is een continu proces.	Voldoen aan de wettelijke taken.

Activiteiten:

Externe veiligheid
Opstellen van een overzicht van alle gemeentelijke externe veiligheidstaken en tevens zorgen voor een goede afstemming met de ODRA over wie / hoe deze taken worden uitgevoerd, inclusief het bijhouden van de risicokaart.
Jaar
2014

Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
De taken in het kader van de Wet milieubeheer zijn per 1 april 2013 ondergebracht bij de ODRA. Over de taken op het gebied van externe veiligheid en het beheer van de risicokaart zullen uiterlijk in 2014 nadere afspraken worden gemaakt.

Doelstelling A3	Effectindicatoren
Het behouden van een goede geluidskwaliteit in de leefomgeving en het benutten van kansen om deze kwaliteit te verbeteren.	<ul style="list-style-type: none"> Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling is het geluidsbeleidsplan toegepast met als doel geluidshindersituaties te verminderen of te voorkomen. Bij iedere herziening / renovatie van infrastructuur is het geluidsaspect betrokken. 90% van de geluidsklachten is op adequate wijze afgehandeld. De gemeente beschikt over een actueel geluidsbeleidsplan.

Voortgang	
Het zorgen voor een veilige / goede leefomgeving is een continu proces.	Voldoen aan de wettelijke taken en behouden van een goede geluidskwaliteit.

Activiteiten:

Geluidbeleidsplan
In 2014 wordt onderzocht of het noodzakelijk is om het geluidbeleidsplan te actualiseren.
Jaar
Tot 2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Indien nodig, in 2014 starten met het actualiseren van dit geluidbeleidsplan.

Geluidklachten
Zorgen voor een adequate afhandeling van geluidsklachten (door de ODRA).
Jaar
Tot 2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
In 2013 (in samenwerking met de ODRA) bekijken of geluidsklachten gemeld kunnen worden in het systeem s@men.

Doelstelling A4	Effectindicatoren
Uitvoeren van wettelijke taken en het inrichten van een gronddepot voor grond uit eigen werken.	<ul style="list-style-type: none"> In de gemeente is een gemeentelijk gronddepot. De grondwatersanering van de Zuiderbeekweg en van het GAWAR terrein wordt conform de afspraken met de provincie uitgevoerd. 100% van de ingekomen bodemonderzoeken wordt binnen een termijn van zes weken beoordeeld.

Voortgang	
Het zorgen voor een veilige / goede leefomgeving is een continu proces.	Voldoen aan de wettelijke taken en behouden van een goede bodemkwaliteit.

Activiteiten:

Bodemkwaliteitskaart
Onderzoeken of het mogelijk is om de vernieuwde bodemkwaliteitskaart door de raad te laten vaststellen.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang

In MRA verband wordt een project voor het verbeteren/vereenvoudigen van de toepasbaarheid van de Bodemkwaliteitskaart MRA uitgevoerd. Het doel van dit project is om een nieuwe kaart te maken waarop de vastgestelde (statistische) parameters van de stoffen die in de bodemkwaliteitskaart zijn vastgesteld en de genoemde gehalten in de overzichtstabel bodemkwaliteit MRA 2.0, zijn omgerekend naar standaardbodemwaarden. Hierdoor hoeven er minder omrekenwerkzaamheden plaats te vinden als een bodemonderzoek, partijkeuring of evaluatierapport van een sanering vergeleken of getoetst moet worden aan de bodemkwaliteitskaart of de overzichtstabel.

Bij vaststelling van deze nieuwe kaart door onze raad worden “vrije” grondstromen tussen gemeenten/binnen de gemeente mogelijk. Hierdoor wordt het uitvoeren van (gemeentelijke) projecten goedkoper omdat er niet steeds een partijkeuring nodig is. Bovendien staat ook in de huidige Nota bodembeheer dat op 1 juli 2013 de huidige kaart moet worden geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk moet worden vastgesteld.

Doelstelling A5	Effectindicatoren
Behouden van de luchtkwaliteit binnen de gemeente en er op toezien dat de blootstelling aan zwaveldi-oxiden, stikstofoxiden en fijnstof voor de gevoelige functies tenminste gelijk blijft.	<ul style="list-style-type: none"> • De door de gemeente aangeschafte voertuigen rijden zoveel mogelijk elektrisch of op groen gas. • 100% van de gemeentelijke personenvoertuigen heeft een A-label. • 100% van de door de gemeente aan te schaffen dieselloortuigen hebben en Euro5 of Euro6 motor. • 90% van de geurklachten is op een adequate manier afgehandeld. • In de gemeente zijn tenminste 10 oplaadlocaties voor elektrische auto's.

Voortgang	
Het zorgen voor een veilige / goede leefomgeving is een continu proces.	Voldoen aan de wettelijke taken en behouden van tenminste dezelfde luchtkwaliteit.

Activiteiten:

Oplaadlocaties elektrische auto's
Opstellen van beleid ten aanzien van oplaadpunten voor elektrische auto's.
Jaar
Tot 2014
Budget
PM
Voortgang
Opstellen van beleidsregels (in 2013) om de plaatsing van zes oplaadpunten mogelijk te maken. De Stadsregio is op dit moment bezig met het verlenen van een concessie voor het plaatsen van oplaadpunten. Bekijken of de gemeente hier aan meedoet.

Geurklachten
Zorgen voor een adequate afhandeling van geurklachten (door de ODRA).
Jaar
Tot 2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
In 2013 (in samenwerking met de ODRA) bekijken of geurklachten gemeld kunnen worden in het systeem s@men.

Doelstelling A6	Effectindicatoren
Duurzaamheid is een leidend begrip voor het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan, alsmede voor inwoners, bedrijven en instellingen.	<ul style="list-style-type: none"> • De tweejaarlijks terugkerende duurzaamheidsmarkt of MVO activiteit. • Vanaf september 2013 verschijnt de tweemaandelijks duurzameheidsbijdrage in de Hoog en Laag. • Alle evenementen in de gemeente zijn vanaf 2016 CO₂ neutraal. • 100% van de gemeentelijke inkopen zijn in 2016 duurzaam, m.u.v. langlopende (niet-duurzame) contracten die al voor april 2013 zijn afgelopen met een looptijd tot na 2016.

	<ul style="list-style-type: none"> • Alle teams binnen de gemeente hebben in 2014 een duurzaamheidsambassadeur. • De resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een repair café zijn bekend. • De gemeente heeft nog steeds de Fair Trade status. • Het aantal afgeschafte gemeentelijke regelingen die duurzame initiatieven belemmeren.
--	--

Voortgang	
Het bewustmaken van medewerkers, inwoners, bedrijven en instellingen m.b.t. duurzaamheid is een continu proces.	Nog nader te bepalen.

Activiteiten:

Kennis van duurzaamheid
De kennis over duurzaamheid onder inwoners, bedrijven en instellingen actief verbreden door kennisoverdracht, publicaties en het attent maken op mogelijke maatregelen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Vanaf 2013 de kennis van duurzaamheid onder inwoners, bedrijven en instellingen vergroten door: <ul style="list-style-type: none"> • het organiseren van een duurzaamheidsmarkt; • het publiceren van artikelen over een duurzaam persoon, vereniging of ondernemer in de Hoog en Laag; • door middel van activiteiten aandacht vestigen op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Duurzaamheidsmaatregelen intern
Het toepassen van de duurzaamheidsmaatregelen in de eigen organisatie is een doorlopend aandachtspunt.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Aanstellen duurzaamheidsambassadeurs in de gemeentelijke organisatie eind 2013. Duurzaamheidsambassadeurs houden naast of binnen hun reguliere werkzaamheden duurzaamheidsapsecten (waaronder duurzaam inkopen) in hun team in de gaten.

Evenementen
Onderzoeken welke aspecten een rol spelen bij het CO ₂ neutraal organiseren van evenementen.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek gaan we in gesprek met organisatoren van evenementen met als doel het terugdringen van de CO ₂ uitstoot.

Doelstelling A7	Effectindicatoren
Het terugdringen van lighthinder en het energiegebruik van de openbare verlichting.	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in de mogelijkheden om het duister en de donkere omgeving (binnen- en buitengebied) te beschermen. • Alle oude armaturen die zijn vervangen, zijn vervangen door energiezuinige (LED) armaturen. • De gemeente beschikt over een actuele nieuwe nota 'Renkums licht doorgelicht' in 2015. • 90% van de lichtklachten, m.b.t. inrichtingen, is op een adequate manier afgehandeld.

Voortgang	
Het zorgen voor een veilige / goede leefomgeving is een continu proces.	Behouden van een veilige / goede lichtkwaliteit.

Activiteiten:

Energie Service Company (ESCO)
Onderzoeken mogelijkheid om met behulp van een ESCO de openbare verlichting te verduurzamen.
Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Haalbaarheidsonderzoek / businesscase om de gehele openbare verlichting om te zetten in een duurzaam systeem. Dit wordt onder gebracht bij KliKER (KlimaKommunen in der Euregio Rhein Waal).

Klachten met betrekking tot lichthinder
Zorgen voor een adequate afhandeling van klachten met betrekking tot lichthinder vanwege inrichtingen (door de ODRA).
Jaar
Tot 2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
In 2013 (in samenwerking met de ODRA) bekijken of klachten met betrekking tot lichthinder van inrichtingen gemeld kunnen worden in het systeem s@men.

Openbare verlichting
Op basis van de beleidsnota 'Renkums licht doorgelicht' ieder jaar ca. 200 verouderde lichtpunten vervangen en onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting.
Jaar
2014-2015
Budget
PM
Voortgang
Per jaar wordt een deel van de openbare verlichting vervangen voor nieuwe energiezuinige verlichting. Voorbereiding voor vervanging is gestart. De beleidsnota 'Renkums licht doorgelicht 2006 – 2015' wordt geactualiseerd en ter besluitvorming voorgelegd. Wij onderzoeken de mogelijkheid voor de vorming van een voorziening voor lichtmasten en armaturen. Dit gebeurt op basis van het beheersplan. In 2014 zullen wij voorstellen aan u voorleggen.

Actualiseren bestemmingsplan buitengebied
Uitvoeren onderzoek naar de mogelijkheden om, indien gewenst, het duister en het donkere landschap door middel van bestemmingsplannen te beschermen.
Jaar
2014-2015
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Meenemen onderzoek in de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Dit bestemmingsplan wordt in 2014-2015 herzien.

Doelstelling A8	Effectindicatoren
Op termijn (in 2040) een klimaatneutrale gemeente zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente beschikt over een complete CO₂ footprint van de gemeente en de gemeentelijke organisatie eind 2013. • De directe CO₂ productie van de gemeentelijke organisatie is in 2016 met 25% verminderd. • De gemeente beschikt in 2014 over een roadmap voor het bereiken van een CO₂ neutrale gemeente in 2040. • De gemeente faciliteert EMT ontwikkelingen. • De gemeente heeft deelgenomen aan een collectieve inkoopactie voor zonnepanelen. • De resultaten van het onderzoek naar de kosten / baten van zonnepanelen op maatschappelijk vastgoed zijn bekend.

	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een pilotwijk voor het uitproberen van energiebesparende maatregelen. • Tenminste 700 woningeigenaren hebben gebruik gemaakt van het provinciale subsidieprogramma voor woningisolatie. • De resultaten van het onderzoek naar het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed zijn bekend. • Het aantal lokale initiatieven om te komen tot coöperatieve verenigingen voor de productie van groene energie dat door de gemeente wordt ondersteund. • Het aantal leningen dat door de gemeente is verstrekt aan instellingen. • Het aantal uitgevoerde duurzame maatregelen bij het Dorenweerd College.
--	---

Voortgang	
Het streven naar het verminderen van de gemeentelijke CO ₂ footprint en het zijn van klimaatneutrale gemeente is een continu proces (tot 2040).	Nog nader te bepalen.

Activiteiten:

CO₂-footprint
Vaststellen van de grootte van de CO ₂ footprint van de gemeentelijke organisatie en het doen van voorstellen om tot reductie te komen.
Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Vanuit het KliKER (KlimaKommunen in der Euregio Rhein-Waal; grensoverschrijdend project waarbij 11 Nederlandse en Duitse gemeenten in de Euregio Rijn-Waal samenwerken om de Europese klimaatdoelstellingen te halen) is de eerste CO ₂ footprint voor de gemeente opgesteld. Aan de hand van deze resultaten werken aan een plan voor CO ₂ reductie, waarbij ook de resultaten van een aan te wijzen pilotwijk worden betrokken. Verder is in 2013 het Groene Akkoord ondertekend, waarin het verduurzamen van de gebouwde omgeving (met behulp van de GPR methodiek) belangrijk. De GPR methodiek zal eind 2013 verder in de gemeentelijke organisatie worden uitgezet.

Warmte isolatie programma
De provincie heeft besloten een derde tranche van de isolatieregeling uit te voeren. De regeling verschilt van de eerdere tranches met betrekking de volgende punten: het toevoegen van de aanbrengh van dubbel glas, het toepassen van een burenbonus en het buiten beschouwing laten van de WOZ waarde van € 350.000 (waardoor burgers met grote woningen die veel energie verbruiken in aanmerking komen voor de subsidieregeling).
Jaar
2013
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
Er is bij de provincie een subsidieaanvraag ter hoogte van € 207.832 ingediend.

Zonnepanelen
Deelnemen aan de collectieve inkoopactie voor zonnepanelen.
Jaar
2013
Budget
Binnen bestaand budget.
Voortgang
In stadsregioverband deelgenomen aan een collectieve inkoopactie voor zonnepanelen, waardoor de inwoners van Renkum goedkoper zonnepanelen kunnen aanschaffen. Een informatieavond hierover heeft plaatsgevonden.

Revolving fund
Aan de raad voorstellen om een budget van € 500.000 ter beschikking te stellen voor het oprichten van een revolving fund om leningen te verstrekken aan maatschappelijke instellingen om energiebesparende en energieopwekkende maatregelen te treffen.

Jaar
2013-2014
Budget
PM
Voortgang
Wij willen een revolving fund instellen om leningen te verstrekken aan maatschappelijke instellingen om energiebesparende en energieopwekkende maatregelen te kunnen nemen. Met € 500.000 kunnen ten minste 10 leningen worden verstrekt van maximaal € 50.000 aan scholen en andere maatschappelijke organisaties. Doel van de lening zal zijn het nemen van extra maatregelen om het gebouw duurzamer te maken. De lening moet worden terugbetaald uit de minder kosten aan energie die de organisatie betaalt. Omdat de tijd waarin de verstrekte leningen zullen zijn terugbetaald afhankelijk is van het energierendement zal de terugverdientijd 10- 20 jaar kunnen zijn (dit moet nog nader onderzocht en is afhankelijk van de genomen maatregel). Hoewel 'revolving' is de termijn zolang dat we dit niet zo willen noemen. We zullen hiervoor een verordening vaststellen. En deze duurzaamheidslening bekendmaken bij de maatschappelijke organisaties.

Duurzaamheidslening
Aan het Dorenweerd College een duurzaamheidslening van € 50.000 beschikbaar stellen voor de nieuwbouw van klaslokalen.
Jaar
2013
Budget
Reserve.
Voortgang
Het verstrekken van deze lening vloeit voort uit het raadsbesluit van 30 januari 2013.

B. Bos-, landschaps- en natuurbescherming

Doelstelling	Effectindicatoren
Gemeente Renkum biedt de mogelijkheid in een natuurlijke omgeving te ontspannen en te verblijven. De aanwezige waarden van flora en fauna in de gemeente beschermen en waar nodig ontwikkelen.	<ul style="list-style-type: none"> Score KTO "burger als wijkbewoner" m.b.t. groenvoorzieningen minimaal 5,5 (2008: 6,2) Aantal beschermde soorten blijft gelijk.
Voortgang	
De hieronder uitgevoerde activiteiten hebben en zullen bijdragen aan het behalen van de doelstelling.	<ul style="list-style-type: none"> In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Uitvoering Landschapontwikkelingsplan (LOP)
Aan het Landschapontwikkelingsplan wordt verder uitvoering gegeven.
Jaar
Tot 2015
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wij voeren het Landschapontwikkelingsplan verder uit conform jaarlijks te evalueren en actualiseren jaarplan. Bijstellingen op basis van actuele ruimtelijke en/of financiële inzichten kunnen daarbij noodzakelijk zijn. Een gedetailleerde verantwoording van de projecten vindt plaats in de jaarlijkse evaluatie van het LOP. In 2015 is het huidige LOP tien jaar oud en is een actualisatie aan te bevelen. Een combinatie met de actualisatie van de Watervisie en incorporatie van thema's als duurzaamheid, toerisme, recreatie en biodiversiteit zijn voor de hand liggende kansrijke mogelijkheden.

Ombuiging 11. Overdragen grootschaliger bos en landschap
Wij willen onze inwoners en recreanten de mogelijkheid bieden te ontspannen en te verblijven in een natuurlijke omgeving. De aanwezige waarden met betrekking tot flora en fauna willen wij beschermen en waar nodig ontwikkelen. Wij zijn van mening dat andere landschapsbeheerders dit op een kostenefficiëntere wijze kunnen realiseren dan wij. Het beheer van bossen is immers geen kerntaak van de gemeente, terwijl dit bij deze partners wel het geval is. De uiteindelijke financiële consequenties zijn vanzelfsprekend ook het gevolg van de onderhandelingen met geïnteresseerden voor overname. Onze bossen zijn goed onderhouden en regelmatig voorzien van nieuwe aanplant. Hierdoor zijn in de toekomst goede houtopbrengsten te realiseren. Dit zal worden meegenomen in de op te stellen beheersovereenkomsten. Vooralsnog verwachten wij vanaf 2015 een besparing van € 68.000 op personeelskosten te kunnen realiseren.
Jaar
2013 ev

Budget
Besparing vanaf 2015: € 68.000
Voortgang
In 2013 is gestart met het onderzoek naar gegadigden voor mogelijke overdracht van het gemeentelijk bosbezit. Daarbij zijn voorwaarden opgesteld (o.a. voor onze inwoners) die van belang zijn bij een mogelijke overdracht. Op grond van de resultaten van de voorverkenning bij gegadigden, wordt de raad in het 1 ^e kwartaal van 2014 een integraal voorstel voorgelegd. Hierbij worden de keuzes afstoten of handhaven met bezuiniging op de bedrijfsvoering voorgelegd.
Ombuiging 24. Heroverwegen LOP (amendement ombuiging)
Heroverwegen van de ambities van het LOP alsmede van de projecten die binnen het LOP worden uitgevoerd. Door herprioritering van projecten, de uitvoering dusdanig te sturen dat de ambities zoveel mogelijk worden bereikt. Het huidige LOP loopt tot en met 2015. Er zijn wel projecten in uitvoering die langer doorlopen. Wij stellen voor om door herprioritering en fasering van projecten de uitvoering dusdanig te sturen, dat de ambities zoveel mogelijk worden bereikt met een lager budget. Uitgangspunt is een halvering van het budget en gedeeltelijke vrijval van de reserve LOP.
Jaar
2013-2015 (vanaf 2015 actualisatie LOP)
Budget
Om de bijgestelde ambitie te bereiken is € 35.000 per jaar nodig vanaf 2013 (in relatie tot de huidige € 70.000 per jaar). Besparing is dan € 35.000 met ingang van 2013. Van de reserve LOP (verwachte stand per 31-12-2012 € 85.000) is in 2012 € 50.000 vrijvallen.
Voortgang
Ombuiging gerealiseerd.
Stimulering vrijwillig landschapsonderhoud
Steeds meer vrijwilligers zijn actief in het landschapsonderhoud. Structureel (wilgen knotten, akkerranden, onderhoud landgoederen) en incidenteel (natuurwerkdag) zijn veel vrijwilligers(-organisaties) actief. Vanaf 2013 willen we daar meer aandacht aan besteden, als onderdeel van de uitwerking van het Landschapsonwikkelingsplan.
Jaar
2013-2015
Budget
Binnen budget
Voortgang
Actie loopt

C. Plantsoenen en parken

Doelstelling	Effectindicatoren
Renkum is een mooie groene gemeente en wordt hierom alom geprezen. We zetten ons in voor het behoud van deze kwalitatief hoogwaardige woon- en werkomgeving o.a. door het goed onderhouden van de gemeentelijke parken en plantsoenen.	<ul style="list-style-type: none"> Gemiddeld onderhoudsniveau: lager dan sober; CROW-niveau C Aantal klachten meldesk: 244 (2009), na vier jaar maximaal 30 % stijging (bij gelijkblijvende taakstellingen) Cijfer klanttevredenheidsonderzoek: 6.2 (2008). Dit mag niet dalen beneden 5.5 (bij gelijkblijvende taakstellingen)
Voortgang	
Uitvloeisel van bovengenoemde doelstelling is in 2011 tot uiting gekomen door de vaststelling van het Groenbeheersplan. Uitvoeringsplannen groenbeheer De geactualiseerde Beleidsnota Groenbeheer is opgesteld en begin 2013 vastgesteld voor de periode 2013-2014. In 2014 wordt een Actualisatienota Groenbeheer 2015-2017 aan u voorgelegd. Dit is een evaluatie van de vastgestelde nota 2013-2014, waarin de resultaten van onderhoudsniveau “accent” en de verkoop van snippergroen worden geëvalueerd.	Het onderhoudsniveau is vastgesteld op beeldkwaliteit “sober met accenten”. In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Groenstructuurplan
Projecten uit het Groenstructuurplan, die worden voorbereid en uitgevoerd zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Renovatie plantsoenen • Herstel groenstructuur • Vervangen van straat- en laanbomen
Jaar
Continu
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De uitvoering van het Groenstructuurplan is een continu proces. Een deel van de opgenomen projecten is in de periode 2012 – 2013 voorbereid en uitgevoerd. Het betreft o.a. <ul style="list-style-type: none"> • Renovatie plantsoenen • Herstel groenstructuur • Renovatie straat- en laanbomen.
Begraafplaatsen
<ul style="list-style-type: none"> • Het op een piëteitsvolle wijze gelegenheid geven tot het begraven van overledenen en bewaren van urnen op een algemene begraafplaats. • Het onderhouden van begraafplaatsen, afgestemd op het vastgestelde onderhoudsniveau.
Jaar
Continu
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De begraafplaatsen worden onderhouden op het vastgestelde onderhoudsniveau “Accent”.
Uitvoering Groenbeheersplan
Er wordt uitvoering geven aan het vastgestelde Groenbeheersplan.
Jaar
2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Naast het uitvoeren van het reguliere onderhoud zijn ook in het Groenbeheersplan projecten opgenomen. Een aantal projecten is opgestart en lopen door in 2014. Voorbeelden zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Project snippergroen. Doel van dit project is inkomsten te genereren waarmee de “omvorming en renovatie” van het gemeentelijk groen wordt gedekt. Gelijktijdig wordt ingezet op het herstel van de gemeentelijke eigendomsgrenzen. Indien de illegaal in gebruik genomen percelen niet behoren tot zgn. structureel groen, er geen planologische / verkeerstechnische belemmeringen en belemmeringen van privaatrechtelijke aard zijn, worden ze samen met de in het kader van het project al aangewezen percelen en de nu verhuurde percelen “tuingrond” afgestoten. • Herstelplan op detailniveau Park Hartenstein Oosterbeek • Plan van aanpak bestrijding Japanse Duizendknoop.
Kappen en herplantplicht
We zullen het beleid betreffende kappen en herplantplicht, zoals vastgelegd in de bomenverordening onderzoeken.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Zie hiervoor ombuiging 14, onderdeel milieuhandhaving.

Ombuiging 12. Openb. groen: meer mobiliseren bewoners	
<p>In de raadsvergadering van september 2011 lag het groenbeleidsplan ter besluitvorming voor. Bij de behandeling van dit voorstel heeft u door middel van een amendement het alternatief "beeldkwaliteit accent" als gewenst onderhoudsniveau vastgesteld. Bij dit scenario was sprake van een jaarlijks tekort van € 120.000 dat structureel gedekt zou kunnen worden uit een andere manier van werken, efficiënter beheer door extra omvormingen en de mééropbrengst van de intensivering van de verkoop van snippergroen. Verder hebt u de opdracht gegeven te onderzoeken hoe bewoners te betrekken bij het onderhoud van de openbare ruimte. Op dit moment loopt binnen een aantal wijken een pilot en de resultaten zijn positief. De burgers die wij over dit onderwerp hebben gesproken in het ombuigingstraject staan eveneens positief tegenover het betrekken van bewoners bij het onderhoud van hun wijk. Belangrijke randvoorwaarde lijkt wel te zijn dat ook de zeggenschap bij de wijkbewoners komt te liggen. De wijkbewoners krijgen daar waar mogelijk de verantwoordelijkheid voor de inrichting en het onderhoud van het groen in hun wijk. De gemeente ondersteunt (binnen randvoorwaarden) met kennis en door het beschikbaar stellen van materialen en controleren wij of een minimaal onderhoudsniveau wordt gerealiseerd. Belangrijk neveneffect van deze werkwijze is dat de sociale cohesie in de wijk wordt bevorderd. Deze werkwijze past in het bredere beeld van het mobiliseren van burgers. Wij zien hier een overlap met de inzet van wijkteams zoals ook in de voorstellen 2 en 4 naar voren komt. Wij zien deze ombuiging niet als besparingsmogelijkheid, maar als mogelijkheid om tot het door u vastgestelde "beeldkwaliteit accent" te komen. Waar mogelijk kunnen extra accenten worden gecreëerd ten opzichte van de reguliere beeldkwaliteit van het groen in de wijk.</p> <p>Er zijn op dit moment pilots om bewoners te betrekken bij en het onderhoud van groen. Dit zijn o.a. park Bato's wijk en Hartenstein Oosterbeek als ook de bewonersvereniging Doornenkamp Heelsum welke meewerkt in een deel van de groenvoorziening in de wijk. Ook zijn er contacten gelegd met de bewonersvereniging Kievitsdel Doorwerth om te komen tot een participatieproject.</p> <p>De groep vrijwilligers die sinds het voorjaar van 2012 meehelpt met het onderhoud van park Bato's Wijk is zeer enthousiast. De vrijwilligers vervullen werkzaamheden die bijdragen aan het behalen van het vastgestelde niveau 'Accent'. Echter, het is een voorzichtig begin. Het niveau 'Accent' wordt nog niet gehaald. Enerzijds doordat het gemeentelijke deel van het beheer nog niet optimaal is, anderzijds omdat de hoeveelheid werk die door vrijwilligers wordt verzet niet opweegt tegen de totale hoeveelheid werk die nodig is om het vastgestelde niveau te behalen. Het blijft immers vrijwilligerswerk. Daarnaast is de ureninzet van eigen dienst voor begeleiding van de vrijwilligers hoger dan de ureninzet voor aansturing van een aannemer als Permar.</p>	
Jaar	
2013 e.v.	
Budget	
Bestaand budget	
Voortgang	
<ul style="list-style-type: none"> In 2013 is, in samenwerking met Pro Persona Wolfheze, een voorzichtige start gemaakt met de vrijwillige inzet van een groep cliënten in het dorp Wolfheze. Uitgangspunt is dat zij het beoogde onderhoudsniveau "Accent" halen. Dit niveau wordt op dit moment nog niet gehaald. Dit komt doordat het gemeentelijke deel van het beheer nog niet optimaal is. Daarnaast weegt de hoeveelheid werk die wordt verzet, niet op tegen de totale hoeveelheid werk die nodig is om het vastgestelde niveau te behalen. Het blijft immers vrijwilligerswerk. De ureninzet van de eigen dienst voor begeleiding van de vrijwilligers is hoger dan die voor aansturing van een aannemer zoals de Permar. In 2013 zijn enkele kleine participatieprojecten opgestart met bewoners bij het onderhoud van groen. Voorbeelden zijn: A. Weenklaan en Wouter Klaassenlaan Oosterbeek. Met de bewonersvereniging Fluitersmaat Renkum zijn gesprekken gevoerd. Dit heeft (nog) niet geleid tot participatieprojecten in deze buurt. 	
Ombuiging 13. Onderhoud bepaalde parken, hertenkamp, kinderboerderij door groepen particulieren	
<p>In aanvulling op voorstel 12 stellen wij voor om het onderhoud van bepaalde parken, het Hertenkamp Oosterbeek en de Kinderboerderij Heelsum over te dragen aan groepen particulieren. Wij denken hierbij aan vormen van "georganiseerde vrijwilligheid", bijvoorbeeld in de vorm van een stichting. Voor de realisatie van dit onderhoud kan zij werken met sponsorbijdragen van bedrijven. Belangrijk neveneffect van deze werkwijze is, dat de sociale betrokkenheid van deze groepen en bedrijven kan toenemen. Wij verwachten met deze ombuiging door afbouw van personele en materiële inzet een besparing te kunnen realiseren van € 80.000.</p>	
Jaar	
2012 e.v.	
Budget	
Verwachte besparing vanaf 2015 € 80.000	
Voortgang	
In 2013 is gestart met oriënterende gesprekken. Deze krijgen in 2014 een vervolg. Voor wat betreft het onderhoud aan de parken zie ombuiging 12.	

D. Riolering en water

Doelstelling	Effectindicatoren
<p>Voldoen aan de zorgplichten vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet:</p> <ul style="list-style-type: none"> inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater; inzamelen van hemelwater en de verwerken van hemelwater op duurzame wijze; 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvalduur van het rioleringssysteem in Renkum Klachten en meldingen 'water op straat' Het beschikken over goede meetgegevens van neerslag, rioolsysteem en grondwater Frequentie en duur van de aanwezigheid van

<ul style="list-style-type: none"> • eventueel treffen van maatregelen zodat er geen structurele nadelige gevolgen optreden als gevolg van de grondwaterstand. <p>Het creëren van een duurzaam en veerkrachtig watersysteem met een daarop afgestemd water- en landgebruik tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een veilig en gezond (robuust) watersysteem; • een schoon (en natuurlijk) watersysteem; • samenwerking in het water; • bewustwording van water. 	afvalwater in de openbare ruimte
---	----------------------------------

Voortgang	
<p>Er wordt voldaan aan de zorgplichten vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet (eerste hoofdpunt met drie aandachtspunten).</p> <p>Er wordt gewerkt aan de doelstellingen vanuit de Watervisie en de Milieunota (tweede hoofdpunt, uitgewerkt in de overige vier aandachtspunten)</p>	In 2013 heeft een landelijke benchmark plaatsgevonden. In 2014 worden de uitkomsten aan de raad gepresenteerd.

Activiteiten:

Uitvoeren Gemeentelijk Rioleringsplan
<p>Het uitvoeringsprogramma 2014 wordt op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) gerealiseerd. In de planning is het volgende opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vervanging gemengde / vuilwaterriolering • Vervanging van het elektrische en mechanische deel van 86 pompunits (mini gemalen) • Afweging aanpak groene bergingen Zandweg en Waterweg Renkum • Maatregelen ter voorkoming van wateroverlast • Opstellen Basis Rioleringsplannen (BRP) • Zo nodig opstellen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015-2019.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

Planning:

- Vervanging gemengde / vuilwaterriolering
 1. Gebied Zuiderbeek – Ploegseweg Oosterbeek: In februari 2013 is een voorstel aan het college gedaan. Dit is conform goedgekeurd en er is in 2013 opdracht verleend aan Overbetuwe en Arnhem.
 2. Gebied Dorpsstraat Renkum: Het project wordt met een UAV-GC contract (Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contracten) voorbereid en uitgevoerd. De conceptovereenkomst is in augustus 2013 ingediend en besproken. Medio september 2013 is de aanbestedingsfase gestart om een opdrachtnemer te selecteren.
 3. Van Ingenweg Renkum: Voor project Optimalisatie riolering Van Ingenweg wordt o.a. gekeken naar een combinatie met de werkzaamheden voor de rioolvervanging op de Dorpsstraat Renkum.
 4. Gebied Joan Beukerweg / Kuypersweg Renkum: Voorbereiding 2014, uitvoering 2015.
- Vervangen elektromechanisch deel pompunits (mini gemalen)
In 2013 zijn de werkzaamheden opgestart voor de vervanging van de mini-gemalen. Hierin worden de vervangingen t/m 2024 meegenomen/naar voren geschoven. Het initiatief ligt in de lijn met de realisatie van de drie hoofdgemalen, waarbij het werk door een geïntegreerd contract uitbesteed wordt en waar meerjarig onderhoud aan verbonden is.
- Afweging aanpak groene bergingen
De groene bergingen langs de Bram Streeflandweg en de Mr. van Damweg Renkum zijn in uitvoering. In 2014 wordt besloten of er maatregelen genomen moeten worden in de groene bergingen bij de Zandweg en de Waterweg Renkum.
- Maatregelen ter voorkoming van wateroverlast
Uitvoeren van maatwerk op locaties waar water in extreme situaties voor overlast zorgt.
- Opstellen BRP's
Voor de kern Doorwerth wordt een nieuwe aanpak toegepast voor het maken van een BasisRioleringsPlan. Is deze aanpak succesvol, dan wordt deze gemeentebreed toegepast, zodat er voor het maken van een Gemeentelijk Rioleringsplan een goede technische basis aanwezig is.
- Zo nodig opstellen GRP 2015-2019
Het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan loopt tot en met 2014. In het nieuwe GRP wordt beleid vastgelegd voor de jaren erna en worden maatregelen gedefinieerd die binnen het vast te stellen ambitieniveau passen. Om maatregelen onderbouwd te kunnen definiëren, is het nodig om over goede BRP's te beschikken. De kwaliteit van op de stellen BRP's hangt sterk samen met de beschikbaarheid van betrouwbare meetgegevens in de riolering. De meetgegevens zijn pas sinds 2012 beschikbaar en dat is onvoldoende om betrouwbaar te zijn.
- Samenwerking afvalwaterketen
De samenwerking in de afvalwaterketen wordt voortgezet. Eind 2013 is de Dienstverleningsovereenkomst voor 2014 vastgesteld.

Uitvoeren programma Water

Het programma Water wordt uitgevoerd, waarmee doelen zoals die zijn geformuleerd een stap dichterbij komen. De planning is afhankelijk van samenwerkingspartners zoals Waterschap Vallei & Eem. Werkzaamheden bestaan uit:

- het eventueel faciliteren van de eigenaar bij het herbouwen van de Quadenoordmolen;
- inrichten waterspeelplaats;
- opstellen basiszuiveringsplan;
- opstellen visie afvalwaterketen.

Jaar

2014

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

- Het eventueel faciliteren van de eigenaar bij de herbouw van de Quadenoordmolen
Er zijn enkele opties (naar eindbeeld gerestaureerde molen) onderzocht, maar deze geven nog geen volledig beeld. Financiering voor uitvoering is vooralsnog niet aanwezig. Als de eigenaar met initiatieven komt, wil de gemeente klaarstaan.
- Inrichten waterspeelplaats
Er is nog geen voortgang te melden. Dit project staat genoemd in het programma Water en er is een klein budget voor beschikbaar.
- Opstellen basiszuiveringsplan
Het opstellen van het basiszuiveringsplan wordt in het samenwerkingsverband van de zuiveringskring Renkum opgepakt. Deze samenwerking komt nog moeizaam tot stand; de eerste stappen zijn in het najaar van 2012 gezet.
- Opstellen visie afvalwaterketen
Ook het opstellen van een visie vindt in het samenwerkingsverband van de zuiveringskring Renkum plaats.

Water en landschap
Integratie water / landschap en koppeling met structuurvisie / uitvoeringsprogramma structuurvisie (nieuw: Ruimtelijke Uitvoerings Paragraaf).
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Op basis van het rapport 'Verborgen pracht, verborgen kracht' vindt een Follow-up plaats in kader uitvoeringsprogramma structuurvisie. Zie verder rapportage over uitvoeringsprogramma structuurvisie.

Rioolbeheerplan
Opstellen Rioolbeheerplan voor het onderhoud en de vervanging van gemengde / vuilwaterriolering.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het rioolbeheerplan wordt gebruikt als basis voor het uitvoeren van structureel onderhoud. Het beheerplan wordt jaarlijks geactualiseerd met nieuwe riolinspectie gegevens. Er is een integraal vervangingsplan opgesteld waarin ook het noodzakelijke onderhoud aan wegen is opgenomen. Dit plan zal één keer per twee jaar geactualiseerd / aangepast worden naar aanleiding van de wegininspecties.

E. Afvalverwijdering en -verwerking

Doelstelling	Effectindicatoren
Inhoud geven aan de zorgplicht van de gemeente, op grond van de Wet Milieubeheer, om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen.	<ul style="list-style-type: none"> Score afvalinzameling in KTO minimaal gelijk aan 2008 (7,6) In benchmarken behoort Renkum bij de bovenste 50 % van de gemeenten.

Voortgang	
KTO score afvalinzameling	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.
Benchmark	In 2013 is deelgenomen aan de jaarlijkse benchmark afvalscheiding van het AgentschapNL

Activiteiten:

Vermindering restafval
Er wordt een motivatiecampagne gehouden om een betere afvalscheiding te realiseren, waardoor de hoeveelheid restafval vermindert.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2014 wordt opnieuw een sorteerproef uitgevoerd op het restafval dat bij huishoudens vrij komt en dat wordt ingezameld via de duobak en de verzamelcontainers. Jaarlijks wordt door Sita ReEnergy aangegeven wat het percentage nascheiding is van het ingezamelde grof restafval. In de afvalkalender 2013 is het nut en de noodzaak van de afvalscheiding aangegeven. De vraag is wel of er nog een papieren afvalkalender moet worden uitgegeven en of er niet moet worden overgegaan op alleen een digitale versie. Ook het handhaven van maximaal 12 bezoeken aan het afvalbrengrstation zal tot een betere bewustwording leiden.

Afvalinzameling en -verwerking
Uitvoering geven aan afvalinzameling en -verwerking
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De inzameling van het kunststof verpakkingsmateriaal wordt gecontinueerd. Vanaf 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de sortering en afzet van deze grondstoffen. Landelijke zijn tot 1 november 2013 diverse proeven uitgevoerd m.b.t. het al of niet in combinatie met andere verpakkingen inzamelen van kartonnen dranken- en sapverpakkingen.

Afvalscheiding
Het continueren van het nascheiden van het (grof) restafval door Sita ReEnergy. Het aantal bezoeken aan het Afvalbrengrstation is gelimiteerd.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Om grondstoffen te behouden zet de Rijksoverheid in op een hogere afvalscheiding. Landelijk dient een scheidingspercentage van 65% te worden behaald. U heeft zich hieraan geconformeerd. Met ingang van 2013 is de Afvalwijzer-app voor de smartphone en computer geïntroduceerd. Hierbij worden de inzamelmomenten aangegeven van de verschillende afval-/grondstofstromen. Het aangeven van de dichtstbijzijnde glas-, textielcontainer en standplaats van de Milieubus is in ontwikkeling. Met ingang van 2013 is het aantal bezoeken aan het afvalbrengrstation gelimiteerd. Op diverse manieren wordt het maximaal aantal bezoeken aangegeven. Bij het bezoek aan het afvalbrengrstation wordt op de display van de toegangszuil het resterende aantal bezoeken aangegeven. Tevens staat er een informatietekst op de zuil.
Ondergrondse restafvalcontainers
Zoveel als mogelijk uitvoering geven aan uitbreiding of vervanging van onder- / bovengrondse restafvalcontainers bij gestapelde woningbouw. Bij vervanging betreft het de oude betonboxen.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Door een betere afvalscheiding (en door de recessie) wordt er minder restafval aangeboden. Daarom wordt een pas op de plaats gemaakt met het aanbrengen van ondergrondse restafvalcontainers. Wel zullen nog bovengrondse restafvalcontainers van het zijbeladingssysteem worden geplaatst omdat deze gemakkelijk verplaatsbaar zijn.
GFT- / OPK-containers
In de raadsvergadering van 26 september 2013 heeft u besloten GFT- en OPK-containers op vrijwillige basis te verstrekken.
Jaar
2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De extra containers voor OPK en groenafval zijn in juni 2013 uitgeleverd en worden vanaf 1 juli 2013 regulier geleege. In november 2013 is er opnieuw een algemene actie om een extra container aan te vragen. Na deze actie voor spijtoptanten kunnen de extra OPK en/of groencontainers alleen nog worden afgehaald op het afvalbrengrstation.
Afvalbrengrstation
Aanpassen en verbeteren van Afvalbrengrstation.
Jaar
2013 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De ACV-groep heeft per 1 mei 2013 het kantoorgebouw Veentjesbrug 2 in Heelsum verlaten om de aansturing vanuit de hoofdlocatie in Ede vorm te geven. Ook de voertuigen vertrekken vanuit Ede. Hierdoor is de opstelruimte van de voertuigen op het terrein van het Afvalbrengrstation vrijgekomen. De ACV kijkt, in samenspraak met de gemeente Renkum, naar een mogelijk andere indeling van het Afvalbrengrstation.
Groente, Fruit en Tuinfractie (GFT)
Vorbereidingen treffen voor de afvoer van GFT naar de nieuwe verwerker.
Jaar
2012-2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De verwerking van GFT-afval wordt in MRA-verband aanbesteed en is in een afrondende fase. In de beoordelingscriteria van de gunning is zowel de prijs als de duurzaamheid opgenomen.
Gemeentewerf en afvalbrengrstation
Uitbreiding van de gemeentewerf "Veentjesbrug" en het afvalbrengrstation wordt in 2014 verder onderzocht.
Jaar

2011 - 2015
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Uitbreiding van de gemeentewerf "Veentjesbrug" en het afvalbrengrstation wordt onderzocht op onder andere financiële haalbaarheid. Uitbreiding is noodzakelijk voor (tussen)opslag voor duobakken, mini-, rol- en haakarm (verzamel)containers.

Vervanging duobak
Vervanging van individuele duobakken vindt plaats bij onherstelbare schade.
Jaar
2011 - 2015
Budget
Incidentele vervanging binnen bestaand budget. Grootschalige vervanging is niet in de begroting opgenomen.
Voortgang
Jaarlijks worden er ongeveer 300 duocontainers vervangen. Er is een verhoogde uitval waar te nemen. De oorzaak hiervan wordt onderzocht.

Vervanging glasverzamelcontainers
Verder uitvoering geven aan de vervanging van de ondergrondse glasverzamelcontainers.
Jaar
2013 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Er zijn twee offertes uitgebracht waaruit een keuze wordt gemaakt.

F. Milieuhandhaving

Doelstelling	Effectindicatoren
Doelmatige handhaving van de milieuregelgeving en het uitvoeren van wettelijke taken.	<ul style="list-style-type: none"> • 90% van binnengekomen klachten wordt systematisch en adequaat afgehandeld. • Minimaal 75 gecontroleerde inrichtingen per jaar. • Per kwartaal een evaluatie van de milieuklachten met als doel het voorkomen van deze klachten in de toekomst. • Ieder kwartaal zijn de milieuklachtennummers bekend gemaakt op internet en in de Hoog en Laag.

Voortgang	
Vanaf 1 april 2013 heeft de gemeente Renkum de Wet milieubeheer taken overgedragen aan de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). In de tweede helft van 2013 vullen we weer een zelfevaluatie in. Naar aanleiding van deze zelfevaluatie wordt bekeken of/en hoe de gemeente voor de uitvoering van de VTH taken aan de kwaliteitscriteria 2.1 voldoet/kan voldoen.	Uitkomst zelfevaluatie

Activiteiten:

Uitvoering milieucontroles door de ODRA
Per 1 april 2013 voert de ODRA (Omgevingsdienst Regio Arnhem) de Wet milieubeheertaken, inclusief milieuhandhaving, conform onze planning, voor ons uit (minimaal 75 controles per jaar). Hierbij kijken we ook naar de actualiteit van de vergunning.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

De dienstverleningsovereenkomst met de ODRA is afgesloten. In de bijlage bij deze DVO zit een lijst met controles die de ODRA in 2013 voor ons uitvoert. Ook is een mandaat aan de ODRA verleend. Momenteel vindt verder overleg plaats over de samenwerkingsafspraken.

Uitvoeren zelfevaluatie

Het invullen van de zelfevaluatie met als doel te beoordelen of de gemeente Renkum voor de uitvoering van de VTH taken aan de kwaliteitscriteria 2.1 voldoet. Naar aanleiding van deze zelfevaluatie stellen we een verbeterplan op.

Jaar

2013-2014

Budget

Is afhankelijk van het verbeterplan

Voortgang

In de tweede helft van 2013 starten we met het opstellen van het verbeterplan.

Klachten

Zorgen voor een adequate afhandeling van klachten met betrekking door de ODRA.

Jaar

2013-2016

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

In 2013 bekijken we (in samenwerking met de ODRA) of milieuklachten gemeld kunnen worden in het systeem s@men.

G. Natuur- en Milieueducatie

Doelstelling	Effectindicatoren
Het vergroten van kennis en waardering voor natuur en milieu bij inwoners van de Gemeente Renkum waarmee gewenst gedrag wordt gestimuleerd.	

Voortgang	
Het gemeentelijke MEC is per 1 juli 2013 gestopt. IVN Zuidwest Veluwezoom start in het najaar 2013 met het verzorgen van NME voor het basisonderwijs. Gewerkt wordt aan de totstandkoming van een bestuursvorm welke in 2014 een deel van de taken van het vroegere MEC gaat overnemen. De ontwikkeling van die bestuursvorm is sterk gerelateerd aan de vorming van een informatiecentrum in Gebouw de Beken van Staatsbosbeheer	<ul style="list-style-type: none"> Vraag en aanbod. Weten scholen en inwoners de weg te vinden naar een nieuwe aanbieder. Welke prestatie levert het IVN of de nieuwe bestuursvorm voor het beschikbare budget. Welke nieuwe (commerciële) partijen melden zich op de NME-markt en hoe gaan scholen en inwoners hier mee om.

Activiteiten:

Natuur- en milieueducatie
<ul style="list-style-type: none"> Ondersteuning van het basisonderwijs bij natuur- en milieueducatie Educatie/voorlichting op het gebied van natuur en milieu aan inwoners
jaar
2014 - 2019
Budget
Uitvoering binnen bestaand budget.
Voortgang
<ul style="list-style-type: none"> In 2013 maakt het IVN Zuidwest Veluwezoom een start met activiteiten op het gebied van NME voor basisscholen. De prognose is dat in 2014 een bestuursvorm tot stand komt die met vrijwilligers een pakket NME gaat verzorgen. Er is voor gekozen, het beschikbare budget niet te verdelen over meerdere partijen, maar in zijn geheel ten goede te laten komen aan het IVN of aan de nieuwe bestuursvorm. Individuele scholen kunnen geen beroep doen op het beschikbare budget voor de uitvoering van een eigen natuur- en/of milieuprogramma.

Aanpak realisatie informatiecentrum De Beken
Voor de ontwikkelingen van gebouw de Beken en voor een verder invulling van recreatie en toerisme in het Renkums Beekdal wordt een horecafunctie gezien als belangrijkste financiële drager en trekker.
Budget
Vanaf 2014: 5 jaar € 15.000 per jaar ten behoeve van het realiseren van NME doelstellingen. Een eenmalige bijdrage van € 100.000 vanuit de reserve Goede Tijden Slechte Tijden zal worden vrijgemaakt voor het realiseren van de plannen in gebouw De Beken in Renkum.
Voortgang

Met Staatsbosbeheer en andere partners wordt onderzocht of de genoemde beleidsdoelstelling kunnen worden ingevuld vanuit een breed gedragen informatiecentrum in gebouw De Beken in Renkum.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Milieu en duurzaamheid					
Lasten	327	327	326	324	324
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-327	-327	-326	-324	-324
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-327	-327	-326	-324	-324
Bos-, landschaps- en natuurbescherming					
Lasten	493	371	302	300	300
Baten	21	21	21	21	21
Saldo	-471	-350	-280	-279	-279
Mutatie Reserve	82	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-390	-350	-280	-279	-279
Plantsoenen en parken					
Lasten	2.852	2.813	2.726	2.718	2.715
Baten	313	313	313	313	313
Saldo	-2.539	-2.500	-2.413	-2.405	-2.402
Mutatie Reserve	30	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-2.497	-2.489	-2.402	-2.393	-2.390
Riolering en water					
Lasten	2.124	2.005	2.083	2.182	2.154
Baten	3.199	3.355	3.520	3.692	3.692
Saldo	1.075	1.350	1.436	1.510	1.538
Mutatie Reserve	-760	-1.061	-1.176	-1.282	-1.315
Saldo na mutatie reserve	337	218	189	157	152
Afvalverwijdering en -verwerking					
Lasten	3.615	3.239	3.243	3.242	3.241
Baten	3.810	3.912	3.912	3.911	3.911
Saldo	195	673	669	669	670
Mutatie Reserve	521	43	46	46	46
Saldo na mutatie reserve	716	716	715	716	716
Milieuhandhaving					
Lasten	142	165	159	155	153
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-142	-165	-159	-155	-153
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-142	-165	-159	-155	-153
Natuur- en Milieueducatie					
Lasten	141	134	132	131	131
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-141	-134	-132	-131	-131
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-141	-134	-132	-131	-131
Resultaat programma voor bestemming	-2.350	-1.453	-1.205	-1.115	-1.081
Mutaties reserves	-128	-1.018	-1.129	-1.236	-1.269
Resultaat na bestemming	-2.478	-2.471	-2.335	-2.351	-2.349

Programma 05 Veiligheid

Visie

Renkum een veilige gemeente. Een gemeente met minder ongevallen, branden, diefstallen, vernielingen en vandalisme. Dat spreekt iedereen aan. Daarbij gaat het om veiligheid thuis, binnen het gezin maar natuurlijk ook om veiligheid in het openbaar gebied. Ook in de ruimten buitenshuis, die niet openbaar zijn, werk, school of sportveld.

Veiligheid is vooral een zaak van en voor de bewoners. Zij hebben onveilige situaties meteen in de gaten. Als het goed is, spreken ze elkaar aan. Lukt het ze niet om zelf voor meer veiligheid te zorgen, dan is er de gemeente die ingrijpt.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Toezicht en handhaving
- B. Brandveiligheid
- C. Rampenbestrijding
- D. Integraal veiligheidsbeleid

A. Toezicht en handhaving

Doelstelling	Effectindicatoren
Naleving van regels door Renkumse burgers, te bereiken door toezicht en handhaving	Afname van het aantal klachten en constatering met betrekking tot openbare orde.

Voortgang	
	Met ingang van 1-1-2011 hebben we ons systeem beter ingericht en worden klachten betrouwbaar geregistreerd. Er is sprake van een lichte stijging van het aantal klachten: 332 in 2012 ten opzicht van 319 in 2011. We vermoeden dat deze stijging deels toe te schrijven is aan betere registratie. We blijven dit de komende jaren monitoren.

Activiteiten:

Handhavingsprojecten
Opstarten van handhavingsprojecten op het gebied van openbare orde, op basis van het op 1 maart 2011 vastgestelde 'Handhavingsbeleid en Uitvoeringsprogramma'. De projecten worden per onderwerp, en/of per kern periodiek opgestart. Hierin wordt opgenomen het optreden tegen fietsers en gemotoriseerd verkeer in voetgangersgebieden.

Jaar

2010 - 2014

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Een aantal projecten is in samenwerking met de politie opgepakt, zoals (brom)fietsen in voetgangersgebieden, controle sluipverkeer, ATB-gebruik, parkeeroverlast e.d.

Ook in 2013 worden dergelijke projecten uitgevoerd. In april 2013 loopt een gezamenlijk project met politie, natuurmonumenten en Pro Persona tegen overlast veroorzaakt door drank- & drugsgebruik in Wolfheze.

Bestuurlijke strafbeschikking

Gebruik bestuurlijke strafbeschikking in 2011 inpassen in de nieuwe handhavingsnota.

Jaar

2011

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

De bestuurlijke strafbeschikking is begin 2011 in gebruik genomen en wordt in de nieuwe handhavingsnota verwerkt.

Handhaving kinderopvang

Handhaving op basis van de Wet Kinderopvang.

Jaar
Doorlopend
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De VGGM voert de inspecties conform de planning uit.

Klachten en meldingen
Opvolging klachten en meldingen van burgers en bedrijven.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Opvolging geschiedt steeds zo spoedig mogelijk na ontvangst, afhankelijk van het 'type' klacht.

Inspecties
Uitvoeren van handhavingsprojecten naar aanleiding van rapporten van verschillende door externen uitgevoerde inspecties (bijvoorbeeld Voedsel en Warenautoriteit en VROM). Door deze instanties kunnen we verplicht worden om bepaalde handhavingsprojecten op te starten.
Jaar
2010 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
We pakken verplichte handhavingsprojecten naar aanleiding van rapporten van door externen uitgevoerde inspecties op (bijvoorbeeld Voedsel en Warenautoriteit en VROM) zodra deze zich aandienen.

Toezicht & Handhaving Drank- en Horecawet
De Eerste Kamer heeft in mei 2012 de gewijzigde Drank- en Horecawet (DHW) aangenomen, onder andere bedoeld om alcoholmisbruik onder jongeren terug te dringen. Vanaf januari 2013 zijn gemeenten verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. De burgemeester heeft de bevoegdheid om toezicht te houden op de naleving van de DHW en sancties op te leggen. Het betreft basiscontroles, leeftijdsgrenzencontroles en de daaruit voortvloeiende handhavingsacties.
Jaar
M.i.v. 2013 continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In samenwerking met gespecialiseerde toezichthouders van de gemeente Arnhem worden Drank- & Horecalocaties in 2013 risico gestuurd gecontroleerd. Waar nodig treden we handhavend op.

B. Brandveiligheid

Doelstelling	Effectindicatoren
Zorgdragen voor een adequaat niveau van brandveiligheid binnen de gemeente Renkum, wat inhoudt het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt	<ul style="list-style-type: none"> • Terugbrengen aantal uitrukken door beperken aantal loze meldingen (2008: 430 uitrukken, waarvan 30 % loos) • Behalen van de wettelijke opkomsttijd van 8 minuten voor minimaal 80 % van de uitrukken

Voortgang	
	Aantal uitrukken in 2012: 332 uitrukken Aantal keren loos alarm: 252 onechte of ongewenste meldingen. Dit betrof: <ul style="list-style-type: none"> • 119 x melding, brandweer niet gealarmeerd; • 20 x brandweer gealarmeerd, niet uitgerukt; • 51 x brandweer uitgerukt, niet ter plaatse; • 62 x brandweer uitgerukt, ter plaatse. Uitrukken binnen de norm in 2012: <ul style="list-style-type: none"> • binnenbrand en OMS prio 1: 41 % binnen de normtijd; • buitenbrand prio 1: 100 % binnen de normtijd; • hulpverlening prio 1: 100 % binnen de normtijd.

Activiteiten:

Brandweezorg
Het binnen de wettelijke kaders leveren van brandweezorg. De brandweezorg omvat de volgende schakels van de veiligheidsketen: <ul style="list-style-type: none"> • Pro actie en preventie • Preparatie • Repressie • Nazorg. Met ingang van 1 maart 2010 wordt de brandweezorg binnen de gemeente Renkum geleverd door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Dit gebeurt binnen de kaders van een dienstverleningsovereenkomst.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

C. Rampenbestrijding

Doelstelling	Effectindicatoren
Het minimaliseren van de gevolgen van eventuele rampen en incidenten die betrekking hebben op burgers van de gemeente Renkum.	Verbetering van het presteren van de Renkumse rampenorganisatie tijdens oefeningen, crisis of rampen.
Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	

Activiteiten:

Regionale samenwerking
Uitbouwen van de regionale samenwerking en het aangaan van samenwerkingsverbanden. Dit mede in het kader van de wet op de veiligheidsregio's. In 2012 is De Wet rampenbestrijding en zware ongevallen de wet Veiligheidsregio's geworden. Zestien Gemeentelijke rampenplannen zijn 1 Crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Midden geworden. Het nieuwe crisisplan zorgt voor professionelere en efficiëntere inzet van mensen tijdens een ramp of crisis. In de regio zijn middels werving en selectie voor de belangrijkste posten de meest passende kandidaten aangenomen. Ook worden in de nieuwe structuur taakkaarten ingezet zodat het personeel van verschillende gemeenten snel inzetbaar maar ook makkelijk uitwisselbaar is.
Jaar
2010 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In 2012 is de Rampenwet vervangen door de Wet op de Veiligheidsregio's. Gelijkzeitig is in de Veiligheidsregio Gelderland-Midden het Regio Crisisplan 2012 – 2014 in werking getreden. Hiermee zijn alle lokale rampenplannen vervallen en wordt regionaal binnen de 16 aangesloten gemeenten op eenduidige wijze gewerkt. Ook zijn 6 Algemeen Commandanten (AC) en 8 Officieren van Dienst Bevolkingszorg (OvDBz) door de Veiligheidsregio aangesteld. Deze personen draaien op piket en worden extra getraind op hun specialisme coördineren, leidinggeven en proces bewaken waardoor scenario denken, concreet handelen en sturen van gemeentelijke processen een vanzelfsprekendheid wordt.

Rampenplan wordt Crisisplan
Actueel houden van het rampenplan.
Jaar
Is in 2010 geactualiseerd en vastgesteld.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Vervangen oude rampenplannen inclusief deelplannen door het nieuwe Regionale Crisisplan aangepast op onze deelplannen (Deel 1 organisatiestructuur) inclusief implementatie. Vervangen oude processen door nieuwe processen en functies t.b.v. Team Bevolkingszorg (Deel 2, bijzondere processen) inclusief implementatie. Daarna actueel houden van de plannen.

Opleidingen en rampenoefeningen
Wij organiseren opleidingen en gemeentelijke rampenoefeningen. Elk jaar wordt elk proces in het rampenplan getraind. Naar aanleiding van de jaarlijks georganiseerde (bestuurlijke) rampenoefeningen worden processen geoptimaliseerd. Bij de evaluatie door de Veiligheidsregio van de laatste oefeningen scoort de gemeente ruim voldoende en hoger dan de gemiddelde omliggende gemeente. In 2012 zal een start gemaakt worden met het regionaal trainen van deze processen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Aanstelling van AC's en OvDBz's en specialistische trainingen door de veiligheidsregio Gelderland-Midden borgt een eenduidige aansturing en aanpak van incidenten en rampen binnen één uur na uitbraak van een crisis of ramp.

D. Integraal veiligheidsbeleid

Doelstelling	Effectindicatoren
Verbeteren lokale veiligheid, rekening houdend met zwakkeren in samenleving.	Aantal mensen dat zich onveilig voelt in de eigen buurt neemt af t.o.v. de score in de veiligheidsmonitor 2006 (16%)

Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	

Activiteiten:

Uitvoering integraal Veiligheidsplan
Wij geven uitvoering aan het in 2011 opgestelde Renkumse Integrale Veiligheidsplan (vooruitlopende op de wettelijke verplichting voor dergelijk beleid in 2014). Activiteiten uit dit Integraal Veiligheidsplan die in 2013 op de agenda staan zijn onder meer: <ul style="list-style-type: none"> • Preventieve maatregelen tegen vernielingen (beveiliging, cameratoezicht, scherper toezicht politie); • Bijdragen aan het verminderen van auto- en woninginbraken door maatregelen (beveiliging(sadvies), opsporingsmiddelen); • Ontwikkelen regiefunctie aanpak overlast jongeren in openbare ruimte, samen met een actief jeugd-/ jongerenbeleid. Samenwerking met het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei op het gebied van huiselijk geweld, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden en risicjongeren. Bepaalde specifieke veiligheidsaspecten worden in regionaal verband aangepakt (b.v. bedrijfsveiligheid en toezicht op de veiligheid van bedrijfsterreinen). Aanvulling: <ol style="list-style-type: none"> 1. In 2013 besteden we aandacht aan twee projecten rondom Veiligheid Winkelgebieden (afrekenen met winkeldieven en collectief winkelverbod) Hiertoe is contact tussen het ccv en ondernemersvereniging Heelsum. 2. <i>vergroting van de bewustwording bij inwoners door organiseren bijeenkomsten en artikelen in H&L</i> 3. Verminderen auto- en woninginbraken door maatregelen (beveiliging, opsporingsmiddelen) en vergroting van de bewustwording bij inwoners.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

Wij geven uitvoering aan het in 2011 opgestelde Renkumse Integrale Veiligheidsplan (vooruitlopende op de wettelijke verplichting voor dergelijk beleid in 2014)

Activiteiten uit dit Integraal Veiligheidsplan die in 2012 op de agenda stonden waren onder meer:
Preventieve maatregelen met betrekking tot vernielingen (beveiliging, cameratoezicht, scherper toezicht politie). *Intussen hangen er op een viertal locaties camera's. Ook zijn omwonenden van scholen aangeschreven op oogje in het zeil te houden in de vakantie. Er zijn minder aangiften van vernielingen.*

Bijdragen aan het verminderen van auto- en woninginbraken door maatregelen
In 2012 is er aandacht aan deze onderwerpen besteed middels publicaties en voorlichting.

Ontwikkelen regiefunctie aanpak overlast jongeren in openbare ruimte.
Er is goede samenwerking met Veiligheidshuis en andere partners op het gebied van onder andere jongeren. De overlast door jongeren is hierdoor afgenomen.

Bepaalde specifieke veiligheidsaspecten worden in regionaal verband aangepakt, bijvoorbeeld bedrijfsveiligheid. *Er is hiervoor contact opgenomen met Hoofdbedrijfsschap Detailhandel (nu CCV) en winkeliers.*

Aanpak van overlastgevende familie in Renkum. *Hiertoe deelgenomen aan overleg en ingeput geleverd voor oplossingen op dit gebied. De politie geeft aan dat de overlast van deze familie aanmerkelijk is afgenomen.*

De gemeente heeft een taak in het aanpakken van georganiseerde criminaliteit. *Wij zijn samen met onze partners actief in deze aanpak. In 2012 is een lezing door prof. Fijnaut georganiseerd over dit onderwerp. Deze lezing heeft veel partners van de gemeente getrokken en heeft inmiddels navolging gekregen in andere delen van het land. De lezing heeft het netwerk van de gemeente op dit gebied versterkt.*

Vernielingen

Preventieve maatregelen tegen vernielingen (beveiliging, cameratoezicht, scherper toezicht politie).

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Zie uitvoering veiligheidsplan.

Auto- en woninginbraken

Verminderen auto- en woninginbraken door maatregelen (beveiliging, Politiekeurmerk Veilig Wonen, opsporingsmiddelen).

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Zie uitvoering veiligheidsplan.

Verhalen van schade

Verhalen van schade op daders (wanneer bekend).

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie vergroten door dit te stimuleren. Dit zal bewerkstelligd worden door Burgernet te continueren en aangiftebereidheid te vergroten.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Overlast jongeren

Ontwikkelen regiefunctie aanpak overlast jongeren in openbare ruimte, samen met een actief jeugd-/ jongerenbeleid. Samenwerking met het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei op het gebied van huiselijk geweld, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden en risicojongeren.

Jaar

2010 - 2014

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Zie uitvoering veiligheidsplan.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Toezicht en handhaving					
Lasten	829	826	823	820	819
Baten	6	6	6	6	6
Saldo	-824	-820	-817	-814	-814
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-824	-820	-817	-814	-814
Brandveiligheid					
Lasten	1.803	1.837	1.843	1.838	1.830
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-1.803	-1.837	-1.843	-1.838	-1.830
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-1.803	-1.837	-1.843	-1.838	-1.830
Rampenbestrijding					
Lasten	103	102	102	101	101
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-103	-102	-102	-101	-101
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-103	-102	-102	-101	-101
Integraal veiligheidsbeleid					
Lasten	187	188	188	187	187
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-187	-188	-188	-187	-187
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-187	-188	-188	-187	-187
Resultaat programma voor bestemming	-2.916	-2.947	-2.949	-2.940	-2.932
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-2.916	-2.947	-2.949	-2.940	-2.932

Programma 06 Verkeer

Visie

Het verkeer- en vervoersbeleid van de gemeente Renkum is gericht op het waarborgen van een duurzame leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid in de regio, tussen de dorpen onderling en binnen de dorpen. Mogelijke vormen van verkeershinder worden in samenwerking met inwoners zoveel mogelijk beperkt.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Verkeersmaatregelen
- B. Parkeren
- C. Veerdiensten
- D. Wegen, straten en pleinen

A. Verkeersmaatregelen

Doelstelling A1	Effectindicatoren
Verbeteren fietsvriendelijkheid en verkeersveiligheid.	Tevredenheid van de burger over de fietsvriendelijkheid, verkeersveiligheid in de gemeente en de verkeersveiligheid in de buurt zijn het KTO 0,2 punt hoger dan in 2008 (score 2008 resp. 6,9; 6,1 en 6,2).

Voortgang	
Het Meerjarenuitvoeringsprogramma GVVP (MUP) is opgesteld op basis van de beleidsdoelen Verkeersveiligheid en Leefbaarheid en (met een iets lagere prioriteit) Bereikbaarheid. Met dit als basis is de prioritering van de maatregelen tot stand gekomen. Vanaf 2013 wordt het MUP geherprioriteerd. Hierover wordt de raad in een raadsbrief geïnformeerd.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Ombuiging 15. Verkeersmaatregelen alleen i.c.m. regulier gepland onderhoud
Op dit moment wordt de realisatie van verkeersmaatregelen uitgevoerd op basis van het MUP-GVVP. Waar mogelijk worden de maatregelen gecombineerd met het reguliere wegenonderhoud. Wanneer wij onze middelen en capaciteit nog efficiënter willen inzetten, zouden wij deze combinatie als voorwaarde moeten stellen. Dit betekent dat verkeersmaatregelen die samenhang vertonen met wegenonderhoud alleen worden gerealiseerd wanneer conform het onderhoudsplan groot onderhoud plaatsvindt aan het desbetreffende wegvak. Hierbij is nog wel deels verkeersbudget benodigd. Alleen bij zeer onveilige situaties zou een uitzondering op deze regel kunnen worden gemaakt. Het MUP-GVVP moet op basis van dit voorstel ingrijpend worden herzien. Met deze nieuwe aanpak verwachten wij een besparing van € 15.000 te realiseren. Uitgangspunt is dat herinrichtingsprojecten waarbij cofinanciering mogelijk is (door provincie en stadsregio) prioriteit krijgen.
Jaar
Vanaf 2013
Budget
Besparing vanaf 2013 € 15.000
Voortgang

In de loop van 2013 is in beeld gebracht wat deze ombuigingen betekenen voor het MUP. De MUP-planning moet voor 2013 en 2014 en de jaren daarna drastisch herzien worden. Om dit zo zorgvuldig mogelijk te doen, worden de nog uit te voeren projecten onderverdeeld in vijf hoofdcategorieën:

- a. Projecten:
 - A1 - Waarbij co-financiering al vastligt;
 - A2 - Waarvoor co-financiering is aangevraagd bij externe partijen en ambtelijk is toegezegd;
 - A3 - Die meedraaien in ander gemeentelijk project;
 - A4 - Die intern worden uitgevoerd.
- b. Projecten die al ver voorbereid zijn, die wettelijk noodzakelijk zijn of waarover al zodanig gecommuniceerd is (met inwoners e.d. of afspraken met andere instanties) dat we de stekker er niet meer fatsoenlijk uit kunnen trekken.
- c. Projecten die een logisch gevolg zijn op de reeds voltooide projecten en waarvan de maatregelen zorgen voor een uniforme inrichting gemeentebreed.
- d. Projecten die nog noodzakelijk zijn op basis van de verkeersveiligheid.
- e. Overige projecten.

De projecten onder A. en B. moeten sowieso doorgang vinden. Die onder C. hebben daarnaast ook een hoge prioriteit. Indien de maatregelen van de Taskforce Verkeer in gang worden gezet, worden deze, voor zover het budget toereikend is, betaald uit de MUP-reserve. Pas als daarna nog budget over is, kunnen de projecten onder D (en daarna onder E) worden ingepland.

In juni 2013 ontvangt u een raadsbrief waarin u wordt geïnformeerd over de Taskforce Verkeer en een over de herprioritering van het MUP.

Uitvoering MUP-maatregelen

Het is nodig het MUP te herprioriteren. Voorstel is alleen nog uitgaven te doen als:

- Er reeds een verplichting is aangegaan. Bijvoorbeeld de kapitaallasten van reeds uitgevoerde werken of de bijdrage aan de buurtbus;
- Een andere partij ook investeert. Veelal betreft dit de provincie of stadsregio.
- Er concrete of vergaande afspraken met bewoners liggen, als een project noodzakelijk is vanuit de vastgestelde weg-categorisering of als de voorbereiding van een project al in gevorderd stadium is.
- Een MUP-project slim kan worden gecombineerd met een ander MUP- of onderhoudsproject, wat vaak herprioritering tot gevolg heeft.

Verder zullen enkele onderdelen in het MUP gehandhaafd worden en de komende jaren structureel worden uitgevoerd. Dit betreft educatie, schoolomgevingen, en monitoring.

Daar waar zich mogelijkheden voordoen om maatregelen met cofinanciering te realiseren, zullen wij afzonderlijke voorstellen voor financiering ten laste van reserves aan de raad voorleggen.

Wat er in 2013 daadwerkelijk op de planning staat hangt af van de herprioritering van het MUP, op basis van de ombuigingen van € 15.000 vanaf 2013.

Jaar

2013-2014

Budget

MUP-reserve

Voortgang

In juni 2013 wordt u met een raadsbrief geïnformeerd over de voortgang van de MUP-projecten. Onder de activiteit 'Ombuiging 15.' (zie hierboven) is bij de voortgang aangegeven hoe wij de herprioritering van het MUP vormgeven.

Veiligheid doorgaande wegen

Wij willen de veiligheid voor verkeer en aanwonenden van de doorgaande wegen Utrechtseweg, Bennekomseweg en Wolfhezerweg in overleg met de provincie verbeteren. De gemeente Renkum kan hier helaas niet éézijdig maatregelen nemen. Voor de Utrechtseweg (N225) heeft de provincie Gelderland, afhankelijk van een bestemmingsplanprocedure, in 2013 gepland de maatregelen te treffen.

Jaar

2013-2014

Budget

Aanpassingen aan provinciale wegen binnen bebouwde kom zijn voor 50% voor rekening van de gemeente. Wensen buiten de bebouwde kom zijn afhankelijk van het beleid van de provincie. Realisatie van deze wensen vergt een zeer actieve afstemming met de provincie (ambtelijk en bestuurlijk).

Voortgang

Wij willen de veiligheid voor verkeer en aanwonenden van de doorgaande wegen Utrechtseweg, Bennekomseweg en Wolfhezerweg in overleg met de provincie verbeteren. Voor de Utrechtseweg (N225) heeft de provincie Gelderland, een bestemmingsplanprocedure opgestart. Op kruispunt N225-Wolfhezerweg wordt een verkeersregelinstallatie aangebracht en tussen dit punt en Kievitsdel komt aan de zuidzijde van de N225 een fietspad in twee richtingen te liggen. Het fietspad aan de noordzijde verdwijnt. De gemeente denkt mee over deze maatregelen, mede omdat de uitkomsten van de Task Force Verkeer invloed (kunnen) hebben op de uitvoering.

Door de complexe uitvoering van de werkzaamheden aan de N25 wordt een deel verschoven naar 2014. Inmiddels is de provincie ook met de voorbereiding van werkzaamheden aan de Wolfhezerweg (N783) bezig. Afhankelijk van de keuze 30 of 50 km/h zal de provincie een deel van deze weg, na de reconstructie, aan de gemeente over willen dragen. De provincie is ook gestart met een pre-verkenning van de Bennekomseweg (N782) Hierbij worden de huidige verkeerskundige problemen in beeld gebracht.

Verkeersadviesing
Verkeersadviesing intern (advies over o.a. bouwaanvragen, bestemmingsplannen e.d.) en extern (n.a.v. brieven, mails, telefoons van o.a. inwoners en bedrijven).
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Dit heeft een hoge prioriteit en de beantwoording vindt binnen de gestelde termijn plaats.

Verkeerseducatie
Permanente verkeerseducatie uitvoeren om de verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers (zoals schoolgaande kinderen, ouderen, gehandicapten) te verhogen. En bewustwording van jonge automobilisten te vergroten.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget. Grootste deel gesubsidieerd door Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Gelderland (ROVG)
Voortgang
In 2013 wordt het in 2012 ingezette verkeerseducatieproject met behulp van een internetprogramma op de basisscholen gecontinueerd en er staan twee fietsinformatiedagen voor ouderen gepland.

Verkeersstromen
Monitoren van de verkeersstromen door gemeente Renkum aan de hand van tellingen (ook via de verkeersregelautomaten) + onderhoud verkeersregelautomaten. Daarnaast wordt in overleg met het verkeershandhavingsteam van de politie een prioriteitenlijst opgesteld van wegen waar (extra) snelheidscontroles plaats (gaan) vinden.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Er zijn in mei/juni 2013 weer tellingen in het kader van de RVMK en fietstellingen uitgevoerd. Het Regionale Handhavingsteam is op dit moment niet op ons verzoek specifiek aan het werk. Dit komt o.a. omdat we de actuele metingen van de snelheidsdisplays pas in het najaar van 2013 gaan analyseren.

Verkeersbesluiten
Verkeersbesluiten, procedure loopt van initiatief via voorbereiding tot afronding, met op twee momenten (zienswijze en beroep) inspraakmogelijkheden.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Sinds 2013 verlopen de publicaties via de Staatcourant (digitaal). Dit heeft enige aanpassing gevergd, maar het gaat nu soepel en de inwoners weten de publicaties te vinden. Tot nu toe zijn in 2013 21 verkeersbesluiten in procedure genomen waarvan er 8 betrekking hebben op Gehandicaptenparkeerplaatsen (GPP's).

Verkeersregelinstallaties
Monitoring verkeersregelinstallaties e.d.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Waar nodig worden verkeersregelinstallaties en de automaten in onderhoud genomen of worden kleine aanpassingen gerealiseerd. Hiervoor is een onderhoudscontract afgesloten. Wij zijn echter niet tevreden over de uitvoering van het huidige onderhoudscontract. Vragen en problemen blijven te lang liggen. We willen in overweging nemen om mee te liften met de aanbesteding van het onderhoud van de VRI's in Arnhem.

Doelstelling A2	Effectindicatoren
Het in evenwicht brengen en houden van de verhouding verkeer en leefbaarheid.	Tevredenheid van de burger over de directe woonomgeving, speelmogelijkheden, straatverlichting en de wegen, straten en plein zijn in het KTO gemiddeld 0,2 punt hoger dan in 2008 (scores in 2008 resp. 7,7; 6,3, 7,2 en 5,9).

Voortgang	
Bij de prioritering van de MUP-projecten is rekening gehouden met het evenwicht tussen de drie eerder genoemde beleidsdoelen. Herprioritering MUP vanaf 2013 wordt in juni 2013 in een raadsbrief verwoord.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Verbreding A12
Wij zetten in, met alle bestuurlijke middelen, op een zo goed mogelijke inpassing van het tweede deel A12 (Grijsoord-Ede).
Jaar
2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De start van het tweede deel A12 (Grijsoord-Ede) is door een juridische correctie vertraagd en staat nu gepland in 2014. Wij zetten in, met alle bestuurlijke middelen, op een zo goed mogelijke inpassing hiervan. Doordat deze verbreding nu niet meer samenvalt met de projecten Station-/Dorpsplein Wolfheze en de N225 (beide 2013) komt dit niet ongelegen. We blijven dit wel monitoren.

Doorgaand verkeer
Onze aandacht blijft gericht op mogelijkheden om het doorgaande verkeer om te leiden. Over de ontsluiting van de subregio Arnhem-Noord blijven we in overleg met de gemeente Arnhem, Stadsregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en Rijkswaterstaat.
Jaar
2013 en verder
Budget
PM (Co-financiering met diverse partijen)
Voortgang
De Taskforce Verkeer heeft de problemen en mogelijke oplossingen verder verwoord. Voor 2013 zijn, mede in afwachting van het lopende onderzoek, maatregelen voorgesteld. Wij zullen uitvoering geven aan voorgestelde (en door uw raad geacordeerde) maatregelen, voortvloeiend uit de Taskforce Verkeer Renkum, rekening houdend met de huidige budgetten. Recent bent u met een raadsbrief op de hoogte gebracht van de eindnotitie van de Taskforce Verkeer en de direct daarmee samenhangende herprioritering van het MUP. Nu volgt verdere uitwerking van de HOV lijn met alle infrastructuur zodat eind 2013/ begin 2014 verdere besluitvorming plaats kan vinden.

Geluidshinder en fijnstofconcentraties
Wij willen geluidshinder en fijnstofconcentraties verder terugdringen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wanneer monitoringsgegevens voorhanden zijn, zullen wij die aan u voorleggen. Zoals beschreven in H4A Milieubeheer zijn wij bezig met het opstellen van een overeenkomst met Rijkswaterstaat over het aan hen overdragen en financieel afwikkelen van het scherm Heelsum Oost. Op dit moment zijn wij bezig met deze samenwerkingsovereenkomst.

IJssellijn
Wij treden in overleg met Stadsregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en andere relevante derden, samen met andere belanghebbende partijen, om de mogelijke overlast en risico's voor de omwonenden van het intensiveren van het goederenvervoer over de IJssellijn te voorkomen.
Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wij zijn in overleg met Stadsregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en andere relevante partijen, om de mogelijke overlast en risico's voor de omwonenden van het intensiveren van het goederenvervoer over de IJssellijn te voorkomen.

Verkeersbeleid
Verkeersbeleid opstellen en laten vaststellen.
Jaar
Continu proces
Budget
MUP-reserve

Voortgang
Het verkeersbeleid in de vorm van het GVVP en het bijbehorende MUP vormt nog steeds de basis voor de aanpak van verkeer in onze gemeente. In het verlengde hiervan hebben wij eind 2012 de Beleidsregels Uitwegen vastgesteld en wordt er momenteel gewerkt aan Beleidsregels voor openbare oplaadpalen elektrisch vervoer (E-laad). Ook wordt in 2013 de Parkeernota ter vaststelling aan u voorgelegd.

Afwaarderen wegen
Wij onderzoeken de mogelijkheden van het afwaarderen van (zand-)wegen.
Jaar
2013-2014
Budget
PM
Voortgang
De provincie onderzoekt in samenwerking met de betreffende gemeenten de mogelijkheden van het afwaarderen van (zand-)wegen.

Werk met werk maken
Waar mogelijk zorgen we ervoor dat herinrichtingsprojecten infrastructuur en verkeersmaatregelen worden meegenomen in reguliere werken die op de desbetreffende wegvakken worden uitgevoerd.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Mede in het kader van de ombuigingen vanaf 2013 is in de herprioritering van het MUP nadrukkelijk samenwerking gezocht tussen verkeersmaatregelen en werkzaamheden aan de openbare ruimte zoals wegonderhoud, reconstructie en/of rioolprojecten. De Jan van Riebeekweg in Oosterbeek is hier een goed voorbeeld van. Daarnaast loopt momenteel de voorbereiding van bijvoorbeeld het rioolproject op de Dorpsstraat-Leeuwenstraat-Molenweg in Renkum.

Doelstelling A3	Effectindicatoren
Duurzame openbaar vervoer bereikbaarheid van alle kernen.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik OV toegenomen • Behoud stations Oosterbeek en Wolfheze • Toegankelijkheid bushaltes • Toegankelijkheid station Wolfheze • In het KTO is de tevredenheid van de burger over het openbaar vervoer in de wijk en in de gemeente 0,2 punt hoger t.o.v. KTO 2008 (score 2008: resp. 6,7 en 6,5).

Voortgang	
In 2012 is de route van de beide buurtbussen gewijzigd waardoor nu twee tegengestelde ringlijnen alle dorpen met elkaar verbinden. In de BRENG aanbeveling zijn ook twee nieuwe lagevloer buurtbusjes ingestroomd. Tevens is lijn 53 gaan rijden tussen Wageningen -Renkum - Heteren en Arnhem -Zuid.	In 2012 zijn vier bushaltes opgehoogd door werk met werk te maken. Zie activiteit Openbaar vervoer. Voor 2013 staan nog 16 haltes op de planning om opgehoogd te worden. Het Dorpsplein Wolfheze wordt vanaf medio september 2013 gereconstrueerd. De realisatie van de P&R voorziening Wolfheze is afhankelijk van een ecologisch onderzoek dat medio augustus 2013 afgerond is. Tevens loopt er nog een bezwaar tegen de uitritvergunning. Voor behoud stations Oosterbeek en Wolfheze wordt continu aandacht gevraagd bij de Stadsregio. De reizigersaantallen van de buurtbus voldoen ruim aan de gestelde norm.

Activiteiten:

Buurtbus
De buurtbus(sen) zo goed mogelijk aansluitend aan de behoefte laten rijden door onze gemeente.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

De volledige ring in twee richtingen rond en door alle dorpskernen door respectievelijk bus 589 en 590, die in 2012 is gecreëerd, loopt prima. De buurtbussen voldoen aan de normering en de lage instapbussen zijn, na wat aanloopproblemen, een succes. Het najaar zal wel voor wat uitvoeringsproblemen zorgen door de vele wegwerkzaamheden (Wolfhezerweg en Utrechtseweg) maar de flexibiliteit van de grote groep vrijwilligers leidt ongetwijfeld tot relatief weinig problemen.
Stations Oosterbeek en Wolfheze
<ul style="list-style-type: none"> Een goede dienstregeling op de NS-lijn Arnhem-Ede Wageningen-Utrecht is van belang voor de inwoners van de gemeente Renkum. De stations Oosterbeek en Wolfheze zijn daarbij essentieel.
Jaar
2013-2014
Budget
Samenwerking met Stadsregio Arnhem Nijmegen en MUP-reserve.
Voortgang
<p>We hebben hiervoor de samenwerking met SRAN (Stadsregio Arnhem Nijmegen) gezocht. Binnen het MUP (GVVP) is financiële ruimte voor een bijdrage van de gemeente Renkum voor het verbeteren van de verkeersveiligheid van de overweg Wolfheze. In 2013 staat een andere, voor fietsers veiliger, inrichting van het kruispunt Wolfhezerweg-Parallelweg gepland, als onderdeel van de reconstructie van dorpsplein Wolfheze in het najaar van 2013.</p> <p>Onderdelen die nog niet in 2013 worden uitgevoerd zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Verbeterde spoorwegoversteek voor voetgangers en fietsers. Prorail heeft een nieuwe calculatie uitgevoerd waardoor de beschikbare budgetten voor de spoorwegovergang niet meer voldoende zijn. Er zijn gesprekken gaande met o.a. de SRAN om te kijken of we hier uit kunnen komen. Aanleg parkeervoorziening aan de noordzijde en een kleine aan de zuidzijde van het spoor. De realisatie van het P&R terrein aan de noordzijde is afhankelijk geworden van een ecologisch onderzoek en een bezaarschrift tegen een uitrit. Hier komt in het najaar mee duidelijkheid over.
Handhaven van doorgaande buslijnen
De bestaande buslijnen zo goed mogelijk handhaven of, waar nodig, vervangen door een gelijkwaardig alternatief.
Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang
<p>Ten behoeve van realisatie van lijn 53 is ook de frequentie van lijn 52 (voormalig lijn 86) iets teruggelopen naar in de spits een 10-minuten en buiten de spits een 15-minuten regeling. De directe verbinding naar het Business- en Sciencepark in Wageningen is ook vervallen.</p> <p>Nu de Taskforce Verkeer heeft aangegeven dat er mogelijkheden zijn om een HOV Arnhem-Wageningen op de markt te brengen, komt hier beweging in. Medio oktober 2013 komt er meer duidelijkheid over hoe dit er voor Renkum uitziet.</p>
Openbaar vervoerverbinding met Heteren
Wij willen een openbaar vervoerverbinding met Heteren in overleg met Stadsregio Arnhem-Nijmegen onderzoeken en zo mogelijk realiseren.
Jaar
2013 en verder
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang
De aanbesteding OV 2013 is geweest. Hier vloeit uit voort dat vanaf december 2012 een nieuwe lijn 53 rijdt (Wageningen, Renkum, Heteren, Driel, station Arnhem Zuid, Arnhem Kronenburg, Arnhem Het Duifje).
Doortrekken Valleilijn (trein)
Het doortrekken van de Valleilijn (trein) naar Arnhem is, door ontwikkelingen op landelijk niveau stil komen te liggen.
Jaar
2013
Budget
SRAN (dan provincie Gelderland)
Voortgang
Valleilijn (trein): het doortrekken van de Valleilijn (trein Amersfoort , Ede, Arnhem) is een speerpunt van de provincie Gelderland. Hier komt pas beweging in als het NS net wordt aanbesteed (rijden in 2017)
Doortrekken Valleilijn (bus)
Er is een exploitatieve koppeling tussen de lijnen 86 en 88 (Valleilijn Wageningen-Ede via ziekenhuis). Een directe verbinding van Renkum naar het ziekenhuis in Ede is er niet en komt er voorlopig ook niet, ondanks dat wij dit als wens hebben. Wij blijven hier, met de ontwikkelingen rondom de HOV lijnen, echter wel op inspelen.
Jaar
2014
Budget
SRAN (dan provincie Gelderland)
Voortgang
Valleilijn (bus): buslijn 52 rijdt vanaf Arnhem naar Wageningen en via Bennekom naar Ede. De verbinding van Renkum

naar het ziekenhuis in Ede loopt dus via Wageningen met een overstap. Een rechtstreekse verbinding Renkum – ziekenhuis Ede is financieel niet haalbaar gebleken.
Met de toegenomen kansen voor een HOV Arnhem – Wageningen wijzigt mogelijk ook de doorkoppeling naar Ede. Hermes is hiervoor een vervoerplan aan het schrijven dat medio september / oktober 2013 verder besproken wordt. De verbinding naar het ziekenhuis wordt als wens meegenomen.

Spoorweghalte Klingelbeekseweg/ Arnhems Buiten

Wij blijven aandacht vragen voor het zo mogelijk realiseren van een spoorweghalte (eventueel light-rail) bij het bedrijventerrein Klingelbeekseweg/ Arnhems Buiten. Eén en ander in samenwerking met de gemeente Arnhem, Stadsregio Arnhem-Nijmegen, Prorail en de NS. De Taskforce Verkeer heeft hiervoor een voorstel gedaan.

Jaar

2013 en verder

Budget / uren

SRAN (Stadsregio Arnhem-Nijmegen; gedelegeerd bij in BOV's regelen)
Binnen beschikbare middelen, n.a.v. studie resultaat wellicht extra uren.

Voortgang

Wij doen verder onderzoek naar de mogelijkheden en het zo mogelijk realiseren van een spoorweghalte (eventueel light-rail) bij het bedrijventerrein Klingelbeekseweg/ Arnhems Buiten. Eén en ander in samenwerking met de gemeente Arnhem, Stadsregio Arnhem-Nijmegen, Provincie, Prorail en de NS. De Task Force Verkeer heeft hiervoor een voorstel gedaan.
De Stadsregio heeft een knooppuntennotitie opgesteld, waarin deze halte voor de lange termijn is opgenomen.

Intergemeentelijke samenwerking

Wij werken continu aan een intergemeentelijk verkeersbeleid, waarbij afstemming plaatsvindt met de gemeente Arnhem, de Stadsregio Arnhem Nijmegen en de provincie Gelderland.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

In stadsregioverband is een calamiteitenregeling ingesteld voor de regio voor de routing bij incidenten op de hoofdroutes. Deze routes zijn nu operationeel als de zogenaamde U-route (de U van Uitwijkroute). In onze gemeente kennen wij één U-route: van de A50 Renkum over de Utrechtseweg (N225) – Stationsweg – Dreijenseweg – naar de Amsterdamseweg v.v.

Maatregelen Taskforce Verkeer

Wij zullen uitvoering geven aan voorgestelde (en door uw raad geaccordeerde) maatregelen, voortvloeiend uit de Taskforce Verkeer Renkum. Deels zal hiervoor budget gevonden kunnen worden door herprioritering van het MUP. Deels moet voor deze maatregelen nieuw budget beschikbaar worden gesteld.

Jaar

2013 e.v.

Budget

PM

Voortgang

In de Raadsvergadering van juni 2012 heeft u ingestemd met de analyse van de Taskforce Verkeer over de verkeerssituatie op de Utrechtseweg en Schelmseweg. In dit voorstel is eveneens een aantal maatregelen opgenomen, die bij realisatie een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de doorstroming van het verkeer zonder dat het ten koste gaat van de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid. Met deze maatregelen wordt het wellicht mogelijk om over de Utrechtseweg hoogwaardig openbaar vervoer, HOV, te realiseren.
In november 2012 heeft op basis van het raadsbesluit een workshop plaatsgevonden over de verkeersafwikkeling Schelmseweg. De uitkomsten hiervan vormden de basis voor een nader onderzoek.
De resultaten van deze nadere studie rondom het kruispunt Schelmseweg-Utrechtseweg heeft u recent in combinatie met de herprioritering van het MUP in een raadsbrief mogen ontvangen. Met de ambtelijke werkgroep voor de HOV wordt nu een vervoerplan voorbereid dat medio oktober bestuurlijk wordt besproken.

Doelstelling A4

Verbeteren van verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers (scholieren, ouderen, gehandicapten).

Effectindicatoren

Aantal scholen met uniforme inrichting van de schoolomgeving.
Tevredenheid over oversteekvoorzieningen bij scholen (toetsen van de oversteekbaarheid aan de CROW richtlijnen).
Tevredenheid van de burger over verkeersveiligheid in de gemeente en de verkeersveiligheid in de buurt zijn het KTO 0,2 punt hoger dan in 2008 (score 2008 resp. 6,1 en 6,1).
Tevredenheid van schoolgaande kinderen over de bij hun school aangepaste verkeerssituatie.

Voortgang	
In het MUP zijn projecten opgenomen ten behoeve van de kwetsbare verkeersdeelnemers. Binnen de herprioritering van het MUP blijft een budget voor deze maatregelen in principe overeind.	In 2012 zijn de schoolomgevingen in Oosterbeek aangepakt, in 2013 volgen de laatste schoolomgevingen in onze gemeente. In gesprekken met de scholen blijkt deze aanpak (met name door de herkenbaarheid) tot een verbetering van de verkeerssituatie te leiden, ook voor de schoolgaande kinderen. In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Verkeersveiligheid scholen en sportcomplexen
De verkeersveiligheid rond scholen en sportcomplexen willen wij vergroten zoals dat is vastgelegd in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) en het Meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP). Daarbij worden de schoolomgevingen uniform en herkenbaar ingericht met kleurrijk materiaal. In 2013 staan de laatste 4 scholen op de planning.
Jaar
2013 - 2014
Budget
MUP-reserve
Voortgang
In 2013 volgen de laatste nog uniform in richten schoolomgevingen (de drie scholen langs de Bram Streeflandweg en de Vallei in Renkum en de Wegwijzer in Doorwerth). Het nieuwe fietspad (Kalimaropad) op sportpark Wilhelmina blijft onderdeel van overleg met de omwonenden. In 2012 hebben wij besloten dat de aansluiting ervan op de Ginkelseweg nog niet wordt verplaatst. Dit is nu opgenomen in de herprioritering van het MUP.

Openbaar vervoer
De ophoging van bushaltes is afhankelijk van het beschikbare budget, mede op basis van de subsidie. Daarover is op dit moment onvoldoende duidelijkheid.
Jaar
Continu proces
Budget
Zie Buurtbus.
Voortgang
De ophoging van de bushaltes is in 2012 gestagneerd doordat er in verband met een aanpassing van de subsidieregels grote onduidelijkheid was over het te ontvangen bedrag. Er zijn in dat jaar wel 4 haltes aangepakt, door werk met werk te maken. Inmiddels is duidelijk dat de subsidie 75% wordt in plaats van 100%. De gevolgen voor het gemeentelijk budget worden nu in beeld gebracht. Voor 2013 staan nog 16 haltes op de planning op aangepast te worden.

Educatieprojecten
Niet alleen door infrastructurele maatregelen, maar juist in combinatie met educatieprojecten worden verkeersdeelnemers bewust gemaakt van hun eigen bijdrage aan en invloed op het verkeer. Door dit soort educatieprojecten jaarlijks in te zetten, wordt indirect de verkeersveiligheid in onze gemeente verhoogd.
Jaar
Continu proces
Budget
MUP-reserve en subsidie Stadsregio
Voortgang
In 2013 vinden onder andere enkele fietsinformatiedagen plaats. Deze en andere educatieprojecten zijn nu in voorbereiding en worden ook in 2013 voor 100% gesubsidieerd door de Stadsregio.

Doelstelling A5	Effectindicatoren
In algemene zin een snelle en adequate afhandeling van klachten wensen en vragen burgers.	Score KTO “burger als onderdaan” onderdeel “bereikbaarheid voor meldingen en klachten over onveiligheid en overlast” en “reactie gemeente op meldingen en klachten” minimaal gelijk aan score 2008 (resp. 6,0 en 6,4)

Voortgang	
In het algemeen wordt voldaan aan deze doelstelling. Een groot deel van de klachten, wensen en vragen wordt binnen 4-6 weken beantwoord en behandeld.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Verkeerskundig overleg en advies
Om de afhandeling adequaat en snel te laten verlopen en zaken af te stemmen hebben de verkeersdeskundigen regelmatig verkeerskundig overleg. Daarnaast leveren de verkeersdeskundigen verkeerskundige advisering bij tal van projecten en vergunningen. Een doel daarbij is overlast voor burgers en weggebruikers zo beperkt mogelijk te houden.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Elke maand is er algemeen verkeersoverleg. Daar waar nodig wordt ad hoc overleg georganiseerd.

B. Parkeren

Doelstelling	Effectindicatoren
In de gemeente Renkum vindt elke weggebruiker binnen 150 meter van zijn woning/ bestemming een parkeerplaats. Betaald parkeren wordt niet overwogen.	In 2014 is de tevredenheid van de burger over parkeren in de gemeente en in de buurt minimaal gelijk gebleven t.o.v. het KTO 2008 (score 2008 resp. 6,3 en 6,3).

Voortgang	
In het Meerjarenuitvoeringsprogramma GVVP zijn onderzoeken en projecten opgenomen om dit te bewerkstelligen, dit loopt in principe van 2011 t/m 2014, maar in 2013 vindt een flinke herziening van het MUP plaats. Deze herprioritering van het MUP heeft u met een raadsbrief in juli 2013 ontvangen. Betaald parkeren wordt nog steeds niet overwogen. In de in 2013 op en vast te stellen Parkeernota wordt dit onderdeel ook opgenomen.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Parkeren grote voertuigen
Wij willen het parkeren voor grote voertuigen naar tevredenheid van gebruikers en bewoners regelen.
Jaar
2013-2014
Budget
PM
Voortgang
In 2013 wordt een nieuwe Parkeernota opgesteld, waarvan het parkeren voor grote voertuigen een belangrijk onderdeel gaat uitmaken. In de herstructurering van de bedrijventerreinen is opgenomen een parkeerterrein te onderzoeken voor circa 20 vrachtwagens nabij de Parenc, dit wordt in 2013 in gang gezet.

Parkeren bij nieuwbouwwontwikkelingen
Wij willen het parkeren bij nieuwbouwwontwikkelingen toetsen aan CROW richtlijnen en zo nodig laten aanpassen, op basis van de Bouwverordening.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In voorkomende gevallen is/wordt advies verstrekt over de parkeernormering.

Blauwe zone
Blauwe zone in Oosterbeek monitoren en blauwe zone in Renkum heroverwegen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

In 2013 is tot nu toe hiervoor geen actie ondernomen, maar in het kader van de nieuwe Parkeernota wordt hier mogelijk onderzoek naar gedaan.

Gehandicaptenparkeerplaatsen

Aanleg gehandicaptenparkeerplaatsen (ook vervallen plaatsen terugbrengen in originele staat).

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

In 2012 is ingevoerd dat aanvragers € 200 (waarvan € 50 borg) eigen bijdrage moeten betalen op het moment dat de verkeersbesluitprocedure is doorlopen en er geen zienswijze of beroep tegen is aangetekend. Het invoeren van de borg lijkt goed te werken. Vooraf is de communicatie goed geregeld en tot nu toe heeft slechts één persoon afgezien van een GPP (ook om andere redenen). De borg is tot nu toe bij niemand weer opgevraagd. In 2013 zijn tot nu toe 8 GPP's op kenteken aangevraagd.

Uitvoering MUP-parkeermaatregelen 2012

Onder voorbehoud van de als gevolg van de ombuigingen noodzakelijk geworden herziening van het MUP, staan in 2013 onder andere de volgende projecten op de rol (de volledige lijst is te vinden in het MUP:

- Renkumse parkeernormen (hernieuwd) vaststellen;
- Ontheffingsstelsel voor parkeren van grote voertuigen.

Jaar

2013

Budget

MUP-reserve

Voortgang

Parkeermaatregelen zijn, waar mogelijk, meegenomen in andere projecten, zoals in toekomstige projecten (2013) als aanpassingen Europalaan en Dorpsplein Wolfheze. Verder is het onderzoeken naar de huidige parkeersituatie en –behoefte standaard onderdeel van de reguliere ambtelijke werkzaamheden. Voor Oosterbeek-centrum wordt tijdelijk parkeren op locatie Dalzone mogelijk gemaakt. Het vaststellen van Renkumse parkeernormen en het opzetten van een ontheffingsstelsel voor grote voertuigen maakt onderdeel uit van de in 2013 op te stellen Parkeernota.

C. Veerdiensten

Doelstelling	Effectindicatoren
Verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente vanuit de Betuwe voor woon - school, woon - werk en recreatief (fiets) verkeer.	In het KTO 2014 is de tevredenheid van de burger over het openbaar vervoer en de fietsvriendelijkheid in de gemeente 0,2 punt hoger t.o.v. KTO 2008 (score 2008 resp. 6,5 en 6,9).

Voortgang	
Er wordt bij de Stadsregio continu aandacht gevraagd voor openbaar vervoer verbindingen, of dit nu een veer- of een bus/treinverbinding is.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Veer Renkum
Opstarten van veer Renkum – Heteren, mede afhankelijk van momenteel lopende bestemmingsplanprocedure in Overbetuwe.
Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Overbetuwe heeft subsidie aangevraagd voor dit veer (en dit is toegekend) en de bestemmingsplanprocedure is afgerond. Dit vormt geen beletsel meer om het veer op te starten. Er wordt aan gewerkt om de opstart in 2013 te laten plaatsvinden met een eerste vaart in 2014. In totaal is € 250.000 beschikbaar voor realisatie van dit pontje, 50 % van de provincie en beide gemeenten € 62.500. De gemeente Overbetuwe is nu trekker van het geheel. Jobstap komt in beeld als mogelijke exploitant.

Veer Driel - Heveadorp (Drielse Veer)
Stichting Jobstap uit Oosterbeek wil een tariefsverhoging doorvoeren. Dit houdt in dat het exploitatietekort (gefinancierd door gemeenten Renkum en Overbetuwe, het Dorenweerdcollege en de Stichting Veren Gelderland) niet toeneemt, ondanks meer vaaruren.

Jaar
2013-2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Jobstap voert met succes de exploitatie van dit Drielse veer, het contract loopt t/m 2014. In 2013 wordt samen met Jobstap gekeken naar de voortgang. Met Jobstap is ook gekeken naar gebruik van een radar om ook bij slecht(er) zicht te kunnen blijven varen. Het aantal vaaruren is uitgebreid om in het vroege voorjaar en in het najaar beter op de vraag af te stemmen. De insteek hierbij is geweest dat de bijdrage van de gemeente Renkum (exploitatietekort) niet toeneemt. Jobstap heeft te maken met twee tegenvallers. De inkomsten uit het re-integratieprogramma zijn grotendeels verdwenen omdat het protocol (UWV) is gewijzigd. Daarnaast is, door een probleem met de aandrijving, het veer door de inspectie van Rijkswaterstaat uit de vaart genomen. De zonnepanelen en de specifieke omvormer zijn inmiddels vervangen en in de tussentijd is met een (kleine) vervangende pont gevaren.

D. Wegen, straten en pleinen

Doelstelling	Effectindicatoren
Uitvoering geven aan de wettelijke taak tot het in stand houden van bestaande openbare wegen.	In 2014 is de tevredenheid van de burger over de wegen, paden en pleintjes in de gemeente minimaal gelijk aan de score in het KTO 2008 (score 2008 5,9)

Voortgang	
In 2014 wordt onderhoud aan de wegen uitgevoerd conform collegevoorstel. Onderhoud wegen 2014 en hieraan toegevoegde onderhoudsprogramma.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Onderhoud wegen asfalt en elementen verhardingen / uitvoeringsplannen wegbeheer
Jaarlijks wordt, op basis van de beleidsnota Wegbeheer, onderhoud uitgevoerd aan wegen met asfalt en elementen verhardingen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Uitvoering wordt conform planning uitgevoerd.

Beleidsnota wegbeheer
De actualisatienota Wegbeheer 2013 – 2017
Jaar
2013 en 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
<ul style="list-style-type: none"> Het voorstel betreffende de Actualisatienota Wegbeheer 2013-2017 heeft u in de januariraad 2013 geamendeerd en voor de periode 2013 en 2014 aangenomen. Aan het geadviseerde besluit is toegevoegd, dat wij, uiterlijk bij de behandeling van de begroting voor 2015, een Actualisatienota Wegenbeleid 2015-2017 ter goedkeuring aan u voorleggen. In deze geactualiseerde nota wordt een evaluatie van de Actualisatienota Wegenbeleid 2013-2014 opgenomen. De resultaten van de weginspectie 2014 en de effecten van de maatregelen: werk met werk maken, samenwerking met andere gemeenten en andere inspectiemethodes maken daarvan deel uit.

Fiets- en wandelpaden
Tenminste handhaven van de kwaliteit van de bestaande fietspaden en wandelpaden.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Binnen het reguliere onderhoudsbudget voor 2014 wordt de kwaliteit conform het beleid gehandhaafd of verbeterd.

Reconstructies
Gestart wordt met voorbereidingen van reconstructieprojecten die naar aanleiding van de wegen- en rioolinspecties naar voren komen. Hierbij wordt gekeken naar andere beleidsterreinen, zodat “werk met werk” wordt gemaakt.

Jaar
2014 - 2017
Budget
Binnen bestaand budget in samenhang met betreffende beleidsterreinen
Voortgang
Onderstaande projecten zijn geïnventariseerd: <ul style="list-style-type: none"> • Rioolvervangning / reconstructie Gebied Zuiderbeekweg / Ploegseweg Oosterbeek, voorbereiding en uitvoering 2013 (in 5G verband voorbereid en directievoering en toezicht) • Haalbaarheidsstudie Gebied Noorderweg Oosterbeek, voorbereiding 2013 • Grootonderhoud Utrechtseweg Heelsum Renkum, rioolinspectie 2013, voorbereiding 2014, uitvoering 2015 • Rioolvervangning/ reconstructie Dorpsstraat / Leeuwenstraat / Molenweg Renkum, voorbereiding 2013, uitvoering 2014 • Gebied Beukenlaan / Nieuwegeweg Renkum, na gereedkomen Renkums Beekdal • Gebied Joan Beukerweg / Kuypersweg Renkum, voorbereiding 2014, uitvoering 2015
Openbare verlichting
Op basis van de beleidsnota “Renkums licht doorgelicht” worden ieder jaar circa 200 verouderde lichtpunten vervangen en onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting.
Jaar
2014 - 2015
Budget
PM
Voortgang
Per jaar wordt een deel van de openbare verlichting vervangen voor nieuwe energiezuinige verlichting. Voorbereiding voor vervanging is gestart. In 2015 wordt de beleidsnota “Renkums licht doorgelicht 2006 - 2015” geactualiseerd en aan u voorgelegd ter besluitvorming. Daarbij is het wenselijkheid om een voorziening in te stellen voor de openbare verlichting voor een fundamenteelere aanpak van onderhoud en vervanging.
Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
Van 2013 – 2016 draagt de gemeente wettelijk zorg voor de opbouw van de BGT, voor dat gedeelte waarvoor zij bronhouder is. Na de opbouwfase zal deze structureel bijgehouden moeten worden. Na 2016 wordt onderzocht welke witte vlekken er nog zijn binnen gemeentes. Waarschijnlijk worden gemeenten verantwoordelijk gesteld voor de registratie van die witte vlekken. Na 2020 dient alles wettelijk correct geregistreerd te zijn en structureel worden bijgehouden. Voor het gehele traject en de bijhouding zal budget moeten worden vastgesteld. Per 2014 wordt een wettelijke bijdrage verwacht. De hoogte van deze bijdrage is nog niet bekend.
Jaar
2013 e.v.
Budget
Nader vast te stellen

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Verkeersmaatregelen					
Lasten	685	647	644	636	634
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-685	-647	-644	-636	-634
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-665	-647	-644	-636	-634
Parkeren					
Lasten	63	63	63	63	63
Baten	1	1	1	1	1
Saldo	-62	-62	-61	-61	-61
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-62	-62	-61	-61	-61
Veerdiensten					
Lasten	80	70	70	69	69
Baten	32	32	32	32	32
Saldo	-47	-37	-37	-37	-37
Mutatie Reserve	10	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-37	-37	-37	-37	-37
Wegen, straten en pleinen					
Lasten	2.987	3.014	3.004	2.995	2.993
Baten	35	35	35	35	35
Saldo	-2.953	-2.979	-2.969	-2.961	-2.958
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-2.953	-2.979	-2.969	-2.961	-2.958
Resultaat programma voor bestemming	-3.747	-3.726	-3.713	-3.695	-3.690
Mutaties reserves	10	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-3.737	-3.726	-3.713	-3.695	-3.690

Programma 07 Sport, kunst & cultuur

Visie

De sport in de gemeente Renkum in ruime zin moet voor iedere inwoner toegankelijk zijn. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.

Een gevarieerd kunst- en cultuuraanbod waar iedere inwoner, ongeacht leeftijd en beperking, aan kan deelnemen moet in stand worden gehouden.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Kunst, cultuur en cultuureducatie
- B. Openbaar bibliotheekwerk
- C. Monumenten
- D. Sport algemeen
- E. Sportaccommodaties

A. Kunst, cultuur en cultuureducatie

Doelstelling	Effectindicatoren
<p>Kunst en Cultuur dragen bij aan de participatie en emancipatie van burgers en moet voor alle inwoners toegankelijk zijn, ook de jeugd moet zich op dit gebied kunnen ontplooiën.</p> <p>De gemeentelijke kernkwaliteiten Airborne geschiedenis en de kunstenaarskolonie hebben een nationale en deels internationale uitstraling en dragen bij aan het imago van de gemeente en aan de lokale identiteit met positieve effecten voor toerisme en recreatie.</p>	<p>De doelstelling is bereikt wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle basisschoolleerlingen deelnemen aan het Cultuurmenu; • Alle scholen meedoen aan de Rijksregeling Cultuur met Kwaliteit • het aanwezige cultureel erfgoed toegankelijk is voor publiek en de staat van onderhoud hiervan voldoet aan de gestelde eisen; • minimaal de bestaande voorzieningen en activiteiten voor de Kernkwaliteiten Airborne geschiedenis en kunstenaarskolonie in stand blijven. De mate van instandhouding is afhankelijk van de beschikbare gemeentelijke middelen. <p>Met het onderwijs, maatschappelijke en private organisaties en verenigingen wordt een passend aanbod gerealiseerd.</p>
Voortgang	
<p>De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten</p>	<p>Alle basisschoolleerlingen nemen deel aan het Cultuurmenu</p> <p>De “Ombuigings”voorstellen worden in 2013 verder uitgewerkt ten behoeve van het instandhouden van de culturele infrastructuur voor Kunst & Cultuur op basis van de kernkwaliteiten.</p>

Activiteiten:

RenkumKaart
<p>Bij een positieve evaluatie eind 2013, wordt de RenkumKaart in 2014 gecontinueerd. Deze wordt gratis verstrekt aan inwoners van de gemeente Renkum met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Ook hun inwonende kinderen van 4 tot 18 jaar kunnen gebruik maken van de regeling. Studenten komen niet in aanmerking voor de Kaart. De RenkumKaart is er in plaats van de Bijdrageregeling.</p> <p>De RenkumKaart geeft volwassenen recht op € 125 per jaar. Voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar is het bedrag € 192. Kinderen kunnen in plaats van de RenkumKaart ook kiezen voor het JeugdSportFonds. Inwoners kunnen de RenkumKaart gebruiken voor sport, cultuur en persoonlijke ontwikkeling. Denk hierbij aan een lidmaatschap van een sportclub, muziekles, een museumbezoek, abonnementen op tijdschriften en kranten of een taal cursus.</p>
Jaar
2013-2016
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang

In september 2013 wordt een publiciteitscampagne gehouden om de RenkumKaart onder de aandacht te brengen van potentiële gebruikers. Eind 2013 wordt de RenkumKaart geëvalueerd.

Renovatie concertzaal

Bij voldoende fondsen begin 2014 wordt de 2^e fase voor het herstel in oude luister van de Concertzaal te Oosterbeek ontwikkeld en uitgevoerd.

Jaar

2014

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Er zijn verschillende fondsen aangeschreven en het project is opnieuw onder de aandacht gebracht van de Provincie Gelderland.

Kunst- en cultuurcentrum

Samen met het museum Veluwezoom en andere belanghebbende organisaties willen wij komen tot een besluit over een mogelijke locatie voor een kunst- en cultuurcentrum. Tevens bezien we of in samenhang met de huidige recreatieve en toeristische activiteiten een complementaire invulling van de Westerbouwing haalbaar is ten behoeve van kunst- en cultuur.

Jaar

2014 – 2015

Budget

PM

Voortgang

De kernpartners zullen het CLKC verder vorm gaan geven. Hiertoe hebben zij een nieuwe stichting opgericht.

Culturele activiteiten

Ondersteunen van de gemeentelijke kernkwaliteit kunstenaarskolonie

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Eind 2013 worden nieuwe subsidiecriteria vastgesteld. De waarderingssubsidies voor amateurverenigingen zijn afgeschaft. Met ingang van 2014 worden op het gebied van kunst en cultuur alleen die activiteiten ondersteunt die bijdragen aan deze kernkwaliteit.

Airborne-activiteiten

Blijven ondersteunen van de Airborne-activiteiten.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

In de structuurvisie is vastgelegd dat de Airbornegeschiedenis behoort tot de gemeentelijke kernkwaliteiten. Met ingang van 2014 worden op het gebied van kunst en cultuur alleen die activiteiten ondersteund, die bijdragen aan deze kernkwaliteit.

Schoolgebonden cultuureducatie

De binnenschoolse Cultuureducatie willen wij blijven ondersteunen. Hiermee wordt de deelname aan de rijksregelingen Combinatiefunctie, CultuurBereik en Cultuur met Kwaliteit gewaarborgd.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

- **Cultuurmenu**

In 2014 laat Cultuurmenu alle leerlingen van de Renkumse basisscholen kennismaken met alle kunstdisciplines gekoppeld aan een bezoek/activiteit bij een lokale culturele organisatie. 't Venster verzorgt de coördinatie. Het Cultuurmenu is in samenwerking met 't Venster en de cultuurcoördinatoren van basisscholen in Renkum ontwikkeld. Het Cultuurmenu is het uitvoeringsprogramma van de Rijksregeling CultuurBereik en de Rijksregeling Combinatiefunctionaris. De scholen kunnen door deze regelingen een substantiële bijdrage leveren in de kosten voor het Cultuurmenu

- **Deelname aan Rijksregeling Cultuureducatie**

In 2014 werken het regionaal coördinatiepunt cultuureducatie, het lokale onderwijs en de gemeente verder aan de ontwikkeling van een doorgaande leerlijn cultuureducatie in het kader van de Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Voor deze rijksregeling heeft de provincie Gelderland € 1,5 miljoen beschikbaar. EduArt begeleidt vanuit de provincie deze ontwikkeling.

- **Regionaal Coördinatiepunt Cultuureducatie**

Het Cultuurmenu dient ook als uitgangspunt voor het opzetten van een regionaal coördinatiepunt cultuureducatie. Doel is cultuureducatie in het onderwijs, primair en voortgezet, in de gemeenten Renkum en Wageningen zo te organiseren dat samenhang en synergie verkregen wordt tussen onderwijs- en cultuurinstellingen.

Ombuiging 17. Prestatieafspraken obv 'culturele loopbaan'

Op basis van de doelstellingen "talentontwikkeling van de jeugd" en "het houden van draagvlak voor de unieke (cultuurhistorische) kernwaarden in de gemeente" willen wij andere prestatieafspraken maken met het Centrum voor Kunstzinnige vorming 't Venster.

Sinds 2010 verstrekken wij subsidie aan 't Venster voor leerlingen tot 23 jaar die cursussen volgen voor de verschillende kunstdisciplines. De cursussen voor volwassenen biedt 't Venster kostendekkend aan. Deze leeftijdsgrens kunnen wij nog kritisch beschouwen. Voor 2014 e.v. gaan wij de prestatieafspraken inrichten op basis van het Model "Culturele loopbaan".

In dit model wordt onderscheid gemaakt in een viertal fasen:

- **Fase I. Kennismaken.** Dit is het begin van de culturele loopbaan. Het gaat hierbij om een gevarieerd aanbod aan kennismakingsactiviteiten in de vorm van het Cultuurmenu, in het kader van cultuureducatie primair onderwijs.
- **Fase II. Oriënteren.** Dit is het vervolg van de culturele loopbaan. Hierin kunnen voorkeuren voor kunstbeoefening verder worden afgetast. Dat kan op school, maar ook in het kader van Verlengde Schooldag (VSD) op een brede school, wijkcentrum of dorps huis.
- **Fase III. Verzelfstandigen.** Deze fase is voor wie zich wil specialiseren in een bepaalde kunstvorm. Hierin zit het brede pakket aan opleidingen die het Centrum voor de Kunsten kan bieden op alle disciplines van kunst en cultuur, waarin wordt opgeleid tot zelfstandigheid en men zelf een weg leert vinden in het brede cultuuraanbod. Dit kan zich vertalen in de benadering in een afbouw van de subsidie, waarbij uiteindelijk een kostendekkend tarief kan worden betaald.
- **Fase IV. Vervolg.** Na de eerste drie fasen gaat de cursist door naar de particuliere markt van privé-docenten, kunstbeoefening bij een vereniging, of zelfs een vervolopleiding die opleidt tot mbo/hbo kunstonderwijs. De duur van deze fase is in beginsel onbeperkt.

Het model kan ondersteunen bij het beantwoorden van de vraag: tot waar stimuleert de gemeente (met behulp van subsidies of anderszins) de cultuureducatie en waar gaan wij uit van de eigen verantwoordelijkheid van de burger. De mogelijke besparing zal in overleg met 't Venster moeten worden onderzocht. Ter indicatie wordt gedacht aan een bedrag van *minimaal* € 75.000.

Jaar

2014 e.v.

Budget

Besparing vanaf 2014 € 75.000

Voortgang

Zoals besproken met 't Venster komt voor de invulling van de bezuiniging van € 75.000 v.a. 2014 e.v. de bijdrage van de gemeente aan de cursusgelden voor cursisten tot 18 jaar te vervallen. De bezuinigingen in Renkum (2014) én de switch van subsidie van cursussen naar inzet op binnenschoolse cultuureducatie maakt dat er een nieuw businessmodel moet worden ontwikkeld. Deze ombuiging heeft ook grote personele consequenties en gevolgen voor de huisvesting in de nabije toekomst. 't Venster wil graag in overleg met de gemeenten deze ombuiging zorgvuldig afwikkelen, met name ten aanzien van de personele zaken. Met de intentie om de taakstelling voor Renkum in 2014 te behalen, maar tevens rekeninghoudend met de zorgvuldigheid, vragen zij aan de gemeente Renkum om de Ombuiging in taken (van cursussen naar binnenscholen) in te laten gaan met het schooljaar 2014-2015, zodat ook hun organisatie hier goed op is ingericht.

Door de gemeentelijke inzet te verleggen van een bijdrage in cursusgelden naar een bijdrage in binnenschoolse cultuureducatie (Fase 1 en 2 van de culturele loopbaan) wordt invulling gegeven aan ombuiging 17.

Ombuiging 18. K&C: alleen inzetten op kernkwaliteiten

In de structuurvisie is vastgelegd dat de Airborne geschiedenis en de kunstenaarskolonie behoren tot de gemeentelijke kernkwaliteiten. Wij stellen voor op het gebied van kunst en cultuur alleen subsidies te verstrekken aan organisaties die bijdragen aan deze kernkwaliteiten. Het gaat hierbij om de financiële ondersteuning van Airborne (herdenking, nevenactiviteiten en museum), kunstenaarskolonie: museum Veluwezoom, stg Marius van Beek en de Kunstroute.

Jaar

2014 e.v.

Budget

Besparing vanaf 2014 € 45.000

Voortgang

M.i.v. 2014 staat er een taakstelling van € 45.000 op het huidige budget. Daarnaast heeft Ombuiging voorstel 4 stopzettingen waarderingssubsidies voor € 15.000 betrekking op dit budget. Vanuit dit budget moet ook een bijdrage worden geleverd aan de taakstelling voor het aanvullende voorstel “subsidies en bijdrage derden”.

M.i.v. 2014 wordt alleen ingezet op activiteiten t.b.v. de kernkwaliteiten Airborne geschiedenis en de kunstenaarskolonie. Het gaat hierbij om de financiële ondersteuning van Airborne (herdenking, nevenactiviteiten en museum), Kunstenaarskolonie: activiteiten, collectie en musea). Door de inzet aan te scherpen op de gemeentelijke kernkwaliteiten wordt invulling gegeven aan ombuiging 18.

B. Openbaar bibliotheekwerk

Doelstelling	Effectindicatoren
De bibliotheek levert afzonderlijk of met maatschappelijke partners een bijdrage aan de leesbevordering en taalstimulering en participatie van de Renkumse inwoners.	<p>De doelstelling is bereikt wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle basisscholen de beschikking hebben over “De bibliotheek op school”; • de leesbevordering op de basisscholen gemonitord wordt; • met maatschappelijke partners wordt samengewerkt in de uitvoering van informatievoorziening, participatie en toeleiding naar de arbeidsmarkt <p>De mate van inzet is gebaseerd op de voorzieningladder en afhankelijk van de beschikbare gemeentelijke middelen.</p>
Voortgang	
De voortgang van de doelstelling is beschreven in onderstaande activiteiten.	Het “Ombuigings” voorstel over de bibliotheek wordt in 2013 en 2014 verder uitgewerkt om de doelstelling te bereiken.

Activiteiten:**Wettelijke taak bibliotheek**

Wanneer er een bibliotheek aanwezig is, heeft de gemeente de wettelijke taak de abonnementen voor de jeugd t/m 14 jaar gratis te verstrekken. Voor de uitvoering van deze wettelijke taak heeft de bibliotheek ingezet op een educatief aanbod voor peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en buitenschoolse opvang.

Met de activiteiten Boekstart, Boekstart in de Kinderopvang (BiK), Makkelijk lezen pleinen, informatiebijeenkomsten over thema's als taalontwikkeling, taal- en leesachterstanden, interactief voorlezen en landelijke boekpromotie en leesbevordering heeft de bibliotheek bijgedragen aan leesbevordering het voorkomen van laaggeletterdheid.

Pilot Taal- en leesvaardigheid op school

In 2013/2015 gaan we in overleg met de schooldirecteuren om een vervolg te geven aan de Pilot “Bibliotheek op school” die is uitgevoerd op de Beatrixschool in Wolfheze. In dit project werken De scholen, Bibliotheek Veluwezoom, en de gemeente samen aan het verbeteren van de taalvaardigheid, leesvaardigheid en informatievaardigheden van de basisschoolleerlingen. Vrij lezen heeft een bewezen positief effect op woordenschat, spelling, grammatica, begrijpend lezen en schrijven. Door een kwartier vrij lezen per dag, leert een kind duizend nieuwe woorden per jaar.

Met het project worden leerlingen gestimuleerd te lezen. Ook worden leerkrachten door specialisten van de bibliotheek opgeleid en begeleid om kinderen aan het lezen te krijgen en te houden. Wát het kind leest moet aansluiten bij zijn of haar belevingswereld. Het belangrijkste is dát het kind leest. De scholen beschikken door het project over een actueel en divers boekenaanbod, dicht bij kind en leerkracht. Voor het leesgedrag van de leerlingen hanteren de leerkrachten een monitor.

Werk@Renkum

Tevens draagt de bibliotheek bij aan de informatievoorziening (WMO), participatie en toeleiding tot de arbeidsmarkt met projecten zoals werk@renkum, taalstimulering voor volwassenen en media-educatie voor ouderen. De pilot “Werk@Renkum” krijgt een vervolg in 2013. In dit eerste jaar van het project zijn 20 werkzoekenden uit de gemeente op verschillende terreinen gemotiveerd, gestimuleerd en ondersteund in het zoeken naar werk. Vanwege het succes wordt het aantal deelnemers aan het project in 2013 uitgebreid.

Regionale samenwerking

Begin 2012 hebben de gemeenteraden van Rheden, Rozendaal en Renkum ingestemd met het Bibliotheekbeleidskader 2012-2015. Aansluitend hierop hebben de gemeenten als opdrachtgever geformuleerd welke bijdrage zij zien van de bibliotheek bij uitvoering van het gemeentelijk beleid.

Ook is het gesprek gestart om meer efficiëntie en effectiviteit in het regionale bibliotheekwerk Rond Arnhem. Er wordt onderzocht hoe de huidige backoffice van Bibliotheek Veluwezoom regionaal kan samenwerken met de bibliotheek Arnhem. Ook voor de overhead, zoals directievoering, pr en marketing, p&o en financiële administratie ligt een samenwerking met de bibliotheek Arnhem na 2015 voor de hand.

Ombuiging 20. Hogere bijdrage door maatschappelijke gebruikers bibliotheekproducten
In combinatie met Ombuigingen-voorstel nr 19, kan de bibliotheek extra inkomsten verwerven door (maatschappelijke) gebruikers van bibliotheekproducten om een (hogere) eigen bijdrage te vragen. Dit vraagt om een andere benadering van het maatschappelijk veld en de inwoners. Deze ontwikkeling heeft ook een nauwe relatie met voorstel 4, 5 en 10.
Jaar
2013/2015
Budget
P.M.
Voortgang
Met de bibliotheek wordt gewerkt aan nieuwe prestatieafspraken voor 2014 zie hierboven. Op basis van het productenboek wordt bekeken welke financiële bijdrage andere maatschappelijke organisaties voor de bibliotheekexpertise kunnen leveren.

C. Monumenten

Doelstelling	Effectindicatoren
Bewaken van het behoud van beschermde gemeentelijke monumenten.	Omvang van de monumentenlijst (aantallen beschermde monumenten)
Voortgang	
De activiteiten dragen bij aan de instandhouding van de beschermde gemeentelijke monumenten	De lijst van beschermde gemeentelijke monumenten is sinds 31 december 2011 onveranderd met 154 objecten, merendeels woonhuizen. Het laatste object werd in 2010 aangewezen.

Activiteiten:

Week van de Geschiedenis/ Open Monumentendag
Organisatie van een evenement in het kader van de Week van de Geschiedenis/ Open Monumentendag.
Jaar
Jaarlijks terugkerend
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De Week van de Geschiedenis is inmiddels getransformeerd tot Maand van de geschiedenis. Deze staat in het teken van 'Vorst en Volk'. De Open Monumentendag heeft als thema 'Macht en Pracht'. Wanneer deze thema's geen aanknopingspunten bieden zal in overleg met de Stichting voor Heemkunde naar een alternatief thema worden gezocht. De koppeling aan beschermde monumenten en of landgoederen heeft daarbij de voorkeur.

Subsidies
Verlenen van instandhoudingssubsidies aan eigenaren van beschermde gemeentelijke monumenten en bemiddelen bij het aanvragen van provinciale subsidie.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Deze regeling is per 1-1-2013 komen te vervallen.

Ombuiging monumenten
Op het product monumenten wordt circa € 50.000 uitgegeven. Deels vloeit dit voort uit wettelijke verplichtingen. Een aanzienlijk deel heeft echter betrekking op het verstrekken van subsidies voor verbouw van c.q. onderhoud aan gemeentelijke monumenten. Op een totaal van 150 monumenten is € 20.000 per jaar beschikbaar. Het is de vraag welk sturend effect van dit bedrag (€ 130,- per monument per jaar) uitgaat. De subsidieregeling kan worden stopgezet op basis van de gedachte dat eigenaren geacht worden de lusten én lasten van het wonen in een gemeentelijk monument te dragen. Tenzamen met overige reducties van bijvoorbeeld onderzoeks- en advieskosten en promotieactiviteiten, leidt dit tot een besparing van € 30.000.
Jaar
Vanaf 2013
Budget
De besparing is gerealiseerd met ingang van 2013 (€ 30.000 structureel) door het niet langer verlenen van instandhoudingssubsidies aan eigenaren van beschermde gemeentelijke monumenten en bemiddelen bij het aanvragen van provinciale subsidie.

Vergunningen
Afhandelen van aanvragen om monumentenvergunningdeel binnen omgevingsvergunning.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De advisering inzake bouwplannen aan beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten loopt vanaf april 2013 via de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

Monumentencommissie
Door de instelling van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit is de zelfstandige Monumentencommissie komen te vervallen.
Jaar
2012
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De advisering inzake bouwplannen aan beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten loopt vanaf april 2013 via de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. <i>De commissie verricht haar werk hoofdzakelijk ten behoeve van de vergunningverlening (zie hierboven). De commissie heeft eveneens inbreng gehad in de Visie Landgoederen Renkum.</i>

Archeologie
In 2013 neemt de gemeente voor 80 uur dienstverlening en advisering af van de Regio-archeoloog. Die speelt ook vrijwel altijd een rol bij ruimen van munitie zoals dat frequent voorkomt bij zeer uiteenlopende projecten.
Jaar
Continu
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De beleidsnota archeologie dient als onderlegger voor het afhandelen van Omgevingsvergunningen op het onderdeel archeologie/bodemverstoringen. Daarbij is het gebruik van de gemeentelijke archeologische verwachtingenkaart de eerste stap. In situaties waarin daadwerkelijk onderzoek nodig is komt de inzet van de regio-archeoloog aan bod. De archeoloog heeft afgelopen voorjaar meegewerkt aan het feestprogramma van de Opening Renkums Beekdal. Bij de lokatie van het v.m. kasteel Grunsfoort heeft hij in een doorlopend programma toelichting gegeven, met name bedoeld voor kinderen. De archeoloog is betrokken geweest bij de beoordeling van opgravingen die zijn verricht bij de Oude Kerk aan de Bendorpsweg te Oosterbeek. Bij dit bouwplan was een ondergrondse uitbreiding voorzien. Er werd een groot aantal stoffelijke resten gevonden aan de zuidzijde van de kerk. Op die plek zijn eeuwen lang mensen bijgezet. De vondst van een met asbest volgestorte loopgraaf uit september '44 was een onaangename verrassing. Het kerkbestuur heeft als gevolg van een en ander besloten het bouwplan aanzienlijk in te perken. Verder heeft de archeoloog bureauwerk verricht ten behoeve van een toekomstige expositie van de zogeheten bronsvondst nabij kasteel Doorwerth. Deze ronduit spectaculaire vondst uit de jaren '30 bevindt zich in het Rijksmuseum voor Oudheden te Leiden en is normaliter niet voor het publiek te zien.

Erfgoedadvies ROM
Binnen het team ROM komen geregeld vragen naar voren buiten het reguliere werk op het gebied van monumentenzorg en archeologie. Vaak voldoet inschakelen van de Regio-archeoloog of wordt specifiek aanvullend advies ingewonnen bij de Stichting voor Heemkunde.
Jaar
Continu
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Vragen over erfgoedaspecten van andere projecten worden integraal afgehandeld.

Diversen
Projecten op het gebied van monumenten
Jaar
Continu
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het project Nieuw Gelders Arcadië kent twee punten ter uitwerking. Allereerst het opstellen van een overkoepelende Visie Landgoederen op hoofdlijnen. Dit stuk dient de verschillen in uitgangspositie tussen de vijf gemeenten te overbruggen. Verder wordt onderzocht op welke wijze het thema landgoederen & buitenplaatsen als gezamenlijk toeristisch product kan worden opgebouwd.

Visie Landgoederen Renkum
Jaar
2012-2013
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De visie is in mei 2013 door uw raad vastgesteld.

D. Sport algemeen

Doelstelling	Effectindicatoren
<p>Rekening houdend met de positieve maatschappelijke waarde van sport, mogelijkheden scheppen voor en stimuleren van (blijvende) deelname aan sport door een zo groot mogelijk deel van de Renkumse bevolking.</p> <p>De gemeente wil bevorderen van gezondheid, participatie en sociale samenhang door te investeren in sport.</p>	<p>De doelstelling is bereikt wanneer de sportparticipatie in 2014 gelijk is aan de gemeten sportparticipatiegraad in 2008.</p>

Voortgang	
<p>In de vastgestelde kadernota sport wordt sport en bewegen ingezet als middel om verschillende maatschappelijke doelstellingen te verwezenlijken. In verschillende ambities zijn de beleidsvoornemens beschreven die aan deze doelstelling bijdragen. Hiervoor zijn verschillende projecten uitgezet en afspraken gemaakt met Solidez over de uit te voeren interventies.</p>	<p>In de kadernota sport, die in november 2012 door u is vastgesteld, staat aangegeven dat er in 2013 een nul-meting wordt uitgevoerd. Deze resultaten hiervan zullen na de zomer bekend worden.</p> <p>De doelstelling is bereikt als er in 2016 5% meer inwoners sporten en bewegen conform de beleidsvoornemens in de sportnota.</p> <p>De doelstelling is bereikt als er in 2016 5% minder inwoners overgewicht hebben en 2% procent minder inwoners met obesitas conform de beleidsvoornemens in de sportnota</p>

Activiteiten:

Implementatie Kadernota sport en uitvoeringsprogramma
In november 2012 is door u de kadernota sport aangenomen. Begin 2013 is door het college van b&w het uitvoeringsprogramma vastgesteld.. In het uitvoeringsprogramma zijn de acht ambities nader uitgewerkt, te weten: breedtesport, sociaal-maatschappelijk, welzijn, economisch, ruimtelijk, evenementen, media en topsport. Vanaf 2013 worden deze ambities geïmplementeerd mede in samenwerking met betrokken partijen (verenigingen en overige maatschappelijke partners). Prioriteit hebben de drie hoofdpijlers die ingezet worden om de taakstelling ten aanzien van de sport in te vullen: herziening van de tarievenstructuur, herziening van het subsidiesysteem en heroriëntatie op de kwaliteit en kwantiteit van sportaccommodaties.
Jaar
Uitwerking wordt gegeven aan de invoering van het nieuwe beleid binnen de vastgestelde acht ambities. De uitvoering vindt plaats over meerdere jaren.
Budget
Bestaande activiteiten binnen bestaand budget (incl. taakstellingen op sport).
Voortgang
<p>In 2013 is gestart om te komen tot een nieuw tarieven- en subsidiebeleid ten aanzien van de sportaccommodaties. De eerste stap is het opstellen van een kaderstellende notitie die aan u wordt voorgelegd. De herziening van het tarieven- en subsidiebeleid moet leiden tot een gedeeltelijke invulling van de taakstelling. Daarnaast moet de heroriëntatie op de kwaliteit en kwantiteit van de sportaccommodaties bijdragen aan de invulling van de taakstelling. Met de gebruikers van sportpark Hartenstein en Duitse Kamp loopt hiervoor een traject, waarbij de gebruikers zelf aan een haalbaarheidplan werken.</p> <p>Om te monitoren of de gewenste doelstellingen binnen onder andere de welzijnsambitie en sociaal-maatschappelijke ambitie worden gehaald zal in 2013 een nulmeting worden gehouden. De resultaten worden na de zomer verwacht.</p>

Impuls Brede School Sport en Cultuur (uitbreiding).
De rijksregeling Impuls Brede School Sport en Cultuur (combinatiefuncties) is in 2012 verbreed naar de Brede impuls combinatiefuncties binnen het programma Sport & Bewegen in de buurt van het ministerie van VWS. Hieraan nemen wij deel. Er wordt verder invulling gegeven aan de inzet van buurtsportcoaches gezamenlijk met externe partijen.
Jaar

2013 en verder.
Budget
Deelname aan de Brede impuls combinatiefuncties vindt plaats binnen bestaande budgetten en daar waar mogelijk met co-financiering van betreffende partners.
Voortgang
De rijksregeling Impuls Brede School Sport en Cultuur (combinatiefuncties) is in 2012 verbreed naar de Brede impuls combinatiefuncties binnen het programma 'Sport & Bewegen in de buurt' van het ministerie van VWS. Aan de verbrede impuls nemen wij deel waardoor de bestaande 4,3 fte aan combinatiefuncties kunnen worden uitgebreid met 0,8 fte in de functie van buurtsportcoach. De buurtsportcoach is met ingang van 1 augustus ingezet in de pilot beweegkuur in Renkum en de pilot wijkgericht werken in Renkum/Heelsum. De verenigingsadviseur sport is met ingang vanaf februari 2013, vanuit de bestaande formatie, met de werkzaamheden gestart.

Sportstimuleringsactiviteiten
Wij streven naar meer sporten en bewegen en een gezonde en vitale bevolking. In de kadernota sport wordt dit binnen een aantal ambities beschreven, waarbij specifiek aandacht is voor: <ul style="list-style-type: none"> • Sportstimulering voor volwassen en ouderen • Sportstimulering jeugd-jongeren 4 – 23 jaar • Sportstimulering mensen met een beperking • Sportstimulering mensen met overgewicht en obesitas • Samenwerkingsverband aangepast sporten
Jaar
Continu proces
Budget
Bestaande activiteiten binnen bestaand budget.
Voortgang
Wij zetten in op een vraaggericht sport- en beweegaanbod dat ook voorziet in activiteiten voor jeugd, volwassenen, ouderen, mensen met een beperking en mensen met overgewicht. De combinatiefunctionarissen waaronder de sportconsulenten van Solidez, de verenigingsadviseur en de buurtsportcoach kunnen hiervoor worden ingezet zoals bij: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Volwassen en ouderen</u>: de GALM methode, een laagdrempelige methode om 50 plussers aan het sporten en bewegen te krijgen. • <u>Jeugd- en jongeren 4 tot en met 23 jaar</u>: het sportstimuleringsaanbod wordt voortgezet zoals school- en sportactiviteiten, sporten na school, Sport Extra 4 t/m12 jaar, trajectbegeleiding naar sportverenigingen, wijkspportinstuiven en oudejaarsstoernooi. De activiteiten lopen structureel door binnen de daarvoor opgestelde jaarprogramma's. • <u>Mensen met een beperking</u>: hiervoor zijn wij aangesloten bij het Samenwerkingsverband aangepast sporten regio Arnhem genaamd "Uniek Sporten" • <u>Mensen met overgewicht</u>: in overleg met verschillende partners worden hiervoor programma's ontwikkeld zoals bijvoorbeeld de pilot beweegkuur Renkum/Heelsum • Sinds juli 2012 zijn wij formeel aangesloten bij het samenwerkingsverband aangepast sporten regio Arnhem, genaamd 'Uniek Sporten'. Door Uniek Sporten is een nulmeting gehouden naar de sportparticipatie onder inwoners met een beperking. Ook is het sportaanbod bij onze aanbieders meegenomen. Op basis van deze nulmeting wordt bepaald wat de doelstellingen zijn voor verhoging van de sportparticipatie, uitbreiding van het sportaanbod en verbeteren van randvoorwaarden voor mensen met een beperking en/of chronische aandoening in onze gemeente.

Overige activiteiten
Plus voetbal bij OVC
In september 2013 wordt er binnen Oosterbeek, op sportpark Bilderberg, gestart met een plusvoetbalteam. Dit betreft een samenwerkingsverband met Pluryn en Leo Kannerhuis om jongeren met autisme de mogelijkheid te bieden om te sporten in verenigingsverband. Het plusteam heet het X-team, vanuit het sport extra en kinderen met de ex-factor. De eerste training is op dinsdag 24 september. De doelstelling is om op korte termijn 20 tot 30 kinderen met een gedragsstoornis te laten sporten.
GGZ voetbal bij WODANSECK Zorg in Beweging
In september 2013 wordt er binnen Wolfheze, op de Duitskampweg, gestart met GGZ voetbal. Cliënten van Propersona gaan structureel trainen op het sportpark van Wodanseck om op deze wijze de sportparticipatie bij deze doelgroep te vergroten en ze door middel van sport een groter zelfvertrouwen mee te geven.
Opzetten sportleerwerkbedrijf
Een sportleerwerkbedrijf moet de sportverenigingen binnen de gemeente Renkum ondersteunen in onderhoud, participatie en technisch kader. Daarnaast wordt het sportleerwerkbedrijf ingezet ten behoeve van de 'Vitale sportvereniging'. Hoe kunnen sportverenigingen nog beter een bijdrage leveren aan de participatie van burgers?

E. Sportaccommodaties

Doelstelling	Effectindicatoren
Burgers en verenigingen faciliteren bij het uitvoeren van sporten	<ul style="list-style-type: none"> De doelstelling is bereikt wanneer de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthal en sportparken) minimaal eenzelfde bezettingsgraad laten zien in 2012 t.o.v. 2011. Dit betekent voor de sporthallen een bezettingsgraad van in totaal 50%. De tevredenheid van de burgers over de sportvoorzieningen is minimaal gelijk aan de score in het KTO 2008 (7,2).
Voortgang	
Burgers en verenigingen faciliteren bij het uitvoeren van sporten waarbij wij zorgen voor een goede aansluiting tussen de vraag en het aanbod van sportvoorzieningen.	<ul style="list-style-type: none"> De doelstelling is bereikt als er een goede match is tussen de vraag en aanbod van sportvoorzieningen door te werken vanuit de voorzieningladder en het sportief medegebruik van de openbare ruimte intensiever wordt benut. Dit conform de sportnota. In 2016 wordt dit geëvalueerd. In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Multifunctioneel cluster 3b4
MFC 3b4 is een plan voor een multifunctionele accommodatie, waarin verschillende functies bij elkaar worden gebracht. Waar activiteiten sport, cultuur en sociaal maatschappelijk integraal worden aangeboden en waarmee de samenwerking van diverse gebruikersgroepen wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.
Jaar
2013 en verder
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In augustus 2013 heeft het college besloten geen voorstel tot realisatie van het MFC 3b4 aan de gemeenteraad voor te leggen. Er zal een planning gemaakt worden voor het uitvoeren van het (uitgestelde) groot onderhoud van het centrum De Rijnkom en het zwembad Aquarijn. Deze gebouwen zouden met de komst van het MFC 3b4 vervangen worden.
Zwembad Oosterbeek
Handhaven van het zwembad in Oosterbeek. We bezien in hoeverre subsidieverstrekking noodzakelijk is.
Jaar
2012 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Aan zwembad Oosterbeek is voor 2013 een subsidie verleend
Sportparken
Binnen het sportpark Wilhelmina wordt er structureel overleg met alle verenigingen gevoerd om in kaart te brengen waar de sportaanbieders elkaar kunnen verstreken ten behoeve van de (verbetering van de) accommodatie. Verder lopen er onderzoeken met betrekking tot een verbeterplan voor sportpark Hartenstein. Voor wat betreft sportpark Bilderberg vindt gezamenlijk overleg plaats met alle sportaanbieders. Doel is om een samenwerking te genereren tussen voetbal, hockey en camping en te kijken naar mogelijkheden om elkaar te versterken.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Kunst, cultuur en cultuureducatie					
Lasten	826	649	646	642	640
Baten	40	0	0	0	0
Saldo	-786	-649	-646	-642	-640
Mutatie Reserve	31	15	15	15	15
Saldo na mutatie reserve	-755	-634	-631	-627	-625
Openbaar bibliotheekwerk					
Lasten	759	679	579	578	578
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-759	-679	-579	-578	-578
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-759	-679	-579	-578	-578
Monumenten					
Lasten	126	131	130	130	130
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-126	-131	-130	-130	-130
Mutatie Reserve	-5	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-131	-131	-130	-130	-130
Sport algemeen					
Lasten	1.722	1.814	1.804	1.799	1.791
Baten	253	144	144	144	144
Saldo	-1.469	-1.670	-1.660	-1.655	-1.647
Mutatie Reserve	25	25	17	17	0
Saldo na mutatie reserve	-1.445	-1.645	-1.644	-1.638	-1.647
Sportaccommodaties					
Lasten	877	872	818	814	812
Baten	58	58	58	58	58
Saldo	-818	-813	-759	-755	-753
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-774	-769	-716	-711	-709
Resultaat programma voor bestemming	-3.958	-3.942	-3.774	-3.760	-3.748
Mutaties reserves	50	40	32	32	15
Resultaat na bestemming	-3.908	-3.902	-3.742	-3.728	-3.732

Programma 08 Bedrijvigheid, recreatie & toerisme

Visie

Gemeente Renkum is een aantrekkelijke locatie als woongebied, maar ook als vestigingsplaats voor ondernemers of voor toeristen en recreanten. Deze economische potentie wil Renkum 'uitbuiten' binnen het groene profiel, dat Renkum zo uniek maakt. De ambitie is dan ook een robuuste/ toekomstbestendige economische ontwikkeling in samenspraak met het externe veld, rekening houdend met de ruimtelijke kwaliteiten en de strategische ligging van de gemeente.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Bedrijfsruimte
- B. Zorg economie
- C. Recreatie & toerisme
- D. Detailhandel
- E. Telecommunicatie

A. Bedrijfsruimte

Doelstelling	Effectindicatoren
Stimuleren en faciliteren van ondernemers	Score Bedrijven-Tevredenheid-Onderzoek (BTO) 2014: 7

Voortgang	
Anders dan aanvankelijk gedacht houden wij in 2013 geen BTO. Wij verwachten dat de tevredenheid van bedrijven hoger zal zijn dan uit het BTO van 2009 is gebleken, omdat de dienstverlening aan ondernemers 'meelift' op de maatregelen die wij met het oog op de kwaliteit van onze dienstverlening in brede zin hebben getroffen en waarmee wij nog niet klaar zijn. Wij vinden overigens dat de waarde van zo'n BTO niet in verhouding staat tot een (niet geraamde) uitgave van ± € 15.000,- . Belangrijke overweging is ook dat de contacten met bedrijven goed zijn (via mail, website en overleg), dat ernstige klachten uitblijven en dat geen gebruik wordt gemaakt van het spreekuur van de portefeuillehouder EZ.	

Activiteiten:

Stimuleren en faciliteren startende ondernemers
Wij willen startende ondernemers stimuleren en faciliteren. Verder stimuleren wij de wijk economie door bedrijvigheid in wijken te faciliteren. Vanuit de markt wordt geen interesse getoond voor een bedrijfsverzamelgebouw. Om die reden doen wij nu geen nader onderzoek
Jaar
2010 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Wij willen startende ondernemers stimuleren en faciliteren. De vraag naar een bedrijfsverzamelgebouw is niet concreet. Bij de transformatie van het bedrijventerrein aan de Klingelbeekseweg in een zgn. 'werklandschap' wordt gedacht aan het bouwen van een gebouw, dat ook als bedrijfsverzamelgebouw zou kunnen dienen of dat daarvan onderdeel zou kunnen uitmaken. een inrichting als zogenaamd 'werklandschap'. Bij een werklandschap gaat het om een combinatie van de functies werken en wonen, met het accent op werken.

Kwaliteit en bereikbaarheid bedrijventerreinen
De kwaliteit en de bereikbaarheid (ontsluiting) van bedrijventerreinen willen wij verbeteren. Dit doen wij onder andere door het tegengaan van verloedering, revitalisatie of herstructurering. Leidend zijn de gebiedsvisies die voor de bedrijventerrein die u hebt vastgesteld. Onder voorbehoud van uw instemming/ goedkeuring wordt vier keer 500.000 euro ten laste van de “egaliseringsreserve bestrijding consequenties dalende algemene uitkering” gebracht met het doel vier bedrijventerreinen d.m.v. cofinanciering (provincie Gelderland) te herstructureren. De verdere planontwikkeling resp. -uitwerking volgt daarna.
Jaar
2010 e.v.
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
U hebt besloten € 2.000.000 te reserveren voor de herstructurering van vier bedrijventerreinen. De provincie heeft inmiddels hetzelfde bedrag beschikbaar gesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan om de kwaliteit en de bereikbaarheid (ontsluiting) van bedrijventerreinen te verbeteren. Voorafgaande aan uw besluit tot cofinanciering stelde u al gebiedsvisies voor de desbetreffende industrieterreinen vast.

B. Zorg economie

Doelstelling	Effectindicatoren
Versterken van de lokale economie via een impuls in de zorgsector.	Tevredenheid over de gezondheidszorgvoorzieningen in het KTO 2014 minimaal gelijk aan de score 2008 (7,1)
Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Huisvesting zorgondernemers
Wij geven uitvoering aan de vastgestelde Economische Visie. Hiermee faciliteren wij de huisvesting van zorgondernemers.
Jaar
2010 e.v.
Budget
Wij geven uitvoering aan de vastgestelde Economische Visie. Hiermee faciliteren wij de huisvesting van zorgondernemers. Net als bij ander type initiatiefnemers gaan wij in gesprek met initiatiefnemers uit de zorgsector wanneer zij ontwikkelingen willen realiseren. Dit jaar zal het bestemmingsplan voor het terrein JP Heije aan u worden voorgelegd, om nieuwbouw van de Radar-ABS mogelijk te maken. Verder zijn we in gesprek is met Verburt-Molhuysen Staete over hun plannen en is diverse keren afstemming geweest over (diverse locaties) GOED te Renkum.

C. Recreatie & toerisme

Doelstelling	Effectindicatoren
Bevorderen van de groei binnen de sector Toerisme & Recreatie.	Het resultaat wordt bereikt bij een toename: A. in het bezoek aan onder andere musea en bestedingen in horecagelegenheden alsmede B. overnachtingen in hotels en op campings (toename inkomsten toeristenbelasting) alsmede C. verzoeken om medewerking bij het uitbreiden van de capaciteit aan bedden en standplaatsen of nieuwe horecagelegenheden alsmede D. groei in het aantal evenementen met een toeristisch-recreatieve uitstraling alsmede E. het aantal informatieverzoeken bij het VVV-kantoor of op de toeristische websites waarbij het resultaat van 2009 als nulmeting geldt.
Voortgang	
	A: Bezoek aan het Airbornemuseum vertoont nog steeds een opgaande lijn; in 2012 betrof het 81.000 bezoekers. Daarmee weet het museum de groei goed

	<p>vast te houden. Bezoek aan Museum Veluwezoom wordt niet afzonderlijk geteld maar is onderdeel van het bezoekcijfer van Kasteel Doorwerth (dat ook buitenevenementen omvat).</p> <p>B: Cijfers van toeristenbelasting 2012 komen in de loop van 2013 beschikbaar. Het slechte zomerweer heeft zeker geleid tot lager hotelbezoek en tegenvallende bezetting bij campings.</p> <p>C: Staatsbosbeheer onderzoekt de haalbaarheid van een kleinschalige horecavoorziening in boerderij de Beke.</p> <p>E: langs digitale weg is de VVV in 2012 20.000 keer geraadpleegd. De doorklikmogelijkheid naar het Airbornemuseum is ruim 6.000 keer gebruikt.</p>
--	--

Activiteiten:

Renkums beekdal
De toeristische aantrekkelijkheid van het Renkums beekdal willen wij verbeteren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van toeristische arrangementen en stimuleren wij het toeristisch/recreatieve bedrijfsleven op dit vlak.
Jaar
2013 - 2017
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het restant van de toeristische folder uit 2011 wordt in 2013 ingezet voor brede beekdalpromotie bij hotels e.d. in de regio. De opening van het gebied ter afronding van het project Renkums Beekdal vond plaats op 25 mei Staatsbosbeheer werkt aan het opwaarderen van Informatiecentrum de Beken. Allereerst wordt gedacht aan het toevoegen van een horecafunctie. Staatsbosbeheer neemt deel aan een nieuw overleg van instellingen in het beekdal ter verbetering van de onderlinge samenwerking en het uitbouwen van het gebied tot toeristisch gebied.
Stimuleren toeristische trekpleisters
Wij willen toeristische trekpleisters zoals toeristisch-recreatieve infrastructuur en fietspendelboot stimuleren. Verder willen wij een (digitale) wandel- en fietsroute over papiernijverheid en – industrie en beken opzetten.
Jaar
2013-2017
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
Het plan om de aanmeerplek bij de Drielse veerstoep aantrekkelijker te maken is vooralsnog gestrand op de inbreng van Jobstap, die het veer exploiteert. Diverse technische problemen hebben de veerdienst Driel-Oosterbeek in het voorjaar belemmerd. De fietspendelboot Arnhem-Nijmegen is in de vaart genomen als een pilot. Verder willen wij een (digitale) wandel- en fietsroute over papiernijverheid en – industrie en beken opzetten in het Renkums Beekdal. Ook het aanleggen van een tweede Klompenpad in het gebied, in aansluiting bij dat in Wolfheze, is een optie. Op het Dorpsplein te Wolfheze is tijdelijk een Toeristisch Overstap Punt TOP geplaatst. Camping Lindenhof heeft in samenwerking met andere partijen, waar onder de Glidercollectie Wolfheze, een Para-fietsroute samengesteld. Renkum neemt deel aan het vervolg van het intergemeentelijke project Vrede, Bevrijding & Vrijheid van de Regio Food Valley. Het ondersteunen van plannen en projecten van de Stichting Airborne Feelings neemt daarin een belangrijke plaats in. Binnen het intergemeentelijke samenwerkingsverband Nieuw Gelders Arcadië werkt Renkum aan het ontwikkelen van een gemeenschappelijk toeristisch 'landgoedproduct'. De eerste stappen bij het inventariseren van landgoederen en buitenplaatsen en de toeristisch meest aantrekkelijke routes zijn gezet.
Visie Toerisme en Recreatie
Gezien de nadere invulling van de bezuinigingen is het gewenst de mening van de sector te peilen. Nieuwe ontwikkelingen worden daarbij betrokken zoals de oplevering van het Renkums Beekdal en het ontwikkelen van een nieuw toeristisch product rondom de landgoederen en buitenplaatsen. Bevorderen van onderlinge samenwerking en afstemming vormt daarin een belangrijk speerpunt waarbij belangen van commerciële partijen en not-for-profit beiden van belang zijn.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

Opzetten van nieuwe samenwerkingsverbanden en arrangementen vergt in de praktijk veel aandacht. Toch liggen hier nog kansen en kan het succes van een nieuw initiatief als voorbeeld gelden voor een ander. In samenspraak met 't Venster, hotel Dreyeroord en het Rbt-KAN is bij voorbeeld een meerdaags verblijfsarrangement ontwikkeld rondom een korte schildercursus. Behalve de hotelsector komen ook campings in aanmerking voor thematische arrangementen.

TROP

Het oorspronkelijke TROP-budget was bedoeld ter ondersteuning van initiatieven op het vlak van toerisme en recreatie in het gehele gebied ten noordwesten van de A50. In z'n huidige omvang wordt het budget nu ingezet ten behoeve van dergelijke initiatieven in het Renkums Beekdal. Dat strookt ook met de gedachte ontwikkelingen te stimuleren die een compensatie vormen voor het verdwijnen van werkgelegenheid in het kader van het verwijderen van het industrieterrein Beukenlaan.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Tot op heden is gezamenlijke beekdalpromotie gevoerd met een gezamenlijke folder. Een bijeenkomst voorafgaande aan de opening van het beekdal heeft als start gefunctioneerd om de samenwerking verder gestalte te geven. De uitkomsten ervan zullen worden vertaald in concrete uitvoeringsvoorstellen en subsidieverzoeken aan de gemeente.

Wellness-Centrum

Door marktpartijen willen wij een Businessplan Wellness-Centrum laten opstellen.

Jaar

2010 e.v.

Budget

Binnen bestaand budget, activiteit stopgezet.

Voortgang

De implementatie van het Businessplan Wellness-Centrum is een taak voor de markt.

Ombuiging 21. Promoten huidige toeristische activiteiten en stopzetten van de financiering van vernieuwing

Met betrekking tot het beleidsveld recreatie en toerisme willen wij ons vooral richten op de promotie van de huidige activiteiten en kwaliteiten binnen onze gemeente. Wij zijn van mening dat wij wonen in een aantrekkelijke gemeente die de toerist heel wat te bieden heeft. Deze kwaliteiten kunnen wij beter communiceren waardoor wij de toestroom van gasten kunnen verbeteren. Deze verbeteringslag is te maken door extra in te zetten op een nauwere samenwerking met de sector en het RBT-KAN. De ontwikkeling van nieuwe activiteiten laten wij over aan de sector. Wanneer er rendabele voorstellen vanuit de sector komen, zullen wij deze vanzelfsprekend stimuleren maar niet langer financieren. Voor het onderdeel ontwikkelen toeristisch product Landgoederen & buitenplaatsen geldt dat wij dat oppakken in overleg met de overige vier gemeenten uit Nieuw Gelders Arcadie. Wij boeken op het huidige budget van € 50.000 een besparing in van € 25.000. Dat betekent dat de besparing gevonden zal worden op de posten Groen goud, Toeristische initiatieven en het TROP.

Jaar

2013 e.v.

Budget

Besparing vanaf 2013 25.000

Voortgang

Wij zullen in overleg met de sector, VVV en RBT-KAN nagaan op welke wijze de verbeteringslag bereikt kan worden. In 2013 eindigt het meerjarige contract met RBT-KAN; bij een eventuele voortzetting van de samenwerking zal het nieuwe speerpunt nadrukkelijk worden meegenomen. Ondernemers die hier rechtstreeks van profiteren zullen in de nieuwe opzet worden betrokken. Ook het voortbestaan van de huidige 'folderposten' komt in 2013 aan bod. Enerzijds vanwege de niet altijd optimale ligging en anderzijds vanwege strengere eisen die de licentieverstrekker VVV-Nederland stelt.

Ombuiging 22. Airborne wandeltocht overlaten aan de sector

Wij zijn van mening dat de Airborne wandeltocht een goed en rendabel evenement is. Met dit evenement bewijst de sector dat zij in staat is goede initiatieven te realiseren. Een financiële bijdrage van de gemeente is hiervoor geen noodzakelijke voorwaarde. Dit betekent dat wij een besparing kunnen realiseren door de subsidie aan de Airbornewandeltocht stop te zetten. Het betreft een bedrag van € 16.000.

Inmiddels loopt het overleg over de afspraken ten behoeve van een op te stellen convenant met de gemeente. Dat regelt de jaarlijkse inzet van gemeenteambtenaren bij allerhande zaken betreffende de logistiek van het evenement. Op die manier is voor alle partijen inzichtelijk welke inspanningen de gemeente jaarlijks en in natura aan de organisatie zal leveren.

Jaar

2012

Budget

Besparing vanaf 2013 16.000

Voortgang

In overleg met de Politie Sportvereniging Renkum (PSVR) is deze taakstelling aan de orde gesteld. De PSVR heeft aangegeven vooral waarde te hechten aan een convenant waarin is vastgelegd welke taken de gemeente op zich neemt voor de komende jaren. Het streven is om dit convenant in 2013 te ondertekenen.

D. Detailhandel

Doelstelling	Effectindicatoren
Behoud en ontwikkeling van een aantrekkelijk winkelaanbod en weekmarkten voor de inwoners van de gemeente Renkum.	Tevredenheid inwoners over winkels in de buurt en in de gemeente in het KTO 2014 minimaal gelijk aan de scores in 2008 (resp. 7,4 en 7,0)
Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Centrumontwikkeling
Centrumontwikkeling willen wij mogelijk maken in Renkum, Oosterbeek en andere centra. De gemeente neemt de regie bij het aantrekkelijker maken van deze centra. Zie bij H3A Gebiedsvisies voor uitkomst uit de Task force Renkum.
Jaar
Continu proces
Budget
PM
Voortgang
De gemeente is geregeld in gesprek met initiatiefnemers die ontwikkelingen realiseren in de centra van onze dorpen. Voor Renkum heeft de Taskforce Renkum een notitie opgesteld met daarin tal van aanbevelingen. Zie H3A gebiedsvisies. De provincie Gelderland heeft voor Renkum subsidie beschikbaar gesteld voor het opknappen van het Europaplein (€ 200.000) en evt. maatregelen in het centrum van Renkum (€ 100.000). Op basis van een motie uit uw raad wordt nu met de winkeliersvereniging afgestemd of en hoe centrummanagement een rol kan spelen bij het terugdringen van de winkelleegstand. In de kern Oosterbeek is de leegstand van winkels van een aanzienlijk lagere orde. Extra gemeentelijke zorg en aandacht is daar niet geboden. Met beide besturen van de winkeliersverenigingen hebben wij regelmatig overleg. Dat geldt overigens ook voor de kern Heesum (Unicum), waar het grootste belang daarin ligt dat het huidige winkelaanbod – de supermarkt is daarin de cruciale factor- kan worden gehandhaafd.

E. Telecommunicatie

Doelstelling	Effectindicatoren
De gemeente heeft een wettelijke gedoogplicht voor telecommunicatiekabels in de openbare gronden en is er op gericht om de belangen van gemeenten als beheerder van de openbare gronden en de telecombedrijven in evenwicht te brengen en te houden.	De gemeente heeft de verplichting om zorg te dragen voor de inhoudelijke afstemming tussen het gemeentelijk instemmingsbesluit en andere voor het tracé benodigde vergunningen van een ander bestuursorgaan.
Voortgang	
De gemeente zorgt voor afhandeling van de ingekomen instemmings besluiten en houdt toezicht op de werken in uitvoering. De belangen strekken zich mede tot afstemming met onderhoud aan straten, wegen en pleinen.	De gemeente coördineert de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels die in de openbare gronden van de gemeente liggen.

Activiteiten:

Telecommunicatieverordening
Uitvoering geven aan de telecommunicatieverordening.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Glasvezelkabel netwerk
Onderzoek naar stimuleren aanleggen glasvezelkabel netwerk.
Jaar
2011 - 2012
Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Wij hebben in het kader van het project 'Herstructurering bedrijventerreinen' de verglazing van vier bedrijventerreinen als actiepoint benoemd. De Stichting Breedband in Bedrijf heeft in overleg met ons een onderzoek gedaan naar vraagbundeling. In dit onderzoek zijn – behalve de vier bedrijventerreinen – vijftien basisscholen en vijf maatschappelijke instellingen betrokken.

In onze gemeente is een grofmazig glas-netwerk aanwezig. Van massale aansluiting daarop door bedrijven, scholen, kantoren instellingen is geen sprake. Vanuit de sector ' particulieren' bereiken ons – een recente uitzondering (Kievitsdel) daargelaten - geen signalen die wijzen op belangstelling voor aansluiting op het glasvezelnet. Ook bij bedrijven is die belangstelling er niet of nauwelijks.

Uit het onderzoek van Breedband in Bedrijf blijkt dat er mogelijkheden voor vraagbundeling zijn. De belangstelling voor glasvezel is evenwel niet groot, wat erop zou kunnen duiden dat 'de consument' op dit moment tevreden met de kwaliteit van de huidige leverancier.

Onderzoek breedbanddiensten

In 2012 zijn er twee onderzoeken uitgevoerd naar mogelijkheden om breedbanddiensten aan te kunnen bieden. Een onderzoek was gericht op de non-profit sector. Het andere onderzoek was gericht op met name bedrijventerreinen. Hierbij is gekeken naar de bestaande aansluitingen en de toekomstige mogelijkheden. Ten aanzien van beide sectoren is de volgende stap een peiling in interesse (vraagbundeling). Het bestuur van de Ondernemerskring Midden Gelderland is gevraagd of de ondernemers op de Schaapsdrift, maar eventueel ook van andere bedrijventerreinen geïnteresseerd zijn in een presentatie over breedbanddiensten.

Coördinatie en toezicht kabels en leidingen

Bij het verlenen van instemming voor aanleg kijken we kritischer naar alternatieven. Gelijktijdig wordt de afstemming met wegenonderhoud verbeterd. Het toezicht op aanleg van kabels en leidingen door nuts- en telecombedrijven wordt geïntensiveerd om zo beter grip te krijgen op een goed herstel na graafwerkzaamheden en het verkrijgen van vergoedingen daarvoor (lasgaten). Bij grotere projecten / instemmingen wordt bekeken of externe inzet van toezicht / directie noodzakelijk is.

Met Vitens zijn afspraken gemaakt over een aangepaste verlegregeling. In 2013 zijn hierover gesprekken gestart met Nuon / Liander. Deze krijgen in 2014 een vervolg.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Bedrijfsruimte					
Lasten	143	117	116	114	113
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-143	-117	-116	-114	-113
Mutatie Reserve	27	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-117	-117	-116	-114	-113
Zorgeconomie					
Lasten	12	12	12	12	12
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-12	-12	-12	-12	-12
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-12	-12	-12	-12	-12
Recreatie & toerisme					
Lasten	297	246	244	244	244
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-297	-246	-244	-244	-244
Mutatie Reserve	50	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-247	-246	-244	-244	-244
Detailhandel					
Lasten	108	108	108	107	107
Baten	58	58	58	58	58
Saldo	-50	-50	-49	-49	-48
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-50	-49	-48	-47	-47
Telecommunicatie					
Lasten	54	38	38	37	37
Baten	20	20	20	20	20
Saldo	-34	-18	-18	-17	-17
Mutatie Reserve	16	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-18	-18	-18	-17	-17
Resultaat programma voor bestemming	-535	-442	-439	-436	-436
Mutaties reserves	92	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	-443	-442	-439	-436	-436

Programma 09 Burger, bestuur & organisatie

Visie

Belanghebbenden en betrokken inwoners moeten een volwaardige rol hebben bij de totstandkoming van beleid. Daarom willen we de inwoners actiever betrekken bij de voorbereiding van de besluitvorming en / of de inwoners de gelegenheid geven hun reacties te geven op voorgenomen beleid. We zullen verantwoorden wat wij met de reacties van burgers hebben gedaan en hoe dit is verwerkt in het beleid.

Het college zal als eenheid naar buiten treden die in de eerste plaats het belang van de gemeente Renkum voor ogen heeft en zal hierbij waar mogelijk optrekken met de gehele raad.

De organisatie is dienstbaar aan haar klanten: de inwoners, de bedrijven in de gemeente, het bestuur en de eigen medewerkers. We werken daarbij resultaatgericht, ontwikkelingsgericht, communicatie en klantgericht (ROCK).

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Producten

- A. Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid
- B. Dienstverlening
- C. Belastingen
- D. Bestuur en organisatie

A. Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid

Doelstelling	Effectindicatoren
Vitale, leefbare dorpen met bewoners die betrokken zijn bij hetgeen er in hun leefomgeving speelt.	Score KTO op het onderdeel "burger als partner" in 2014 minimaal 5,5 (score 2008: 5,2)

Voortgang	
In 2012 hebben de gezamenlijke dorpsplatforms in totaal 10 buurtbezoeken georganiseerd waarbij gewandeld wordt door de te bezoeken buurt en knelpunten aan de orde komen. Buurtbewoners worden tijdens de wandeling, maar ook tijdens het plenaire gedeelte na afloop, in staat gesteld kennis te nemen van wat er in hun buurt speelt en kunnen aansluiten bij ontwikkelingen. De dorpsplatforms zetten hun vrij besteedbare budget in om knelpunten op te lossen zolang deze het beleid van de instanties (gemeente, Solidez, Vivare en politie) niet in de weg zitten. Door snelle slagen te maken wordt de kloof tussen overheid en burgers geslecht. Daarnaast zijn 100 Buurt Actief Cheques uitgekeerd aan kleinschalige activiteiten in buurten en straten. Het doel hiervan is dat bewoners elkaar weten te vinden in goede maar mogelijk ook in mindere tijden. De Buurt Actief Cheque is een instrument wat ingezet is om de sociale cohesie te versterken. Bewoners zijn daar in zijn algemeenheid bijzonder tevreden over.	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Ondersteunen dorpsplatforms
Wij ondersteunen de dorpsplatforms bij hun reguliere activiteiten. In 2012 wordt een gesprekspunt met dorpsplatforms de mate van benodigde ondersteuning. Dit mede gelet op de eigen kracht die bewoners in dit kader kunnen organiseren.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang

Wij ondersteunen de dorpsplatforms bij hun reguliere activiteiten. In 2012 zijn met de dorpsplatforms afspraken gemaakt over de mate van de ondersteuning. Door taken anders uit te voeren en meer verantwoordelijkheid te leggen bij de dorpsplatforms zelf is de ondersteuning verminderd met in totaal 1 fte. Vanaf 2013 is er één dorpsmanager betrokken bij de dorpsplatforms. Hij blijft het aanspreekpunt voor de dorpsplatforms. Daarnaast kunnen de dorpsplatforms voor inhoudelijke vragen terecht bij de teamleiders van de gemeente Renkum.

In juni 2013 is een gesprek gevoerd met de voorzitters van de Dorpsplatforms over de toekomst van de Dorpsplatforms. Gesproken is over de vraag of de huidige status en doelstelling van de Dorpsplatforms, zoals verwoord in het Reglement Dorpsplatforms nog aansluiten bij ontwikkelingen als een terugtrekkende overheid en de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de burgers, de kanteling en de omslag van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’?

In het bijzonder is de vraag aan de orde gekomen of vastgehouden moet worden aan de status van de dorpsplatforms als formele adviescommissie van het college volgens artikel 84 van de gemeentewet.

Dit vraagstuk is ook relevant vanwege de volgende drie ontwikkelingen:

- de decentralisaties in het sociale domein en de ontwikkeling van het wijkgericht werken in dat verband;
- de nota Burgerparticipatie die juni 2013 door uw Raad is vastgesteld;
- de besturingsfilosofie die najaar 2013 met uw Raad wordt besproken.

Najaar 2013 zullen wij een standpunt formuleren ten aanzien van de toekomstige positionering van de Dorpsplatforms en daarover met uw Raad in gesprek gaan.

Daarnaast moet een invulling gevonden worden voor de in de begroting 2013 aangekondigde bezuiniging op de budgetten van de Dorpsplatforms.

Stimuleren bewonersparticipatie

Wij stimuleren bewonersparticipatie we maken gebruik van aanwezige kennis en kunde in wijk en buurt.

Jaar

Continu proces

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

Op verschillende plekken binnen de gemeente worden initiatieven van burgers ondersteund en gefaciliteerd. De gemeente ondersteunt bewonersparticipatie door het verstrekken van buurt-actief-cheques. Ook worden in de gemeente jaarlijks een straatspeeldag, opschoondag en actiedag leefbare buurt georganiseerd, door de gemeente zelf of door Solidez (straatspeeldag, opschoondag). Ook zijn er inmiddels meerdere initiatieven van bewoners of bewonersverenigingen die zelf het initiatief nemen om, in overleg met de gemeente, zaken als onderhoud op te pakken. Het onderhoud van Park Bato's wijk is een voorbeeld daarvan.

Heroriëntatie wijkgericht werken

Wij voeren een heroriëntatie uit op dorpsgericht werken. Dit jaar wordt de in 2011 geformuleerde visie op dorps- en buurtgericht werken verder geïmplementeerd. De bevindingen van het rapport van de rekenkamercommissie naar het functioneren van de dorpsplatforms wordt betrokken bij de inzet om te komen tot een door de raad gewenst niveau van burgerparticipatie. In het op te stellen nieuwe beleid voor burgerparticipatie zal helderheid worden gegeven over de doelen en meerwaarde van burgerparticipatie (wat verstaan wij onder burgerparticipatie en wanneer en waar zetten wij het in?)

Jaar

2012-2013

Budget

Binnen bestaand budget

Voortgang

De discussie over hoe burgerparticipatie in de nabije toekomst zal worden vormgegeven hangt nauw samen met de verdere ontwikkeling van het wijkgericht werken. Hoe kan ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd op zo'n manier dat maximaal gebruik wordt gemaakt van de kracht van de burger en de sociale verbanden en netwerken in de wijk?

Dit vraagstuk wordt opgepakt bij de ontwikkeling van beleid voor de decentralisaties in het sociale domein waarvoor eind 2013 een beleidsplan aan uw Raad wordt voorgelegd.

Burgerparticipatie is ook een onderwerp dat meegenomen wordt bij het formuleren van de besturingsfilosofie.

B. Dienstverlening

Doelstelling	Effectindicatoren
In 2015 vormt onze gemeente de ingang voor alle burgers, bedrijven en instellingen voor alle overheidsvragen.	Score KTO op het onderdeel “burger als klant” in 2014 minimaal gelijk aan de score in 2008 (7,3)
Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergeleken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Visie op dienstverlening
Opstellen van een visie op dienstverlening.
Planning
Op 23 november 2010 is de visie op dienstverlening vastgesteld. Daarna is het programma (verbetering) dienstverlening gestart.
Budget
Tot en met 2013 binnen bestaande budgetten
Voortgang
Visie op dienstverlening is vastgesteld. Programma dienstverlening is gestart en loopt door in 2014 en 2015. Servicepunt is gestart en nieuwe website geïmplementeerd. In 2014/2015 wordt huidige servicepunt uitgebreid tot een frontoffice voor de hele gemeentelijke organisatie. Belangrijk is daarbij te vermelden dat daarmee vorm en inhoud wordt gegeven aan de eisen die de centrale overheid stelt aan de nieuwe digitale dienstverlening. Deze nieuwe dienstverlening bestaat uit vier pijlers: <ol style="list-style-type: none"> 1. (fysieke) dienstverlening aan het loket in het gemeentehuis 2. (telefonische) dienstverlening door servicepunt 3. (digitale) dienstverlening via website bij klanten thuis 4. (fysieke) dienstverlening bij klanten thuis (huisbezoeken)
Landelijk 14+ nummer
Passend bij deze werkwijze is een aansluiting van de gemeente Renkum op het landelijke 14+ netnummer dat als ingang voor de gemeenten in Nederland gaat gelden. Hiervoor zal een publiekscampagne de nodige aandacht gaan genereren. Renkum werkt met het 14+netnummer samen met de gemeenten in het 0317-gebied en in het 026-gebied.
Planning
2014
Budget
Binnen bestaand budgetten
Voortgang
Voor het landelijk 14+ nummer hebben we een technische aansluiting gerealiseerd voor 14 0317. Voor het andere nummer (14 026) is er nog onvoldoende draagvlak in de regio. In 2012 is de voorbereiding gestart om één centraal toegangspunt voor telefonie te creëren. Hiervoor loopt nu (2e kwartaal 2013) een pilot (Servicepunt). Vanuit de ervaring die opgedaan wordt met deze pilot zal vorm gegeven worden aan een definitieve werkwijze en organisatie van de telefonische klantcontacten.
Servicepunt
In navolging van de eerste stappen die in 2011 zijn gezet volgens het landelijk concept Antwoord willen wij in 2012 verder ontwikkelen naar één portaal van de overheid. Voor de verschillende teams met een loketfunctie willen wij de receptie-functie, telefonie en de eerstelijns vragen gezamenlijk afhandelen. Gaandeweg zullen ook de fysieke loketten in deze ontwikkeling worden meegenomen op weg naar een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC). Het zaakgericht werken en de digitalisering van documenten wordt verder uitgebreid waardoor een effectievere informatieverstrekking tussen backoffice, frontoffice en naar de burgers en bedrijven mogelijk wordt. De teams Sociale Zaken, Vergunningen, Toezicht en Handhaving, Zorgloket en Burgerzaken zullen hiervoor de midoffice (Triple C van GovUnited) gebruiken en hun processen zaakgericht inrichten.
Jaar
2011-2015
Budget / uren
Binnen bestaande budgetten
Voortgang
In navolging van de eerste stappen die in 2011 zijn gezet volgens het landelijk concept Antwoord hebben wij in 2012 een programma dienstverlening opgezet om de diverse projecten te bundelen. Voor de verschillende teams met een loketfunctie willen wij de receptiefunctie, telefonie en de eerstelijns vragen gezamenlijk afhandelen. Inmiddels is de receptiefunctie ontvlecht van de telefonie. Nu nog als proeftuin, maar dit zal half 2013 een structurele werkwijze zijn. Gaandeweg zullen ook de fysieke loketten in deze ontwikkeling worden meegenomen op weg naar een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC). Hierbij is gekozen voor de naam: Servicepunt. Het zaakgericht werken en de digitalisering van documenten wordt verder uitgebreid waardoor een effectievere informatieverstrekking tussen backoffice, frontoffice en naar de burgers en bedrijven mogelijk wordt. De teams Sociale Zaken, Vergunningen, Toezicht en Handhaving, Zorgloket en Burgerzaken zullen hiervoor de midoffice (Triple C van GovUnited) gebruiken en hun processen zaakgericht inrichten.
Inrichten Mid Office
De Mid Office wordt ingericht aan de hand van de samenwerking vanuit GovUnited. Uit de GovUnited aanbesteding is de programmatuur Triple-C van Logica geselecteerd. Deze software moet geconfigureerd worden naar de wensen van de uitvoerende organisatieonderdelen.
Planning
2011-2015
Budget
Binnen bestaande budgetten
Voortgang

Voor het inrichten van het Mid Office is een eerste stap gezet door invulling te geven aan het proces rondom de omgevingsvergunning (WABO). Begin 2013 vindt het schaduw draaien plaats waarbij de afhandeling van de aanvraag ook met behulp van het midoffice wordt gedaan.

Basisregistraties

Er wordt een Stelsel van Basisregistraties ingevoerd. De gegevens die gebruikt worden in communicatie met de burgers moeten overeenstemmen met de registratie in de landelijke basisregistraties. Mutaties op deze gegevens moeten conform de wettelijke richtlijnen worden doorgevoerd en gecontroleerd.

Jaar

2011 - 2015

Budget / uren

Binnen bestaande budgetten

Voortgang

Het Stelsel van Basisregistraties speelt een belangrijke rol in het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken. Of het nu gaat om uitrukkende hulpdiensten, het efficiënt vaststellen van het recht op uitkering, het toetsen van vergunningaanvragen of het bestrijden van fraude; alle betrokkenen hebben baat bij slim gebruik van veel gebruikte overheidsgegevens zoals adressen, persoonsgegevens, bedrijfsnamen en geo-informatie. Deze gegevens worden vastgelegd in basisregistraties. Door al bekende gegevens binnen de overheid met elkaar te delen, kan de overheid efficiënter opereren en de dienstverlening verbeteren.

Zo hoeft een burger of bedrijf bepaalde gegevens niet steeds opnieuw aan te leveren, maar volstaat één melding. Om de gegevens te kunnen delen, zet de Nederlandse overheid een Stelsel van Basisregistraties op.

De gemeente is verplicht om de gegevens uit de basisregistratie te gebruiken. In het stelsel van Basisregistraties is de gemeente bronhouder voor de Basisregistratie Personen (GBA) en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). In 2012 is getoetst of wij hier op de vereiste manier invulling aangeven voor de GBA. In 2013 zal de audit voor de BAG plaatsvinden.

Zaakgerichte aanpak

Wij herstructureren onze bedrijfsvoeringproces volgens een zaakgerichte aanpak. De processen in de uitvoering moeten worden aangepast aan de zaakgerichte aanpak en digitale werkwijze zodat informatie beschikbaar komt over de status van de afhandeling van productaanvragen en de archivering van (digitale) documenten conform de archiefwetgeving plaatsvindt.

Jaar

2011 - 2015

Budget / uren

Binnen bestaande budgetten

Voortgang

Om betrouwbare statusinformatie te kunnen geven over de voortgang van productaanvragen en om onze dienstverlening transparant te maken gaan wij onze processen omvormen tot zaakgerichte processen. Daarmee wordt de weg vrijgemaakt om producten en diensten digitaal aan te bieden. Onze wijze van archiveren passen wij aan zodat ook de archivering van digitale documenten conform de archiefwetgeving plaatsvindt.

In 2012 zijn wij gestart om de processen rond de WABO op deze manier in te richten. In 2013 zullen nog een tiental, meest gevraagde producten, via digitale weg beschikbaar komen.

Communicatiekanalen

De huidige dienstverlening bieden we aan over meerdere communicatiekanalen (multichannel). De burger krijgt keuzevrijheid over de wijze waarop zij met de gemeente wil communiceren. Wettelijke bepalingen geven aan wanneer een bepaalde dienst via een voorgeschreven communicatiekanaal moeten verlopen.

Jaar

2011 - 2015

Budget / uren

Binnen bestaande budgetten

Voortgang

Met de pilot Servicepunt en het inrichten van een nieuwe website (incl. een Antwoordportaal) voor de gemeente Renkum wordt in 2013 een kwaliteitsimpuls gegeven aan de communicatiekanalen telefonie en internet. De planning voor het in gebruik nemen van de nieuwe website staat op 1 mei 2013.

Organisatieveranderingen

De benodigde organisatieveranderingen zullen we begeleiden. De verandering van de positie van de gemeente als dienstverlener brengt een kanteling binnen de organisatie teweeg. Hiervoor moeten functiebeschrijvingen worden aangepast en opnieuw worden gewaardeerd. Medewerkers moeten begeleid worden in de verandering en opleidingsmogelijkheden moeten worden geboden.

Jaar

2011 - 2015

Budget / uren

Binnen bestaande budgetten

C. Belastingen

Doelstelling	Effectindicatoren
Op een evenwichtige wijze opleggen en innen van de lokale belastingen	Handhaven van de relatief hoge score van 6,2 in het KTO van 2008 op het onderdeel “burger als belastingbetaler” in 2014 (referentiescore 5,7).
Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Vaststelling WOZ-waarden
Jaarlijks vaststelling van de WOZ-waarden van de onroerende zaken in de gemeente Renkum
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De WOZ-waarden voor het jaar 2012 zijn tijdig, met goedkeuring van de Waarderingskamer, vastgesteld.

Aanslagen gemeentelijke heffingen
Opleggen van aanslagen gemeentelijke heffingen overeenkomstig de door de raad vastgestelde belastingverordeningen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De belastingaanslagen (incl. WOZ-beschikkingen) zijn met dagtekening 31-01-2012 verzonden.

Invordering belastingaanslagen
Maximaal invorderen van de opgelegde belastingaanslagen. De huidige regeling voor het kwijtschelden van belastingen evalueren.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget

Samenwerking gemeente Arnhem
Samenwerking met de gemeente Arnhem op het gebied van gemeentelijke belastingen.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De overeenkomst voor de dienstverlening door gemeente Arnhem is in het eerste kwartaal van 2012 uitgebreid met dienstverlening op het gebied van ICT-beheer van het belastingstelsel.

D. Bestuur en organisatie

Doelstelling	Effectindicatoren
Een optimale interactie tussen raad, college en organisatie, gericht op een zo efficiënt en effectief mogelijk samenwerking	Score in het KTO onderdeel “burger als kiezer” in 2014 hoger dan de score in 2008 (5,4)
Voortgang	
	In 2014 wordt weer een KTO uitgevoerd en vergelijken we de nieuwe score met die van 2008.

Activiteiten:

Bedrijfsvoering
Uitvoering geven aan activiteiten in het kader van de bedrijfsvoering.
Jaar
Continu proces
Budget
Binnen bestaand budget
Samenwerking in dualiteit
In het plan van aanpak samenwerking in dualiteit zijn per jaar een aantal uit te voeren stappen opgenomen. Jaarlijks worden de voorgestelde stappen voor dat jaar uitgewerkt.
Jaar
2010 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
In het voorjaar 2010 is het plan van aanpak Samenwerking in Dualiteit opgeleverd met als doelstelling te werken aan een slanke en slagvaardige organisatie. Actieplannen zijn geformuleerd voor Cultuur en communicatie, Organisatie en formatie, Begrotingsprocessen en Beleidsprocessen. De aanbevelingen uit het rapport Samenwerking in dualiteit zijn nagenoeg allen afgerond. Het proces van de beleidscyclus, de begrotingscyclus en hun onderlinge samenhang is schematisch in beeld gebracht en op hoofdlijnen beschreven. De verantwoordelijkheidsverdeling is vastgelegd in het organisatiebesluit en de mandaatregeling. Een overdrachtsdocument van de oude naar de (huidige) nieuwe raad is opgesteld. De kadernota is opgesplitst naar een voorjaarsnota en een meerjarenbeleidsplan. In het meerjarenbeleidsplan is een totaaloverzicht gegeven van doelstellingen, effecten en activiteiten voor de komende vier jaren. De implementatie van LIAS als rapportagetool is ingevoerd. De verbetering van het gebruik van de Lange Termijn Agenda voor de raad heeft nadrukkelijk aandacht gekregen en vergt ook in 2013 vervolg actie. De huidige (vastgestelde) nota's inclusief de indeling naar strategisch, tactisch en operationeel niveau zijn geïnventariseerd evenals lacunes in het vastgestelde beleid. De eerste ervaringen met een startnotitie zijn opgedaan. Wat nog resteert is het uitwerken van procesbeschrijvingen van het beleids- en begrotingsproces en het formuleren van de toepassing van burgerparticipatie. Formats voor beleidsnotities en startnotitie (instrument om een bestuuropdracht op te halen) worden in 2013 afgerond.
Intergemeentelijke samenwerking
Wij onderzoeken de mogelijkheden tot intensievere samenwerking. Doel is het waarborgen van de continuïteit van de dienstverlening, het doorvoeren van kwaliteitverbetering en kostenbesparing.
Jaar
2010 - 2014
Budget
Binnen bestaand budget
Voortgang
De intergemeentelijke samenwerking krijgt steeds beter vorm. Doel is het waarborgen van de continuïteit van de dienstverlening, het doorvoeren van kwaliteitverbetering en kostenbesparing.

Wat zijn de kosten?

Totale kosten programma

Rekeninghoudend met het voorgaande brengt dit programma de volgende kosten en opbrengsten met zich mee.

Bedragen x € 1.000	Begroot 2013	Begroot 2014	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot 2017
Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid					
Lasten	337	336	334	333	333
Baten	9	9	9	9	9
Saldo	-327	-326	-325	-323	-323
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-327	-326	-325	-323	-323
Dienstverlening					
Lasten	1.122	1.194	1.159	1.185	1.105
Baten	517	517	517	517	517
Saldo	-605	-677	-642	-668	-588
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-605	-677	-642	-668	-588
Belastingen					
Lasten	615	622	629	630	630
Baten	40	40	40	40	40
Saldo	-575	-582	-589	-590	-590
Mutatie Reserve	0	0	0	0	0
Saldo na mutatie reserve	-575	-582	-589	-590	-590
Bestuur en organisatie					
Lasten	2.876	2.385	2.231	2.173	2.178
Baten	80	0	0	0	0
Saldo	-2.796	-2.385	-2.231	-2.173	-2.178
Mutatie Reserve	301	140	81	9	0
Saldo na mutatie reserve	-2.495	-2.245	-2.150	-2.164	-2.178
Resultaat programma voor bestemming	-4.303	-3.970	-3.788	-3.754	-3.680
Mutaties reserves	301	140	81	9	0
Resultaat na bestemming	-4.002	-3.830	-3.707	-3.745	-3.679

Bijlage 1

Welk beleid is voor handen?

Algemeen

- Strategische visie

Programma 01 Werk & inkomen

A. Arbeidsparticipatie

- Re- integratieverordening WWB 2012
- Beleidsregels individuele loonkostensubsidie WWB, herziening 2012
- Beleidsregels premieregeling uitstroom WWB, herziening 2012
- Verordening cliëntenparticipatie WWB, WIJ, IOAW, IOAZ 2011, intern huishoudelijk reglement
- Gemeenschappelijke regeling Permar WS 2011
- WSW-beleid gemeente Renkum 2007
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw 2009

B. Inburgering en integratie

- Notitie inburgering en integratie in de gemeente Renkum 2009 - 2011
- Verordening wet inburgering
- Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Renkum 2010

C. Volwassenen Educatie

- Beleidsnota integrale visie volwassenen educatie 2009 – 2014
- Gemeenschappelijke regeling onderwijszaken

D. Inkomensvoorziening

- Handhavingsverordening WWB, Bbz 2004, Ioaw en Ioaz gemeente Renkum 2013
- Maatregelverordening WWB, Bbz 2004, Ioaw en Ioaz 2013
- Toeslagenverordening WWB 2012
- Verordening Langdurigheidstoelage 2012 incl. wijzigingsverordening langdurigheidstoelage
- Beleidsregels terugvordering Wet werk en bijstand
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Renkum

E. Minimabeleid

- Verordening RenkumKaart gemeente Renkum
- Categoriale bijstand voor chronische zieken en gehandicapten
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Collectieve ziektekostenverzekering
- Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening gemeente Renkum 2013-2015
- Beleidsregels schuldhulpverlening
- Beleidsregels bijzondere bijstand (diverse)
- Nota Minimabeleid

Programma 02 Zorg, educatie & maatschappelijke participatie

A. Lokaal gezondheidsbeleid

- Nota Lokaal en Regionaal gezondheidsbeleid 2012 -2014

B. Maatschappelijk werk

Lokale en regionale nota Gezond Verbinden 2012-2014

C. WMO beleid

- Verordening Wmo
- Beleidskader WMO 2012-2015

D. Sociale samenhang en leefbaarheid

- Sociale Structuurvisie
- WMO-visie
- Raadsbrief Kulturhus

E. Preventieve voorzieningen voor jeugd en opvoeders

- Nota Centrum voor Jeugd en Gezin (2010 e.v.)
- Integraal jeugdbeleid gemeente Renkum (2011)

G. Mantelzorg & vrijwilligers

- Uitvoeringsplan Vrijwilligerswerkbeleid 'Samen doen' 2013-2015
- Vrijwilligersbeleid Gemeente Renkum 2001, zie WMO beleidskader
- Kaderstellende beleidsnotitie Mantelzorgondersteuning 2009 – 2011
- Uitvoeringsplan mantelzorgbeleid 2009 - 2011

H. Zelfredzaamheid en participatie

- Nota AWBZ Pakketmaatregel 2010 e.v.

I. Individuele voorzieningen

Toelichting op verlaging

J. Maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg

Regionale en lokale nota gezondheidsbeleid "Gezond Verbinden" 2012-2014

K. Lokale educatieve agenda

- Wettelijk kader (Wet OKE)
- Uitvoeringsplan VVE 2010-2014

L. Onderwijshuisvesting

- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2007
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Renkum 2007
- Integraal huisvestingsplan 2013-2020
- Beleidsnota onderwijshuisvesting gemeente Renkum (2011)

M. Leerplicht en RMC

- Leerplichtwet 1969
- De "Instructie voor leerplichtambtenaar en RMC functionaris gemeente Renkum 2009"

N. Leerlingenvervoer

- Verordening leerlingenvervoer gemeente Renkum 2009/ aanpassing 2012
- Beleidsregels leerlingenvervoer 2007

O. Peuterspeelzaalwerk

- Verordening wet Kinderopvang gemeente Renkum 2005
- Wet OKE
- Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk Renkum 2010

P. Lokaal jongerenwerk

- Nota Integraal Jeugd- en jongerenbeleid Gemeente 2011

Programma 03 Ruimtelijke ontwikkeling, bouwen & wonen**A. Gebiedsvisies**

- Strategische Visie
- Ruimtelijke visie
- Toekomstvisie Renkum 2030 (2006)
- Gebiedsvisie Bedrijventerrein Klingelbeekseweg (2011)
- Gebiedsvisie Bedrijventerrein Veentjesbrug (2011)
- Gebiedsvisie Bedrijventerrein Schaapsdrift (2011)
- Gebiedsvisie Bedrijventerrein Cardanuslaan (2011)
- Landgoederenvisie (2013)

- Businessplan voor de bedrijfsomgeving Renkum (2012)

B. Volkshuisvesting

- Woonvisie 2010 -2014
- Bestuursvereenkomst Verstedelijking & Mobiliteit Subregio:Arnhem Noord 2012 - 2014
- Regionale Huisvestingsverordening Stadsregio Arnhem Nijmegen 2013
- Prestatie afspraken Gemeente Renkum – Vivare 2011-2014
- Investeringsprogramma ISV 2010 - 2014 Gemeente Renkum
- Programma woonservicegebied kern Renkum (2009)

D. Grondexploitatie/ruimtelijke projecten

- Nota Grondbeleid 2007
- Methodiek Projectmanagement RO-projecten (herziene versie 2012)

E. Omgevingsvergunning, toezicht en handhaving

- Welstandsnota 2013
- Handhavingsbeleid en Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht en overige taken Team Vergunning, Toezicht & Handhaving 2011

Programma 04 Milieu, natuur & duurzaamheid

A. Milieu en duurzaamheid

- Milieunota Renkum 2013-2016
- Milieuprogramma (jaarlijks gebaseerd op nota)
- Geluidsbeleidsplan 2009
- Nota Bodembeleid Renkum 2010
- Kadernota Duurzaam Renkum 2010

B. Bos-, landschaps- en natuurbescherming

- Visie Landgoederen en buitenplaatsen (2013)
- Landschapsonwikkelingsplan (LOP) (2006)
- Bosbeleidsplan Gemeente Renkum 2003-2013 (beheerplan)

C. Plantsoenen en parken

- Beleidsplan Groenbeheer 2012
- Speelruimteplan: Ruimte voor spelen, bewegen, ontdekken en ontmoeten (2010)
- Buiten Zicht Groenstructuur gemeente Renkum (2004)

D. Riolering en water

- Watervisie Renkum werkt aan water (2007)
- Uitvoeringsprogramma water (2009)
- Gemeentelijk Rioleringsplan Renkum (GRP) 2010-2014
- Basis Rioleringsplan (BRP) 2010-2014
- Beleidsnota Duurzaam waterbeheer 2002
- Afkoppelen hemelwater Renkum (1999)

F. Milieuhandhaving

- Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma Omgevingsvergunningen 2011

Programma 05 Veiligheid

A. Toezicht en handhaving

- Handhavingsbeleid en Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht en overige taken Team Vergunning, Toezicht & Handhaving 2011 (4F)

D. Integraal veiligheidsbeleid

- Integraal Veiligheidsbeleid Gemeente Renkum 2001

Programma 06 Verkeer

A. Verkeersmaatregelen

- Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) (2010)
- Meerjaren Uitvoeringsprogramma GVVP 2011-2014 (MUP)

B. Parkeren

- Parkeernota Gemeente Renkum 2003 (update 2013)

D. Wegen, straten en pleinen

- Beleidsnota Wegbeheer 2013-2017
- Actualisatienota Wegbeheer 2013-2017 (2013)
- Renkums Licht doorgelicht 2006-2015

Programma 07 Sport, kunst & cultuur

A. Kunst, cultuur en cultuureducatie

- Cultuurvisie 2005 – 2015

B. Openbaar bibliotheekwerk

- Gemeentelijk Bibliotheekbeleidskader 2012 - 2015

C. Monumenten

- Beleidsnota Archeologie 2010

D. Sport algemeen

- (concept) Kadernota 'Sportief verbinden' Renkum 2012
- Visiedocument impuls brede scholen, sport en cultuur 2009

Programma 08 Bedrijvigheid, recreatie & toerisme

A. Bedrijfsruimte

- Economische Visie

C. Recreatie & toerisme

- Recreatie en toerisme in Renkum 1999-2003
- Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan 2006 (TROP)

Programma 09 Burger, bestuur & organisatie

A. Beleidsparticipatie en bewonersbetrokkenheid

- Communicatie, voetbal en het weer, daar hebben we toch allemaal verstand van? (1998)
- Nota Burgerparticipatie (2013)

B. Dienstverlening

- Programma Open@Renkum 2006

D. Bestuur en organisatie

- Toekomstvisie 2030
- Archiefverordening
- Documentprotocol
- Agressiebeleid
- Integriteitsbeleid 2001 en evaluatienota 2004
- Mandaatregeling
- Verordening vergoedingen commissie en raad
- Verordening vergoeding wethouders
- Financiële en controleverordening Gemeente Renkum
- Adviezen en voorstellen Begeleidingsgroep "Bestuur 2000+" 2002
- Organisatie en mandaatbesluit
- Naar een Renkums organisatie- en managementmodel 2002

- Teamleiders in het Renkums afdelingenmodel, 2004
- Werving en selectiebeleid 2006
- Functiebeschrijving en waardering volgens Vbalans 2001
- Regeling werktijden 2007
- Uitvoeringsplan Arbo 2007-2009
- Informatiebeleidsplan
- Dienstverleningsconcept
- E-mail en Internet protocol/ Beleidsnotitie mobile telefonie
- Diensten- en ActiviteitenGids (DAG)